

ΜΠΟΝΚΕΤΟ

Η Γαλινα
στην Εξοχή

ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ - ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ

Διὰ τὴν εὐτυχίαν σας, διὰ τὸ μέλλον τῶν παιδιῶν σας, γενήτε κάτοχοι τοῦ ΩΡΟΛΟΓΙΟΥ - ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ.

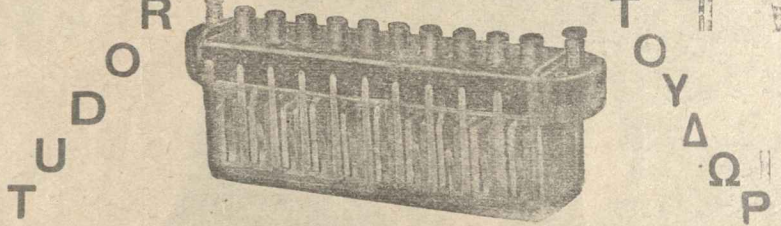
Τὸ ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ - ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ θὰ εἶνε τὸ κόσμημα τοῦ σαλονιού σας, τοῦ γραφείου σας, τοῦ σπιτιοῦ σας καὶ μιὰ μέρα ἡ αἰτία τῆς εὐφροσύνης σας.

Ἀγόρια, κορίτσια, ζητήσατε ἀπὸ τοὺς γονεῖς σας ἐν τοιοῦτον ὥρολογιον νὰ σᾶς ἐξυπνᾷ τὸ πρωὶ διὰ τὰς μελέτας σας, σύντροφοι τῶν σπουδῶν σας καὶ ἀφορμὴν ἐξασφάλισι-
ως τοῦ μέλλοντός σας.

Ἡ ἀσφάλεια ἐπὶ τῆς ζωῆς εἶνε ἐξ ἴσου ὠφέλιμος εἰς τοὺς πτωχοὺς καὶ εἰς τοὺς πλουσίους, εἰς τοὺς γέροντας καὶ εἰς τοὺς νέους, ὅστις δὲ παραμελεῖ αὐτὴν θὰ ὑποφέρει ἐκ τούτου.

Τὸ ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ - ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ διευκολύνει τὸ πέρατον τοῦτο καθήκον.

Πληροφορίαι παρὰ τῇ Γενικῇ Ἀντιπροσώπῳ τοῦ ΕΘΝΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ (Σταδίου 47 - Γ. Σταδίου 2, Ἀθήναι) καὶ παρὰ τοῖς ἀντιπροσώποις εἰς τὰς ἐπαρχίας καὶ τοὺς περιοδεύοντας.

ΣΥΣΣΩΡΕΥΤΑΙ ΤΟΥ ΔΩΡ Α. Ε.
ΒΡΥΞΕΛΛΩΝ, ΒΕΛΓΙΟΥ

Ἡ τελευταία λέξις τῆς ἐφευρέσεως συσσωρευτῶν ραδιοφώνων. Παραγωγή 1928. Τελεία καὶ ἀράντατος ἐπιτυχία. Μία ἐπισκεψὶς εἰς τὴν ἐκθεσίον μας διὰ νὰ λάβητε ἰδέαν.

Προμηθεύομεν συσσωρευτὰς παντὸς τύπου ραδιοφώνων, ἀσυρμάτων, αὐτοκινήτων, μονίμων ἐγκαταστάσεων κ.λ.π. εἰς ὅλους τοὺς τύπους.
Γεν. Ἀντ. Κ. Παράκαταθήκη, ΜΙΧΑΗΛ ΤΖΙΒΟΓΛΟΥ

Χαλκοκονδυλὶ 11α Ἀθῆναι

οὗνται σοβαροὶ καὶ εἰδικοὶ ἀντιπρόσωποι διὰ τὰς ἐπαρχίας ὅπου δὲν ὑπάρχουν εἰσὶ τοιοῦτοι.

LA MAISON GEORGATO S

a commandé d'exposer tous les dernières modèles Parisiennes et peaux fantaisies.
Rue du Stade No 29 (ex. 35)

ΒΟΥΤΡΥΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
ΟΙΝΩΝ ΚΑΙ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΝ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ

Κεφάλαιον Μετοχικῶν καὶ Ἀπο-
θεματικῶν Δραχ. 57.500.000

Κεντρικὸν Πρατήριον ὁδὸς Ἀθηνᾶς 63.

Οἶνοι χύμα : λευκοί, ἐρυθροί, γλυ-
κοί, μισχοί.

Οἶνοι εἰς φιάλας : Ἐπιτραπέζιοι, ἐ-
πιδόρπιοι, ὀρεκτι-
κοί, νοσητικοί.

Βερμὺτ ἐκ καλαίου Μοσχάτου εἰναι
Μαυροδάφνη ἀπαράμιλλος.

Παλιδὸν ἀπόσταγμα Οἶνου «ΒΟ-
ΤΡΥΣ» τῆσιν Κεντρί.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΗ ΤΩΝ ΚΑΛΙΕΡΩΝ ΤΑΛΑΙΚΩΝ ΚΟΝΙΑΝ

Παλιδὸν εἰς ὅλα τὰ κέντρα καταναλωσῆς

ΚΑΡΔΙΑΚΙΔΗΣ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΟΣ
Πατησίων 5

Ἐφαρμόζει ὅλα τὰ συστήματα τῆς φωτογρα-
φικῆς τέχνης Βραβεῖα Παρισίων - Ρώμης

Μὰ δὲν ἔχετε Dentol σπῆτι σας καὶ ἐπὶ
τέτοια χάλια;

Τὸ DENTOL (Υγρὸν, Πάστα, Κόνις, Σάπων) εἶνε ὀδοντοκάρμα τὰ
στα ἀντισηπτικὴ καὶ εὐγεστὸς συνάμα, μὲ ἄρωμα λίαν εὐχάριστον.
Κατασκευαζόμενον συμφώνως μὲ τὰ ἔργα ΠΑΣΤΕΡ, τονοῦν τὰ
ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν κάμνει τὰ δόντια νὰ ἀπαστράπτουν ἀπὸ λευκότη-
τος, ἐξαιλεῖται τὴν δυσάρεστον ὁσμὴν τοῦ στόματος καὶ συνιστᾷται ἰδιαιτέρως
τὰς καπνιστοῦσας. Ἀφήνει εἰς τὸ στόμα μιαν εὐχάριστον καὶ διαρκή
δροσερότητα.

Τὸ DENTOL εὐρίσκεται εἰς ὅλα τὰ καλὰ Ἀρωματοποιεῖα καὶ
Φαρμακεία.

ΔΩΡΟΝ Ἀρκεῖ νὰ ἐπιστρέψῃ τις εἰς τὸν κ. Φ. Ι. Κόρνιν, π.
Καπνικαρέας 8 Ἀθῆναι, τὴν παρῶσαν ἀρχὴν τοῦ
ῥολοῦ «Μπουκέτο» ἵνα λάβῃ δωρεάν ἓν δειγμὰ DENTOL
(Δωρεῶς ΦΟΙΝΙΣ)

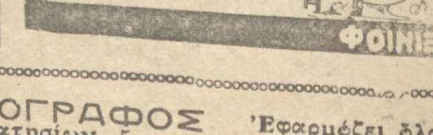

Ὁ Μπεμπές
θὰ πάρῃ
τὸν 1ον
χυλόν

ΦΩΣΦΑΤΙΝΗΣ
ΦΑΛΙΕΡ

τοῦ περιφήμου θρεπτικοῦ
ἀλευροῦ εἰς τὸ ὅποιον ἐκα-
τομυρία παιδιῶν ὀφείλουν
τὴν δύναμιν καὶ τὴν ὑγίαν.
Δὲν ὑπάρχει παρὰ μιὰ μό-
νον ΦΩΣΦΑΤΙΝΗ

Ἡ ΦΩΣΦΑΤΙΝΗ
ΦΑΛΙΕΡ
(Σήμα κατατεθέν)

DARMOL

ΚΑΘΑΡΤΙΚΑ ΣΟΚΟΛΑΤΙΑ

τὸ δραστηριώτερον,
τὸ εὐληπτότερον,
καὶ τὸ εὐθηνότερον

:: Καθαριστικόν ::

ΠΩΛΕΙΤΑΙ Εἰς ὅλα τὰ καλὰ φαρμακεία

ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ
ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ Π. ΠΑΠΑΚΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ (Ὁμόνοια)

ΠΡΟΤΥΠΟΝ ΝΟΜΙΚΟΝ
ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΝ

Δ. Ι. ΧΡΙΣΤΑΚΟΥ, Παιδαγωγ.
(Ὁμόνοια). Μαθήματα καθ' ὅσον
θῆρος, Τμήματα προπαιδ., μετὰ
νὰ καὶ ἐσπερινὰ τμημάτων καὶ
πλωματικῶν ἐξετάσεων. Κατὰ
ἀρτιωτικὰ καὶ ἡγυμναστικά.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Δ. ΟΙΚΟΛΟΜΑΧΟΣ

ΙΑΤΡΟΣ-ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ

Ἰσίδος Στὰ 9 - Ἀθῆναι

Ἀριθ. τηλεφ. 372 (Παλαιὰ)

12 Ἰουλίου 1928

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

717

Η ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΜΑΣ

Ἡ Παρατημένη

ΤΟΥ JULES IEMAITRE, τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας

ΞΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΦΤΩΧΗ ΨΥΧΗ!

Ἡ δεσποινὶς Λουίζα ντὲ Μερζὸλ πέρασε τὴν παιδικὴν τῆς ἡλι-
κίαν καὶ τὴν πρώτην τῆς νεότητά της σὲ ἀλλεπάλληλα πένθη, ἀγω-
νίας καὶ οἰκογενειακὰς συμφορὰς. Σὲ ἡλικία εἰκοσι χρόνων ἔμεινε
ὀρφανή. Ἐπειδὴ ἦταν πτωχὴ ἄρχισε νὰ παραδίδῃ μαθήματα παι-
δῶν. Τὸ ὄνομά της ἦταν γνωστὸ, γιὰ τὴν οἰκογενεῖάν της ἔθεωρετο
ἄλλοτε ὡς μιὰ ἀπὸ τὰς καλύτερας τοῦ τόπου καὶ γι' αὐτὸ δὲν ἤ-
γησε νὰ βρῇ μαθήτριες. Ἐστὶς μπόρεσε νὰ κερδίξῃ τὰ πρὸς τὸ ζῆν.
Κατοικοῦσε ὅτι ἓνα καλὸ δρόμο, ἓνα μικρὸ διαμέρισμα, ἐπι-
πλωμένο μὲ παλαιὰ μελαγχολικὰ πράγματα—ὅ,τι εἶχε κατορθώσει
νὰ διασώσῃ ἀπὸ τὴν ἐπιπλοαί τοῦ πατρικοῦ της σπιτιοῦ. Ζούσε
ἐκεῖ μὲ μιὰ γορὴ ὑπηρετία πού ἦταν ἄλλοτε στὴν ὑπηρεσίαν τῆς
μητέρας της—δὲν ἔβγαίνει ἔξω παρὰ μόνο γιὰ τὰ μαθήματά της
καὶ ἡ καλύτερος ὥρες της ἦταν, τὴς Κυριακὰς, ὅταν ἐπῆγαινε στὴ
λειτουργίαν καὶ τὸν ἐσπερινόν.

Θὰ ἦταν ὁμορφὴ ἂν ἦταν γελαστή καὶ εὐθυμῇ. Μὰ τὰ χρο-
νηρικὰ τῆς φαίνοντοσαν κάπως σκληρά, ὅπως συμβαίνει σὲ ὁ-
λους τοὺς ἀνθρώπους πού ἔχουν ὑποφέρει καὶ ὅταν
κορβὴ κανεὶς τὰ αἰσθήματά του μέσα στὰ βάθη τῆς
ψυχῆς του. Εἶχε ὁμοῦ ὁμορφὰ μάτια, λυπημένα καὶ
τροφερά. Ἦταν κομψή, ἂν καὶ φορούσε πάντοτε τὸ
ἴδιον μαῦρον φόρεμα, κ' ἐμοιάζε μὲ μερικὰ πορτραῖτα
τοῦ Ἱπ. Ἀλβέρτου Φλαντρὲν πού, βλέποντάς τα, ὄναιρο-
πολεῖς, μιὰ ψυχικὴ ζωὴν μὲ χριστιανικὰ αἰσθήματα, μὲ
ἀρετὰς ἀγνωστέας κ' ἐξαιρετικές.

Αὐτὴ ἡ κόρη, ἡ τόσο αὐστηρὴ, ἐνοιθε μεγάλη
ἀνάγκη ν' ἀγαπᾷ, ἀφοσιωνότανε μὲ πάθος στὴς μα-
θητικές της, φτάνει νὰ ἦσαν ἐκείνης λίγο γλυκεῖες κ'
εὐγενεῖς καὶ, κάθε φορὰ, πού καμμιὰ ἀπ' αὐτὰς διέ-
κοπτε τὰ μαθήματά της, παντρεύετο κ' ἔφευγε ἀπ'
τὴν πόλιν, ἡ δὲς Λουίζα ἐνοιθε βαθειὰ τὴν καρδίαν
της νὰ σπαραξέται.

Μιὰ φορὰ, ὁ μεγαλύτερος ἀδελφὸς μιᾶς ἀπὸ τὴς
μαθητρίδας της, ἄρχισε νὰ ἐρωτοτροπᾷ λίγο μαζί της. Ἦ-
ταν ἓνας χαριτωμένος ἀξιωματικὸς τοῦ πυροβολικοῦ,
καλὸ παιδί κ' αὐτὸς ἄλλο, πού διασκέδαζε μ' αὐτὸ
τὸ παιγνίδι, χωρὶς ὁμοῦ νὰ ἔχῃ καὶ καμμιὰ κακὴ πρό-
θεσι. Ὑστερ' ἀπὸ τρεῖς μῆνες ὁ ἀξιωματικὸς αὗτος
παντρεύετο μὲ μιὰ νέα κόρη ἀπὸ τὴν ἴδιαν πόλιν, πού
ἦταν ἐπίσης μαθήτρια τῆς δίδως Λουίζας καὶ μάλιστα
ἡ πιὸ ἀγαπημένη ἀπ' ὅλες.

Ἐκείνη τότε ἐξανάρχισε μὲ θάρρος τὴ ζωὴν τῆς ἐ-
ργασίας. Εἶχαν ἀρχίσει κιάλας νὰ τὴ θεωροῦν ὡς γε-
ροντοκόρη. Πολὺ περήφανη ἡ Λουίζα ἀποτραβότανε κάθε μέρα
καὶ πιὸ πολὺ ἀπὸ τὸν κόσμο, ἀπέκρουε ὀρισμένες εὐνοίας, καὶ δὲ
δεχότανε τίς προσλήσεις οὐτε τῶν παλαιῶν φίλων τῆς οἰκογενείας
της; ἀπὸ φόβου μήπως—ἂν τίς δεχόταν—δὲν τὴν περιποιόντουσαν
ὡς προσκεκλημένη, ἀλλὰ ὡς δασκάλα. Συγχρόνως, καθὼς ἐξασκοῦ-
σε τὸ ἐπάγγελμα τῆς στὰ σπῆτια τῆς πόλεως, γινόταν, χωρὶς νὰ τὸ
θέλῃ, ἐνήμερη διαφόρων οἰκογενειακῶν σκηναῶν καὶ ἐρωτικῶν
ἱστοριῶν πού τῆς ἔκαναν ἀκόμη πιὸ σκληρὴ τὴν ἐργασίαν τῆς κα-
ριῆς.

Ἡ γορὴ τῆς ὑπηρετίας ἀρρώστησε ἐντωμεταξύ. Ἡ δεσποινὶς
Λουίζα τὴν περιποιήθηκε, τὴν ἐκράτησε σπῆτι καὶ πῆρε μιὰ
ἀλλή ὑπηρετία. Ἐστὶς ἐνέλησε τίς μικρὰς τῆς οἰκονομίας, ἀνα-
γκάσθηκε νὰ ἐργάζεται διπλά, νὰ ἐπιδιώξῃ κ' ἄλλα μαθήματα
καὶ νὰ γνωρίσῃ χίλιες δυὸ ἀπογοητεύσεις.

Τέλος, σὲ ἡλικία τριανταπέντε χρόνων, τὴν ἐξήγησε σὲ γάμο
ὁ κ. ντὲ Μωκρουά, πού εἶχε κ' αὐτὸς τὰ πενήντα πέντε του. Ἡ
κ. ντὲ Μωκρουά, πού εἶχε κ' αὐτὸς τὰ πενήντα πέντε του, ἦ-
ταν ἓνας ἐξαιρετικὸς ἀνθρώπος, γερονταστής, κολὸ
πλούσιος καὶ σεβαστὸς σὲ ὅλους. Ἡ δεσποινὶς ντὲ
Μερζὸλ τοῦ ἔδωσε τὸ χέρι της, γιὰ τὴν φοβότανε τὴν
αἰωνία μοναξιά. Ἐξ ἄλλου εἶχε τόσο πολὺ ὑποφέρει,
τόσο πολὺ ἐργασθῇ, καὶ δὲν ἀντεῖχε πλεῖον.

Ἐλπίζε, μὲ τὸ γάμο της, στὴ γέννηση ἑνὸς παι-
διοῦ, μὰ δυστυχῶς δὲν τὸ ἀπέκτησε. Ὁ κ. ντὲ Μω-
κρουά δὲν ἄργησε νὰ προσβληθῇ ἀπὸ παραλυσία. Ἐπὶ
ὅχι, χρόνια ὀλόκληρη, ἡ Λουίζα ἦταν ἡ νοσοκόμος
του. Αὐτὴ τοῦ ἐκλείσε τὰ μάτια του, ὅταν πέθανε,
αὐτὴ τὸν ἔκλειψε.

Ἐκείνη, σὲ ἡλικία σαράνταπέντε χρόνων, ἔμεινε ἀλ-
λὴ μιὰ φορὰ μόνη στὸν κόσμο, μὲ τὴν καρδίαν ἑξακολου-
θούσαν νὰ τὴ βασανίζῃ τῆς χρειάζετοσαν κάποιος πού
νὰ τὸν ἀγαπᾷ ἀποκλειστικὰ καὶ μὲ ὅλες τῆς τίς δύ-
νάμεις.

Ἡ καρδία Λουίζα ντὲ Μωκρουά συνήθιζε νὰ παρα-
κολουθῇ τίς λειτουργίας τῆς Κυριακῆς στὸ παρεκκλή-
σιο τῆς Μονῆς τῶν Δομνικανῶν. Ἐκεῖ ἦταν πιὸ γλυκιά,

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΤΡΟΜΟΥ

ΤΟ ΦΑΝΤΑΣΜΑ

ΤΟΥ ΤΖΕ'ΙΜΣ ΣΜΙΘ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Εκείνος !...
Είχαμε φτάσει τη στιγμή ακριβώς που όρμου-
σε έναντιόν της Λίλιαν.

Μόλις μ'αυτή τη φωνή άφησε ένα τρομερό
μουγγιστό και όπισθοχώρησε προς τον τοίχο, με
τις γροθιές σφιγμένες.

Με τό φως των ηλεκτρικών μας φανών γυρισμένο επάνω του
δεν τον άφηναμε απ' τα μάτια μας.

Αυτό έκρατησε μερικά δευτερόλεπτα.
Η Λίλιαν βρόσκονταν πάντα έπαλσμένη κάτω λιπόθυμη, μα αυ-
τό δεν μ' άνησυχούσε, γιατί ήξερα ότι δεν επρόκειτο παρά περί
άπλης λιποθυμίας και ότι το φάντασμα του συζύγου της δεν την
είχε έγγισσε καθόλου...

Ενώ κυτταζόμαστε κατ' αυτόν τον τρόπο βουβού, γεμάτοι όρ-
γή και μίσος, ο καθηγητής μ' έσκούντησε εξαφνιά με τον άγκω-
να του και μου ψιθύρισε :

— Πρέπει να ξεπληρώσουμε το προσωπικό.
— Όχι, γιά το Θεό ! του απάντησα. Δεν πρέπει ν' αντιληφθούν
τίποτα. Είνα μάλιστα ευτύχημα που δεν ξύπνησαν απ' το θόρυβο
που έγινε ως τώρα...

Ο καθηγητής κούνησε το κεφάλι του συγκαταβατικά,
έβγαλε από την τσέπη του τον άγιο άρτο και προχώρη-
σε προς το φάντασμα του Στήβενς που μ'αυτήν την στιγμή με
άπεριγράπτη λύσσα.

— Δικ Στήβενς, είπε ο καθηγητής Ούλλιαμ με έπι-
τακτική και βίβρα φωνή. Δικ Στή-
βενς, σ' έξορκίζω να γυρίσης εκεί
που υπάρχει η αιώνια ανάπαυσις των
νεκρών. Παρατήρησε της έκδικής
σεώς σου. Δικ Στήβενς... Συγχώρη-
σε... Σκέψου το Θεό... Ληψέ σου την
άτυχη σύζυγό σου...

Ο Δικ Στήβενς άκούγοντας τά
λόγια του καθηγητού έμόρφωσε ά-
γρια, κι' άφησε να του ξεφύγει ένα
άπαίσιο, ένα τρομερό σαρκαστικό
γέλιο...

Ο καθηγητής δεν έδειξε κανένα
φόβο. Πλησίασε δυο βήματα ακόμα
πιο κοντά στο φάντασμα και συνέ-
χισε :

— Δικ Στήβενς, γιά τελευταία
φορά σε συμβουλεύω να γυρίσης
στον αιώνιο ύπνο σου. Ο Θεός είναι
μέγας και θα σε αναπαύσει. Δικ
Στήβενς, συγχώρησε γιά να σε συγ-
χωρήσουν κι' εκείνοι τους όποιους
έταράνησες και επίκρανες !...

— Ποτέ !... Ούρλιαξε τώρα ο
Στήβενς βραχνά κι' όργισμένα.

Δικ Στήβενς, οι νεκροί δεν έκ-
δικούνται. Υπάκουε Θεός στον ού-
ρανό. Υπάκουον δικαιοί και ίσχυροί

άνθρωποι έδώ εις την γην γιά να σε καταστήσουν άγνικανο να βλά-
ψης. Δικ Στήβενς, συγχώρησε την άτυχη σύζυγό σου, συγχώρησε
τον δυστυχισμένο φίλο σου. Ξέρεις καλά πως δεν ήθελες να σε σκο-
τώση. Τι ζητάς και βγαίνεις από τον τάφο σου ; Φοβίσου τον Θεό !

— Ποτέ !... Είπα ποτέ !... ούρλιαξε πιο άγρια και πιο φρενια-
σμένα τώρα ο Στήβενς.

Γιά τελευταία φορά σου λέγω, σκιά της Κολάσεως, πνεύμα
του Άδου φύγε !... Πορεύσου και αναπαύσου εν ειρήνῃ...

— Ποτέ !...

Τότε να είσαι κατηραμένος, Δικ Στήβενς ! Σε καταρώμεθα
ήμεις οι άνθρωποι. Ο Θεός θα σε τιμωρήσει. Δεν θα μπορέσης να
έκδικηθής Δικ Στήβενς, σου το λέγω έγω, αυτό. Κάθε ένοχότητά
σου θα συντριβή. Και συ ο ίδιος θα γίνης τέφρα και σκόνη μιά
μέρα μέσα στις φλόγες τις όποιες θ' ανάψουμε γιά να κάψουμε τη
βδελυγή σου ύπαρξη !...

Ο Στήβενς μούγγισε θυμωμένα, σούφρωσε τά φρύδα του,
κύτταξε τον καθηγητή κατάματα και του είπε με φωνή ύποκρητη
πύρρεμε από όργη :

— Ποιος είσαι συ που μπαίνεις μπροστά στο δρόμο μου ; Ποιος
είσαι συ που νομίζεις πως θα μπορέσης να έμποδίσης την έκδική-
σί μου ; Ποιος είσαι συ που με άπειλεις ; Δεν σε γνωρίζω... Ά-
κουσ ; ... Δεν σε γνωρίζω, δεν θέλω να μάθω το χυδαίο όνομά σου.
Φύγε... Σε προστάζω να φύγεις !... Τι θές τέτοια ώρα στο σπίτι
μου ; Ποιος σ' έφερε έδώ !...

— Ήρθα μόνος μου, το βλέπεις. Ήρθα να προστατεύσω
τη δυστυχισμένη αυτή γυναίκα απ' την κτηνώδη σου έκδι-
κίση. Ποιος είμαι ; Είμαι ο καθηγητής Ούλλιαμ Τζάκσον.
Είμαι φίλος του Τζωρτζ Πέτερσον, ενδιαφέρουσα γι' αυ-

τόν, ενδιαφέρουσα γιά την κ. Λίλιαν, τους έχω αναλάβει υπό
την προστασία μου και θα σ' έμποδίσω να τους βλάψης. Θα σε
καταστήσω άγνικανο να τους κάμης κακό.

— Σέ ; ...
— Έγω, ναι...

— Σκύλε !... Άλλοίμονο τότε σε σένα !... Μαζύ μ' αυτούς θα
πληρώσης και συ γιά να ίκανοποιήσω την έκδικήσί μου. Θα σε
πνίξω όπως πνίγουν τους σκύλους !...

Ο καθηγητής Ούλλιαμ δεν έφάνηκε να θυμώνη ή να ταράζε-
ται από τά λόγια αυτά του φαντάσματος. Κρατώντας πάντοτε έμ-
πρός τον άγιο άρτο, του είπε άργά - άργά, λέει προς λέει :

— Δικ Στήβενς, σου ζήτησα να συγχωρήσης και δεν έδέχθης.
Είσαι κακό και άκαθάρτο πνεύμα και ο Θεός θα σε τιμωρήσει
σκληρά. Πριν όμως σε τιμωρήσει ο Θεός θα ύποστης την τιμωρία
που σου αξίζει από μέρους μου. Θα έρευνήσω και θα εύρω το κα-
ταφύγιό σου. Και ένώ θα είσαι βυθισμένος στην νάρκη σου, θα
σε ρίξω στη φωτιά, που άφαντίζει το καθετί, και θα σε μεταβάλω
σε στάχτη !

Ο Δικ Στήβενς άφησε ένα είδος τρομερού βρυχηθμού και ρί-
χτηκε έναντιόν του καθηγητού με ύψωμένες τις γροθιές :

— Σκύλε !... Κάθαρμα !...

...Ξέφυγα το τρομερό χτύπημα...

Μόλις έφτασε όμως κοντά στο
άπλωμένο του χέρι, στο όποιο ο
καθηγητής κρατούσε τον άγιο άρτο,
τινάχτηκε πίσω, σαν να χε δεχθή
κατάσπληξη την έκκένωση ίσχυρος
ηλεκτρικού ρεύματος...

Μή ξεροντας τί θα συμβή και
φοβούμενος γιά τον καθηγητή, πή-
δησα εμπρός έτοιμος να τον ύπε-
ρασπισθώ από την έπίθεσι του
φαντάσματος.

Η άπερίσκεπτη αυτή ένοργεία
μου λίγο έλειψε να μου στοιχίση τη
ζωή.

Ο Στήβενς βλέποντας ότι δεν
κρατώ τίποτε στα χέρια μου, από
τά άγια αντικείμενα, τά όποια δεν
μπορούσε να πλησιάσει, άρπαξε έ-
να βαρύ σιδερένιο ραβδί, το όποιο
άγνοω πως βρέθηκε εκεί μέσα, το
σπρώχνει ψηλά και το κατέβασε μ'
όλη του τη δύναμη έναντιόν μου !...

Αν το χτύπημα αυτό με πετύ-
χαινε, το κρανίο μου θα θρυπι-
λιζότανε, το κεφάλι μου θα χώρι-
ζε σε δύο !...

Ήταν αδύνατον να ξεφύγω, α-
δύνατον να προφυλαχτώ...

Ευτυχώς μ' έσωσε και την φορά
αυτή ο καθηγητής. Άντελήθη έγ-
καίρως τον κίνδυνο και ταχύς σαν
άστραπη μ' άρπαξε από το σασκά-
κι και με τραβήξε μ' όλη του τη

δύναμη προς τά πίσω, έτσι που σωριάστηκε κάτω.

Μ' αυτόν τον τρόπο ξέφυγα το τρομερό χτύπημα, το χτύπημα
αυτό που θα σκότωνε και ταύρο !

Ο Στήβενς βλέποντας πως απέτυχε ούρλιαξε λυσσασμένα. Έμ-
πρός του όμως είχε τώρα τον καθηγητή με τον άγιο άρτο στο
χέρι.

Ζαλισμένος λίγο από την άπότημο πτώσι μου σηκώθηκα επά-
νω, έβγαλα από την τσέπη μου το κομμάτι του άγιου άρτου, με
το όποιο με είχε έφοδιάσει ο καθηγητής και έβράδισα κι' έγώ έναν-
τιόν του φαντάσματος...

Ο Στήβενς όπισθοχώρησε τριζοντας τά δόντια του και σφίγ-
γοντας τις γροθιές του...

Έξαφνα άκουσα την φωνή του καθηγητού :

— Κράτα πάντοτε τον άγιο άρτο στο χέρι σου. Βάλε όμως το
φανάρι στην τσέπη σου, βγάλε με το άλλο σου χέρι το πιστόλι σου
και πυροβόλησε !... Φοτίζω έγώ...

Ο Στήβενς άκουσε τά λόγια αυτά και με γρηγοράδα άπίστευτη
πήδησε προς τά πίσω, άνοιξε ένα παράθυρο και πήδησε έξω, την
στιγμή ακριβώς που είχα βγάλει το πιστόλι μου και τοιμαζόμουν
να πυροβολήσω...

Ο καθηγητής μούπιασε το χέρι και με έμπόδισε.

— Είναι περίττον πειά, μου είπε. Καλύτερα να μη προκαλέσουμε
θόρυβο... Έλπίζω πως ίσως θα μπορούσαμε να τον βλάψουμε
πυροβολώντας τον, μα άς εινε... Θα ξαναϊδωθούμε...

Συγχρόνως έτρεξε στο παράθυρο και κύτταξε έξω. Τον
άκολουθήσα κι' έσκυπα μαζί του.

Είδαμε τότε ένα θέαμα που μ'ας προκάλεσε φρίκη...
(Άκολουθεί)

Η ΑΘΗΝΑ ΠΟΥ ΠΕΡΑΣΕ

Ο ΤΕΛΗΣ ΠΕΤΣΑΛΗΣ

Ένα όρπισ λείψανο της - Χρυσής Νεολογίας - του 62. Ο Τέλης Πετσάλης. Ο άνθρωπος με τη χρυσή καρδιά και το σπινθηροβόλο
πνεύμα. Η ζωή του. Η ιδιοτροπία του. Τα ξενύχτια του. Η φάρσες του. Κι' όμως πέθανε λησμονημένος στο Γηροκομείο !...

ΕΛΗΣ Πετσάλης ! Όλοι θα έχουν άκου-
στά γιά τον λεοντα αυτόν της - χρυσής και
έλπιδοφόρου - νεολογίας του «έξηγτα δύο»,
γιά τον άκατάβλητο και νεανικό Τέλην με-
χι της στιγμής που τον παρέλαβε ο θάνα-
τος. Ο Πετσάλης ήταν μοναδικός τύπος, ύ-
πέροχο λείψανο της Αθήνας του 62. Γερ-
τός πάντα κέφ, άθνηρός. Άνδοστολισμένος
και χαριτωμένος, υπήρξεν ύπερόχος ως την
τελευταία στιγμή των βιθειών του γηρα-
τειών.

Άλλά, παρ' τα φυσικά του αυτά χαρίσματα, έζησε και καλά,
ο Τέλης Πετσάλης, έζησε όπως ήθελε και όπως τον εύχαριτούσε.
Χωρίς σεκέλια, με καλή καρδιά, με τά άστεια του και τά πευ-
ργματά του, που δεν είχαν ποτέ καμία μέσα τους και με τις
πνευματώδεις άθυροστομίες του.

Ο άνθρωπος αυτός ο όποιος ως φυσιογνωμία και ως έμφάνσις
ήτο κάτι το όρπισ, το έθνηκον και το άρτίστικο, δεν είχε φωτο-
γραφηθή ποτέ !

Και όταν κανένας, μη γνωρίζοντας την έναντιόν των φωτογρα-
φιών μινία του αυτήν, τον ζητούσε την φωτογραφία του, εκεί-
νος του άποκρινότανε με την συτήν, γυναικεία του φωνή :

— Φωτογραφία θέλεις ; Να μου μιάτη ; Γιά πο φίλ πάρτε
τον Έρμη. Άν προτιμάτε όμως φάσος, σάς συνιστώ τον «Έρμη
των Άντικυθέρων» !...

Ο Πετσάλης είχε κατάματα και άπειλητικά φρύδια και γέμια
λευκά σαν το βαμβάκι. Και όταν τον ρωτούσαν :

— Άλήθεια, Τέλη, γιάτί εινε κατάματα το φρύδι σου, αφού
είχες τόσο άπια γένεια ;

— Γιάτί δ' ούλεινε τούτο, και έδειχνε το στόμα του -
ένω τούτο δεν κουράζεται διάλου.

Και έδε χε το μέτωπό του.

Ο Τέλης έξηγάτισε και γραμματέας Υπουργείου.
Ενύχτης όμως, από τους λίγους, όπως ήταν, περνούσε
ι ; ώρες του, όλην νύχτα στο θέατρο και στα νυκτερινά
κέντρα, και πήγαινε πολύ άργά στο γραφείο του.

Κάποτε πήγε ένωρίς στο Υπουργείο. Δεν πρόφτασε
να καθήση κι' άκουσε το κουνούνη του Υπουργού να
τον καλέσ. Δίν έπήγε όμως. Ο Υπουργός έστειλε τον
ιδίαιτερο κλητήρα του, να τον καλέση. Ο Πετσάλης θύ-
μωσε.

— Νά πιά ; να του πής του κ. Υπουργού, έφώναξε
στον κλητήρα, ότι έγώ έρχομαι σεις ένδεκα πάντοτε σ' ο
Υπουργείο. Τι μου χτυπάει, λοιπόν από τις δέκα !...

Δεν έμειν έδώ... Όρίστε μας !

Κάποτε είχε μιά γούνα, πολύτιμο άπόκτημα, κειμή-
λιον, όπως την έλεγαν ο ίδιος, και την έπρόσεχε πάρα
πολύ.

— Ω, κ' όσον όφθαλμού, φ' έλξ της γούνα σου ! του
έλεγαν πολλές φορές να τον πειράξουν.

— Ως όφθαλμόν κόρης, να λές, άνόητε, γιάτί έτσι
θα ήταν στην άρχή και το χαλάσαν οι γραμματισμέ-
νοι. Μιά κοπέλλα γκαβή, εινε χειρότερο βέβαια από
ένα στραβόν νταγκλαράν. Οι άρχαιο ήξευραν τί έλε-
γαν. Έσεις δεν ξεύρετε να τά ξαναλέτε...

Τον χειμώνα, πρό παντός, δεν άποχωριζότανε από την γούνα
του διόλου. Την έπρενε μαζί του και μέσα στα σαλόνια, την έβγαζε
με προσοχή, την έξάπλωνε στο καθισμά του, και κάθε φορά που
θα του γινόταν παρατήρησις γι' αυτό, ο Τέλης διεμαρτύρετο βε-
βαιώνοντας ότι... ή γούνα αξίζει περισσότερο από αυτόν !

Κάποτε στη Βουλή, έγινε μια σπουδαία πολιτική μονομαχία
μεταξύ Τραπεζίτη και Δεληγάννη. Επρόκειτο να έπαυροληθή
ψηφοφορία, από το αποτέλεσμα της όποιας ήτο ένδεχόμενο να
πέση ή Κυβέρνησις και να γίνουν ταραχαί. Άνίσχυος σχετικώς
και ο τότε εις Παρισίους πρόξενος Κομπότης, φίλος του Τέλη,
του έπληγεράφησε :

— Τηλεγραφή, βέτ σάμπε. Δηλαδή : «Τηλεγραφήσατε άπο-
τελέσματα ψηφοφορίας της Βουλής».

Ο Τέλης άφηρημένος άνόμισεν ότι του ζητούσε την διεύθυ-
σίν του :

— Βότε σάμπε - όπερ σημαίνει «Τό δογματικό σας». Και έτηλε-
γράφησε την Διεύθυνσί του : «Παλαιολόγk όνξ» - Παλαιολόγου
έντεκα.

Όταν έλήφθη στο Παρίσι το τηλεγράφημα αυτό (τότε ή έγώ
παίχες έφημερίδες δεν είχαν άναποκριντάς στην Αθήνα), έτρόμα-
ξεν ή έλληνική παροιμία και ένόμισεν ότι έγιναν ταραχαί, από φόβο

δε πιθανής λογοκρισίας, ο Τέλης, συμβολικώς τηλεγράφησε έτσι,
γιά να παραστήση στον Κομπότη ότι έγιναν στην Αθήνα τά
ίδια γεγονότα που έγιναν και έπί... ένδεκάτου Παλαιολόγου.

Άλλά, αν και έρευνήσανε διάφορα λεξικά, δεν κατώρθωσαν να
ϊδούν, τί επί τέλους συνέβη επί του μυστηριώδους αυτού Παλαι-
ολόγου... Και έξανατηλεγράφησαν.

— Περίεργος άνθρωπος και αυτός ο Κομπότης, έλεγαν ο Τέ-
λης, όταν έλαβε και το δεύτερο τηλεγράφημα. Γιατί γυρεύει σώ-
νει και καλά την διεύθυνσί μου !...

Κάποιος όμως κύτταξε καλύτερα το πρώτο τηλεγράφημα του
Κομπότη και άντελήφθη την παρανόνη.

Και τότε πειά ο Τέλης τηλεγράφησε δ.τι του ζητούσαν και... ή-
συχας το Παρίσι.

Ένα βράδυ, όταν ο περίφημος τότε Διευθυντής της Αστνο-
μίας Αθηνών, είχε διατάξει τους εθώνους που είχαν άποσπασθεί
στην άστυνομία, γιά ενίσχυσι, να συλλαμβάνουν τις γυναίκες των
έλευθερίων ήθων, - είχαν δέ γίνει τότε παρατρίγουδα πολλά, από
την άθωα άγνοια των εθώνων - ο Τέλης λινοφορημένος και λευ-
κός, από την κορυφή έως τά πόδια, με το περίφημο πλατύφυρο
καπέλλο του, έγύριζεν από το θέατρο μ' έναν φίλο του, μέσα σ'
ένα άμάξι. Από μακρυνά, στο σκοτάδι οι εθώνοι τον πέρασαν
γιά γυναίκα και διατάξαν τον άμαξι να σταματήση. Ο Τέλης έ-

κατάλαβε. Τι κάνει λοιπόν γιά να γελήσει τους εθώνους ; Έκρυ-
ψε το πρόσωπό του, με τά άσπρα γένεια του κι' άρχισε να φωνά-
ζε, μιμούμενος την γυναικεία φωνή :

— Α ! μόν ντιέ ! Τι έπάθαμε ! Δεν κατεβαίνω... Α ! μόν ντιέ !
— Κατέβη μου ή ! φωνάζουν οι εθώνοι, αρπάζοντας τά χαλι-
νάκια της άμάξης.

— Δεν κατεβαίνω ! Δεν κατεβαίνω !
Κόσμος άρκετός άρισε να μαζεύεται. Κι' όταν συνα-
θροίσθηκε μεγόλο πλήθος, ο Τέλης άπεκαλύφθη φοβερός,
άγριος και έφώναξε με την πιο άγρια φωνή του :

— Πίσω πολιτεί !...

Άλλά οι εθώνοι, που δεν πέραν από τά άστεία
αυτά του Τέλη, προσεβ' ήθησαν και είδε κι' έπαθε ως να
γλυτώση από τά νύχια τους !...

Όταν άρχισε την δράση του το τότε Βασιλικό θέα-
τρο, ο Τέλης είχε διορισθεί Γενικός Γραμματέας και
ήταν ύποχρεωμένος κάθε βράδυ, να εινε στο θεωρείο
του με φράκο. Στο τέλος όμως μη άνεχόμενος το κατα-
ναγκαστικό αυτό τραχώρεμα παρητήθη και πέτοξε από
πάνω του και το φράκο !...

Άπειρα ανέκδοτα θα μπορούσε να διηγηθή κανείς
ακόμα γιά τον Πετσάλη. Κι' όμως ο ύπερόχος αυτός Α-
θηναίος πέθανε λησμονημένος στο Γηροκομείο, όπου είχε
άποτραβηχθή μακράν της σημερινής χιδαίοντος !...

Ο Παλιός

ΝΕΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΣΕ ΜΙΑ...

Γιατί έγινεκε ή άγάπη,
Όταν παντρί δεν άκολουθεί,
Μεσ' στη ζωή μέσα στη λήθη
Στη δόξα και στην καταστροφή.

Th. Μοονε

Αν ήξερα ποιάς ξενιτειάς σε χαίρονται ή σταδίτες,
Νόρθω σ' εν πρώτα ολόχαρος στη μαγική άρχαία σου
Και ορίζοντας της Απομονίας τριγύρω σου τον πέπλο
Την Εύτυχία που πέταξε να βρω μέσ' στα φίλιά σου.

Αν ήξερα... θα πέραγα τ' άμμουδερά άκρογιάλια,
Τις έρημιές, καλώντας σε στης νύχτας το σκοτάδι.
Και τη ζωή που σουλάξε, άνταμαρμένοι οι δυο μας
Θα την εθάβαμε βαθιά στο πεθαμένο βράδυ...

Κώστας Ουράνης

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΤΟ ΕΝΔΟΞΟΝ ΟΝΟΜΑ

Ο κόμης Δ' Έστανίγκ που είχε λαμπρήν το όνομά του κ'
είχε δόξαση πολέμωντας αδιάκοπα κατά θάλασσαν τους Άγγλους
κατά την Γαλλική Έπανάστασι συνελήφθη τέλος από τους Τρο-
μοκράτες και εισήχθη εις δίκην επί έσχάτη
προδοσία.

Ποιο εινε το όνομά σου ; τον έρώτησε ο
πρόεδρος του Δικαστηρίου.

Τό όνομά μου; απάντησεν ο Δ' Έστανίγκ.
Αν τό άγνοείτε κόμντε το κεφάλι μου και ρίχτε
το στους Άγγλους. Αυτοί θα τό αναγνωρίσουν !...

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

ΕΛΛΗΝΕΣ ΙΑΤΡΟΦΙΛΟΣΟΦΟΙ

Ο Έρραστράτος στ' Ανάτορα του Σελεύκου. Ο Διάδοχος άσθαινει από... έρωτα και ο Ιατροφιλόσοφος τον θεραπεύει. Μία δραματική σκηνή. Άντίοχος και Στρατονίκη. Ο βασιλεύς κλαίει. Ο Γαληνός και η γυναίκα του Ύπατου. Πληρωμή ήγεμονική. Ο Έμπεδοκλής και τα κτερόδωμάτα του. Το μυστήριο του θανάτου του.

ΙΣ την ζωή των άρχαίων Έλλήνων Ιατροφιλόσοφων υπάρχουν διάφορα περίεργα επεισόδια. Σταχυολογούμε μερικά από τα όραιότερα :

Στην αούλη του Βασιλέως της Συρίας Σελεύκου του Νικάνορος ζούσε ο περιφημότερος Ιατρός και ανατόμος του 3ου π. χ. αιώνα, ο μέγας Έρραστράτος. Είχε ελεύθερη είσοδο στα Άνάτορα. Ο Βασιλεύς πολλές φορές του ζητούσε τη γνώμη του, ακόμη και για τις πολιτικές υποθέσεις του Κράτους του. Ο Έρραστράτος απέκτησε μεγάλη φήμη για την επιτηδεύτητά με την οποία ανέκαμψε καί ήσαν ή μυστηριώδης άρρώστια που κατέτρωγε τα σπλάχνα του Διαδόχου του Θρόνου. Ο νέος αυτός, όραιος, ρομαντικός, με μεγάλα ανατολικά μάτια, καθαρής επιδέξιας, Άντίοχος τ' όνομά του, έπεσε άξαφνα σε φοβερή μελαγχολία, δεν μιλούσε και σχεδόν δεν έτρωγε. Άναστάνε διαρκώς κ' έλυωνε μέρα με την ήμερα.

Ο Άντίοχος ήταν, άπλοστότα, έρωτευμένος. Έρος άνόσιος είχε γεννηθή στην ψυχή του. Άγαπούσε την όραία και νεαρή μητρούα του Στρατονίκη !...

Ο δυστυχισμένος νέος προσπάθησε με κάθε τρόπο να καταπνίξη το αίσθημά του αυτό. Γιατί σε ποιόν να τολμήση να πη ότι είχε έρωτευμένος με τη... γυναίκα του πατέρα του ; Ντερέπτανε και τον ίδιο τον εαυτό του...

Τέλος, ο Άντίοχος, μη βρίσκοντας αντίδοτο στο φοβερό πάθος της ψυχής του, άπεράσισε ν' αυτοκτονήσει, αλλά χωρίς να το καταλάβη κανείς. Για να συντομεύση λοιπόν τις ήμέρες της ζωής του, παραμέλησε την περιποίηση του σώματός του, άρνείτανε κάθε τροφή και ύπεκρίνετο ότι πάσχει από άγνωστη άσθένεια...

Ο Σελεύκος—που έλάτρευε το μοναχογιό του, γιατί ήταν γέρος πατήρ και δεν ήλπιζε ν' άποχτήσει παιδιά με τη Στρατονίκη—έλυπότενε κατάκαρδα για τίν κατάσταση αυτή του γιου του.

Μά τι έχει ο Άντίοχος, γιατρέ ; ρωτούσε τον Έρραστράτο.

Ο πολύπειρος Ιατροφιλόσοφος δεν άργησε να καταλάβη ότι ή άρρώστια του Διαδόχου ήταν ό... έρος. Έκείνο όμως που δεν μπορούσε να άνοιξη ήταν ποιά πρόσωπο είχε άσπασμ' έμπνεύσει το φοβερό αυτό ψυχικό πάθος στον ευαίσθητο νέο. Και για να το μάθη, έμενε όλη την ήμερα κοντά στον Άντίοχο μελετώντας τη φυσιογνωμία του. Όταν δηλαδή έβλεπε στο δωμάτιο του Άντίοχου καμιά όμορφη γυναίκα, ο Έρραστράτος παρατηρούσε προσεχτικά τη μορφή του νέου.

Από την άδιάκοχη αυτή εξέταση ανέκαμψε ότι μόνον όταν έμπαινε στο δωμάτιο ή Βασίλισσα Στρατονίκη, ο Άντίοχος παρουσίαζε όλα τα συμπτώματα που περιγράφονται σε μία σχετική όδη της Σαπφούς : Η φωνή του νέου έβγαινε με δυσκολία από τα χείλη του, το πρόσωπό του κοκκίνιζε και φλογιζότανε, πυκνό σύγνεφο δακρύαζε τα μάτια του, κρύος ιδρώτας άνάβλυζε στο μέτωπό του, ο σφυγμός του ήταν ταραγμένος, και επί τέλους έπεφτε σ' ένα κάθισμα βαρύ, με τρεμούλα και χαλασμένη όψη. Γινότανε δηλαδή άξιολύπητος...

Άφού πειά ο Έρραστράτος βεβαιώθηκε άπ' όλη αυτά τα συμπτώματα ότι ο Άντίοχος έπασχε για τη Στρατονίκη, πηγαίνει στο Βασίλειο, και μη τολμώντας να του πη καθαρά όλη την αλήθεια, άρχίζει έτσι :

Ο γιός σου, Βασιλιά, πάσχει από θανάσιμο έρωτα... Άγαπά ένα πρόσωπο, από το όποιον όμως τον χωρίζουν άνυπόβλητα έμπόδια !...

Ποιά είναι το πρόσωπο αυτό ; ρώτησε ζωηρά ο Σελεύκος.

Η γυναίκα μου, ή Κλειώ ! άπαντά ο πονηρός Ιατροφιλόσοφος.

Τότε ο Βασιλεύς άρχίζει να θερμοπαρακαλή τον Έρραστράτο να παραχωρήσει στο γιό του τη γυναίκα του.

Κάνε αυτή τη θούα ! έλεγε διακρύβοντας. Σώσε τον Άντίοχο !...

Μά πώς ; ! άπαντούσε άγανακτισμένος τάχα ο Έρραστράτος. Τη γυναίκα μου να του δώσω ; ! Θά έδινες εσύ τη δική σου ; Άν τύχαινε ν' άγαπούσε ο Άντίοχος τη Στρατονίκη, θα την έχώ- τος ;

Ω, ναι ! για να σώσω τη ζωή του, όχι μόνο τη Στρατονίκη θα του έδωνα, αλλά και αυτή τη ζωή μου !

έφώναζε με λαχτάρα ο φιλόστοργος πατέρας.

— Έ, λοιπόν αυτήν άγαπά ο γιός σου, Βασιλιά ! Όχι για τη δική μου γυναίκα, που είναι ήλικιωμένη και άσχημη, αλλά για τη Στρατονίκη, που είναι νέα και όραία πάσχει ο Άντίοχος και άπο- νει σάν το κερί. Γι' αυτήν κινδυνεύει να χάση τη ζωή του !...

Ο Σελεύκος έπεσε σ' ένα κάθισμα, σκεπάζοντας με τα χέρια του το λευκόμαλλο κεφάλι του.

Ύστερα από βαθιά σκέψη, ρώτησε :

— Και ή Στρατονίκη... τι θα έλεγε ;

Ο πονηρός γιατρός έχαμογέλασε.

— Χρ, νομίζω ότι δεν θα της καταφαινότανε... Ο Άντίοχος είναι όμορφο παλληκάρι, και θαρρώ πως ή Βασίλισσα τότε κανί- ζει κ' αυτή με ματιές που δεν είναι καθόλου άδιάφορες. Η νε- της, βλέπεις...

— Λοιπόν, έστω, άπήντησε άναστενάζοντας ο Σελεύκος. Τη την παραχώρω. Και όχι μόνον αυτή, αλλά και το θρόνο μου... Άς ζήσουν εύτυχτες... Έγώ θ' άποσυρθώ σε μία από τις μακρο- νές επαρχίες μου.

Έτσι και έγινε. Η Στρατονίκη και ο Άντίοχος άπέλειπον ένα ταίριαστο ζευ άρι όμορφιάς και νεότης, πο' το συμπάσκει με ο λαός της Συρίας. Ο Έρραστράτος ήταν εύχαρηστημένος για την άποτέλεσματική του της θεραπείας του, αφού μάλιστα πληρώ- θηκε 100 τάλαντα για τους κόπους του...

Ο ίδιαιτικός βίος του Έρραστράτου δεν είναι πολύ γνωστός. Έζησε πολύ καιρό στην Άλεξάνδρεια, που ή Ιατρική Σχολή της άρχισε την έποχή εκείνη να άκμάζει. Στά γεράματα του έπαινε πειά να έλασκη το έπάγγελμά του και άφοσιώθηκε δολόκληρος σε άνατομικές μελέτες. Τόσο ζήλο άνέπτυξε για τον κλάδο αυτό της έπιστήμης του, ώστε, καθώς γράφει ο Κέλλος, «προέβη και μέχρι της άνατομίας ζώντων πικροχών !». Πιστεύεται ότι πέθανε στη Μικρή Άσία.

Ένας άρχαίος περιηγητής γράφει ότι είχε ιδεί και τον τάφο του Έρραστράτου, στη ρα του όρους Μυκάλη.

Άφησε πολλά Ιατρικά συγγράμματα, κ' αυτός υπήρξε ο ίδρυτής της «Έρραστρατειανής Σχολής» που διατηρήθηκε στη Σμύρνη ό,ι, στα χρόνια της έμφανίσσεως του Ίησου Χρ- στού στον κόσμο.

Το περίεργο είναι ότι στην Ιστορία της Ια- τρικής άναφέρεται άνάλογο περιστατικό με το μεγάλο Ιατροφιλόσοφο Γαληνό, που γεννήθη- κε στα 131 π.Χ. και πέθανε στα 300. Όταν ο Γαληνός ήταν νέος άκόμη και άσχημος, κατώ- ρθως να σώσει από θάνατο τη γυναίκα του.

Ύπατου Βοήθου, ο όποιος τον έλλήρωσε με «τετρακοσίους χρο- σούς». Έπειτα, όταν έκινδύνεε ή μοναχοκόρη ενός Ρωμαίου πα- τριζίου από μυστηριώδη άσθένεια, που της έφειρε τη ζωή, ο Γαληνός κατώρθωσε να διαγνώση ότι ή κόρη άγαπούσε ένα χορ- τή και ντερέπτανε να το όμοιογήση.

Ο πατέρας της όμως, κατά συμβουλή του Γαληνού, της έδωσε το χορευτό της κ' έτσι ξανάβησαν τα ρόδια της υγείας στο πρό- σωπό της. Από τότε ο Γαληνός έγινε περιζήτητος στη Ρώμη. Η έπιφανέστερες οίκογένειες τον είχαν κούρανε τους. Αυτό όμως έ- τικόν πόλεμο εναντίον του : τον έλεγαν «παραδοξόλογο», «παραδο- ξοποιό», «λογίατρο» κ.λ.π. Αυτά όμως δεν έμπόδισαν το Γαληνό να γίνη μία άθάνατη δόξα της Ιατρικής Έπιστήμης και να πε- θάνη πλούσιος.

Ένας από τους πιο θαυμαστούς Ιατροφιλόσοφους της άρχαιό- τητος ήταν και ο Έμπεδοκλής ο Άκραγαντινός. Σ' αυτόν άρεσε ή πολιτική. Ήταν δημοκράτης. «Όλη ή διαγωγή του—λέει ένας βιογράφος του—δείχνει το βαθύ σιτισμό του στην πολι- κήν ισοτήτα». Έθυσιασε τ' άπειρα πλούτη του για ν' άνακουφί- σι τους πτωχούς, καταπολέμησε τις άκαιτήσεις των άριστοκρα- τών και τέλος άρνήθηκε να γίνη ήγεμόν της πατρίδος του, όποις τότε έπρότειναν πολλοί. Μετρήστε τώρα τις ιδιότητες του :

Ο Έμπεδοκλής ήταν νομοθέτης, ιερέας, ποιητής και ρήτορας προκείμενος με δεινή εύλογητία. Ήταν γιατρός και φυσιολόγος, άξιος να γιατρέψη άκόμη και άσθένειες που οι άλλοι γιατροί τις είχαν χαρακτηρίσει άγίασμε- νες, και να σταματήσει άγίασμε- νες δημίες. Έφαινετο σά να έλ- χε υπεράνθρωπο πνεύμα και να διοικούσε τη φύση. Οι σύγχρονοί του τον όνόμαζαν

«Ένας από τους πιο θαυμαστούς Ιατροφιλόσοφους της άρχαιό- τητος ήταν και ο Έμπεδοκλής ο Άκραγαντινός. Σ' αυτόν άρεσε ή πολιτική. Ήταν δημοκράτης. «Όλη ή διαγωγή του—λέει ένας βιογράφος του—δείχνει το βαθύ σιτισμό του στην πολι- κήν ισοτήτα». Έθυσιασε τ' άπειρα πλούτη του για ν' άνακουφί- σι τους πτωχούς, καταπολέμησε τις άκαιτήσεις των άριστοκρα- τών και τέλος άρνήθηκε να γίνη ήγεμόν της πατρίδος του, όποις τότε έπρότειναν πολλοί. Μετρήστε τώρα τις ιδιότητες του :

Ο Έμπεδοκλής ήταν νομοθέτης, ιερέας, ποιητής και ρήτορας προκείμενος με δεινή εύλογητία. Ήταν γιατρός και φυσιολόγος, άξιος να γιατρέψη άκόμη και άσθένειες που οι άλλοι γιατροί τις είχαν χαρακτηρίσει άγίασμε- νες, και να σταματήσει άγίασμε- νες δημίες. Έφαινετο σά να έλ- χε υπεράνθρωπο πνεύμα και να διοικούσε τη φύση. Οι σύγχρονοί του τον όνόμαζαν

«Ένας από τους πιο θαυμαστούς Ιατροφιλόσοφους της άρχαιό- τητος ήταν και ο Έμπεδοκλής ο Άκραγαντινός. Σ' αυτόν άρεσε ή πολιτική. Ήταν δημοκράτης. «Όλη ή διαγωγή του—λέει ένας βιογράφος του—δείχνει το βαθύ σιτισμό του στην πολι- κήν ισοτήτα». Έθυσιασε τ' άπειρα πλούτη του για ν' άνακουφί- σι τους πτωχούς, καταπολέμησε τις άκαιτήσεις των άριστοκρα- τών και τέλος άρνήθηκε να γίνη ήγεμόν της πατρίδος του, όποις τότε έπρότειναν πολλοί. Μετρήστε τώρα τις ιδιότητες του :

Ο Έμπεδοκλής ήταν νομοθέτης, ιερέας, ποιητής και ρήτορας προκείμενος με δεινή εύλογητία. Ήταν γιατρός και φυσιολόγος, άξιος να γιατρέψη άκόμη και άσθένειες που οι άλλοι γιατροί τις είχαν χαρακτηρίσει άγίασμε- νες, και να σταματήσει άγίασμε- νες δημίες. Έφαινετο σά να έλ- χε υπεράνθρωπο πνεύμα και να διοικούσε τη φύση. Οι σύγχρονοί του τον όνόμαζαν

«Ένας από τους πιο θαυμαστούς Ιατροφιλόσοφους της άρχαιό- τητος ήταν και ο Έμπεδοκλής ο Άκραγαντινός. Σ' αυτόν άρεσε ή πολιτική. Ήταν δημοκράτης. «Όλη ή διαγωγή του—λέει ένας βιογράφος του—δείχνει το βαθύ σιτισμό του στην πολι- κήν ισοτήτα». Έθυσιασε τ' άπειρα πλούτη του για ν' άνακουφί- σι τους πτωχούς, καταπολέμησε τις άκαιτήσεις των άριστοκρα- τών και τέλος άρνήθηκε να γίνη ήγεμόν της πατρίδος του, όποις τότε έπρότειναν πολλοί. Μετρήστε τώρα τις ιδιότητες του :

Ο Έμπεδοκλής ήταν νομοθέτης, ιερέας, ποιητής και ρήτορας προκείμενος με δεινή εύλογητία. Ήταν γιατρός και φυσιολόγος, άξιος να γιατρέψη άκόμη και άσθένειες που οι άλλοι γιατροί τις είχαν χαρακτηρίσει άγίασμε- νες, και να σταματήσει άγίασμε- νες δημίες. Έφαινετο σά να έλ- χε υπεράνθρωπο πνεύμα και να διοικούσε τη φύση. Οι σύγχρονοί του τον όνόμαζαν

«Ένας από τους πιο θαυμαστούς Ιατροφιλόσοφους της άρχαιό- τητος ήταν και ο Έμπεδοκλής ο Άκραγαντινός. Σ' αυτόν άρεσε ή πολιτική. Ήταν δημοκράτης. «Όλη ή διαγωγή του—λέει ένας βιογράφος του—δείχνει το βαθύ σιτισμό του στην πολι- κήν ισοτήτα». Έθυσιασε τ' άπειρα πλούτη του για ν' άνακουφί- σι τους πτωχούς, καταπολέμησε τις άκαιτήσεις των άριστοκρα- τών και τέλος άρνήθηκε να γίνη ήγεμόν της πατρίδος του, όποις τότε έπρότειναν πολλοί. Μετρήστε τώρα τις ιδιότητες του :

Ο Έμπεδοκλής ήταν νομοθέτης, ιερέας, ποιητής και ρήτορας προκείμενος με δεινή εύλογητία. Ήταν γιατρός και φυσιολόγος, άξιος να γιατρέψη άκόμη και άσθένειες που οι άλλοι γιατροί τις είχαν χαρακτηρίσει άγίασμε- νες, και να σταματήσει άγίασμε- νες δημίες. Έφαινετο σά να έλ- χε υπεράνθρωπο πνεύμα και να διοικούσε τη φύση. Οι σύγχρονοί του τον όνόμαζαν

«Ένας από τους πιο θαυμαστούς Ιατροφιλόσοφους της άρχαιό- τητος ήταν και ο Έμπεδοκλής ο Άκραγαντινός. Σ' αυτόν άρεσε ή πολιτική. Ήταν δημοκράτης. «Όλη ή διαγωγή του—λέει ένας βιογράφος του—δείχνει το βαθύ σιτισμό του στην πολι- κήν ισοτήτα». Έθυσιασε τ' άπειρα πλούτη του για ν' άνακουφί- σι τους πτωχούς, καταπολέμησε τις άκαιτήσεις των άριστοκρα- τών και τέλος άρνήθηκε να γίνη ήγεμόν της πατρίδος του, όποις τότε έπρότειναν πολλοί. Μετρήστε τώρα τις ιδιότητες του :

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

Η ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗΣ ΒΙΒΛΙΩΝ

Η πρώτη καταστροφή βιβλίων που άναφέρει ή Ιστορία έγινε επί του βασιλέως Νορμανάσσαρ της Βαυλόνος, ο όποιος έβασί- λευσε από το 747 έως το 733 πρδ Χριστού και ο όποιος, άγνωστο για ποιά λόγο, διάταξε να καταστραφούν όλα άνεξαιρέτως τα βι- βλία της Βαυλόνος. Η διαταγή του έτελεσθή κατά γράμμα.

Επίσης ο αυτοκράτωρ της Κίνας Τσί-Χαόγκ-Τί, το 293 πρδ Χριστού, έβαλε και έκαψαν όλα τα κινέζικα βιβλία έκτός μόνο ά- πό τα οικογενειακά άρχεια της δυναστείας του και τα έπιστημονι- κά βιβλία, τα σχετικά με την Ιατρική και την άστρονομία.

Άλλη μεγάλη καταστροφή βιβλίων προκάλεσε ή περίφημη πυρκαϊά της βιβλιοθήκης της Άλεξάνδρειας, την οποία έβαλαν οι Ρωμαίοι όταν έκυρίευσαν την πόλη και κατά την οποία έκαψαν 400.000 τόμοι.

Ο αυτοκράτωρ της Ρώμης Νέρων έβαλε και έκαψαν την βιβλιο- θήκη που βρισκόταν στο άνάκτορό του προκατόχου, το οποίο αμφοδору αυτοκρόνος έκείνου—του Τιβέριου και ή οποία είχε άνω των 100.000 τόμων.

Επίσης ο αυτοκράτωρ Κόμοδος έβαλε και έκαψαν μία άλλη με- γάλη βιβλιοθήκη της Ρώμης, την του Καπιτωλίου.

Στις βιβλιοθήκες της Κωνσταντινουπόλεως έκαιχαν μυριάδες δολόκληρες τόμων, κατά την διάρκεια των διαφόρων έμφυλίων τα- ραχών.

Στον 9ον και τον 10ν αιώνα οι Νορμανδοί έπιδρομείς κατέ- στρεψαν όλες σχεδόν τις βιβλιοθήκες των μοναστηριών της Ίτα- λίας.

Άλλά την μεγαλειότερη καταστροφή βιβλίων προκάλεσε ή πυρ- καϊά της βιβλιοθήκης του Χαλίφου Καίρου, την οποία έβαλαν οι Σελτσουκίδια Τούρκοι, και κατά την οποία, κατά τους Ιστορικούς, κατεστράφησαν 1.600.000 τόμοι.

Στο 1649 κατεστράφη ή περίφημη βιβλιοθήκη των Αύγουστίνων στην Μαγκνάντσα της Ίταλίας.

Στο 1671 κατεστράφησαν ή άπέραντες βιβλιοθήκες του άνα- κτόρου Έσκουριάλ και του όμώνιμου μοναστηριού, στην Μαδρίτη.

Στο 1895 κατεστράφη ή βιβλιοθήκη του άββατίου του Γκαίν- μπλου στο Βέλγιο, μία άπ' τις μεγαλειότερες βιβλιοθήκες της Εύ- ρωπής.

Η γαλλική επανάστασις ήταν έξαιρετικά καταστροφική για τις βιβλιοθήκες, τόσο τις δημόσιες όσο και τις ιδιωτικές. Η τε- λευταίαις είτε κατεστράφησαν έντελώς, είτε έφυγαδευθήκαν έξω άπ' την Γαλλία και έκεί έπουλήθησαν τμηματικώς άπ' τους κα- τόχους του, που πέθαναν της πείνας.

γόντα και καλοσανέμνη, γιατί έπίστευαν ότι είχε τη δύναμη να γονιμή τη στοιχία της φύσεως και να καταπνίξη τους άνέμους. Κατήντησε να τον άνακηρύζουν και θεό.

Ο Ιστορικός Τίμαιος και άλλοι γράφουν ότι ο Έμπεδοκλής παραδέχτηκε την άποθέσει του. Παρουσιάζτανε στις δημόσιες συγκινήσεις με πολυύψημη συνδυεία, ντυμένος Ιερατική στολή, με σερφίνι στο κεφάλι, με χάλκινα σανδάλια στα πόδια, με την κόμη άπλωμένη στους ώμους και κρατώντας στο χέρι κλωνάρι δά- φνης. Ο λαός μουρμούριζε με θαυμασμό : «Ο Έμπεδοκλής που έπήγε και στη χώρα των μάγων !...»

Όπως ή ζωή του Έμπεδοκλή, έτσι και ο θάνατός του υπήρξε παρόμοιος : Μία βραδιά έπροσέλασε πολλούς φίλους του σε συμπόσιο. Μετά το δείπνο, οι φίλοι του τραβήχτηκαν για να κοι- μηθούν, και την άλλη μέρα άπόρρησαν που δεν τον εύρηκαν. Ένας δούλος διηγήθηκε, ότι τη νύχτα άκουσε μία φωνή που καλούσε τον Έμπεδοκλή. Ο δούλος σηκώθηκε, είδε μόνο φώς από τον ού- ρανό, άναμμένες λαμπάδες και τίποτε άλλο. Τότε, ένας από τους παρευρισκομένους, ο γιατρός Πανουσιανός, διεκίνησε ότι κάθε άνα- ζήτησις είναι μάταιη, γιατί ο Έμπεδοκλής άνέβηκε στους οδρανούς και ότι όφαιλαν να τον λατρεύουν ως θεό και να του προσφέρουν θυσίες.

Αυτή υπήρξε ή άρχική παράδοσις. Άργότερα όμως, έπειδή ο σκεπτικισμός προέβη σε και οι άνθρωποι δεν έβδαν πίστι στην άποθέσει, βρήκαν την άκόλουθη έήγησι της παραδόσεως : Ο Έμπεδοκλής, άφήνοντας τους φίλους του εκείνη τη νύχτα, άνέβηκε χουπά στην Αίτνα κ' έβριζε τον εαυτό του στον κρατήρα του ή- φαιστειού, με την έλπίδα ότι ή φωτιά θα τον κατακαψή, χωρίς ν' άφήρη σημάδια του θανάτου του, κ' έτσι όλος ο κόσμος θα πιστέ- ψη ότι πράγματι ήταν θεός και άναλήφθηκε στους οδρανούς. Άλλά το ήφαίστειο έτινάξε μακριά το ένα από τα χάλκινα όδομήματα του, κ' έτσι φανέρωσε την αυτοκτονία του Έμπεδοκλή και τη μα- ταιοδεία του !

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΜΟΥΣΙΚΩΝ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΡΟΣΣΙΝΙ

Συνεχίζουμε και σήμερα την δημοσίευση έκλεκτών άνεκδότων από την ζωή του μεγάλου μουσικοσυνθέτου Ροσσίνι.

Ο Ροσσίνι δεν συμπαθούσε καθόλου τις γυναίκες που συνέ- θεταν μουσική. Ένα βράδυ, σε μία έκλεκτή συγκέντρωση, στο Παρίσι, έγινε λόγος για κάποια μουσικοσυνθέτιδα της οποίας οι συνθέσεις είχαν σημειώσει έξαιρετική έπιτυχία. Ρώτησαν τότε και την γνώμη του Ροσσίνι για την συνάδελφό του αυτή :

— Πώς σας φαίνονται τα έργα της ; του είπαν.

— Άγαπητοί μου, άπάντησε ο μουσουργός, τα έργα των γυ- ναικών είναι όπως και τα παιδιά τους. Κανείς δεν μπορεί να έξηρη την...πατρότητά τους !...

Όταν έγινε διάσημος ο Ροσσίνι πολλοί προτιόβαλτοι μουσικοί του ζήτησαν να του παίξουν τα έργα τους για να τους πη την γνώμη του.

Κάποτε λοιπόν του παρουσιάστηκε κ' ένας νέος και του έπαιξε μία δολόκληρη όπερα της οποίας όμως τα περισσότερα μέρη—άν όχι όλα—ήσαν αντιγραμμένα από την όπερα του Ροσσίνι «Ίταλιάν στο Άλγέρι». Όταν τελείωσε ο νέος, ο Ροσσίνι του είπε :

— Άγαπητέ μου, αυτή ή μουσική μου άρέσει πάρα πολύ... τό- σο πολύ ώστε την έχω βάλει όλη στην όπερά μου «Ίταλιάν στο Άλγέρι» !

— Σας όρκίζομαι, άπήντησε ο νέος, ότι ποτέ μου δεν την ά- κουσα αυτή την όπερα.

— Τό πιστεύω. Και συνεπώς θα έχουμε αντιγράψει και οι δυο την μουσική αυτή από... κάποιον τρίτο !...

Κάποτε παρευρέθη ο Ροσσίνι σε μία συναυλία όπου παίχθηκε και ο «Λόν Ζουάν» του Μότσαρτ, άπαίσιος όμως και τριτάθλια. Σ' ένα από τα διαλείμματα ο διευθυντής της όρχήστρας έπήλσιος τον Ροσσίνι, ο όποιος τον ρώτησε με άρέσκια :

— Σας παρακαλώ μπορείτε να μου πείτε τίνας είναι ή μουσική αυτή ;

— Μά πώς μάλιστα ! είπε με κάποιον τόνο μομφής ο διευ- θυνήτης. Είναι ή μουσική του Μότσαρτ.

— Μπλ ! Για φαντάσου !... Δεν την άνεγνώρισα !...

Είπε λίγο κομικοτραγικός ο τρόπος με τον όποιο έγραψε ο Ροσσίνι τον «Οθέλλο».

Τό έργο είχε προαναγγελθή για το θέατρο Σάν Κάρλο, αλλά ο Ροσσίνι από τεμπέλια δεν καθόταν να γράψη την μουσική. Τό- τε ο Ιμπρεσσάριος Μπαρμπάγια πήγε μία μέρα στο σπίτι του μου- σουργού και τον κλείωσε στο δωμάτιό του.

— Δεν θα σ' άφήσω να βγεις από δω μέσα, του είπε, παρά μόνο όταν τελειώσεις όλη την μουσική.

Και έπραγματοποίησε την άπειλή του. Δυό φορές την ήμερα του πήγαινε ο ίδιος μ' έναν ύπηρέτη την τροφή του.

Έπειτα από μερικές ήμέρες ο Ροσσίνι καίεσε τον Μπαρμπάγια και του παρέδωσε τέσσερα ρολά μουσικών χειρογράφων, έπάνω δε στο καθένα από αυτά είχε σημειώσει : «Πράξις πρώτη», «πράξις δεύτερη», «πράξις τρίτη», και «πράξις τετάρτη».

Ο Ιμπρεσσάριος παρέλαβε τα χειρόγραφα και έφυγε χαρού- μενος, δίνοντας στον μουσουργό την έλευθερία του. Όταν όμως άρχισαν ή δοκιμές κατάλαβαν ότι ο Ροσσίνι τους είχε κοροϊδέσει.

Τό ένα ρολά χειρογράφων περιείχε πραγματικώς την μουσική της πρώτης πράξεως. Άλλά τα άλλα τρία ήσαν άπλως...αντίγραφα της μουσικής της μοναδικής αυτής πράξεως, την οποία είχε κατο- φώσει να γράψη ο συνθέτης στην...φυλακή του !

Έπειτα όμως από λίγον καιρό έγραψαν ο Ροσσίνι δολόκληρη την μουσική, έπαίχθηκε ο «Οθέλλος» και έσημείωσε θριαμβευτική έπιτυχία.

Όταν δόθηκε ή προμερία του έργου του «Κίσα Κλέφτης» στην Σκάλα του Μιλάνου, ο Ροσσίνι διηύθυνε αυτοπροσώπως την όρ- χήστρα, σύμφωνα με το καθιερωμένο έθιμο του κλασσικού αυτού θεάτρου. Η έπιτυχία του έργου ήταν τόσο μεγάλη ώστε το κοινό κάθε λίγο και λιγάκι χειροκροτούσε άνθουσιωδώς. Καί ο Ροσσίνι ήταν άναγκασμένος να στρέφεται κάθε τόσο προς το κοινό και να ύποκλίνεται.

Σε μία στιγμή ο πρώτος βιολίστας του ψιθύρισε :

— Τί θορύβος, μασέτρο !...

— Ναι, αλλά ξεθεώθηκα στις ύποκλισεις ! Άδριο θα πονή ή μέση μου ! το άποκρίθηκε άνευρισμένος ο Ροσσίνι.

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΗΣ ΦΡΙΚΗΣ

ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΗΝ ΑΓΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ

Η συνέχεια μιᾶς Βυζαντινῆς τραγωδίας. Ὁ λαὸς κυκλῶναι τὸ Παλάτι τῆς Ζωῆς. — Δέσποινα, τύφλωσον τὸν ἀνέσιον... Καλαφάτης καὶ ὁ Νωβελίσμος στὴ Μονὴ τοῦ Στουδίου. Τὶ σημαίνει ὁ Ψελλός. Σκηνὲς ἀπεριγραπτῆς φρίκης. Ὁ Βασιλεὺς ἰκέτης στὸ Ἅγιο Βῆμα. Τὰ δάκρυα τοῦ συγγραφέως. Ἡ ἐκδίκησις τῆς Θεοδώρας κλπ.

Τὸ προπερασμένο φύλλο, μὲ τὸν τίτλο «Ἡ Βασίλισσα τῆς φρίκης», διηγήθηκα τὴν τραγικὴν περικυκλωμένην αὐτοκρατορικὴν Ζωὴν, τῆς ἱστορικῆς αὐτῆς Βυζαντινῆς μορφῆς, καὶ μείναμε στὸ σημεῖο ὅπου ὁ λαὸς ἀνασταστὴ ἐναντίον τοῦ βδελυροῦ Βασιλέως Μιχαὴλ τοῦ Καλαφάτη. Συνεχίζουμε σήμερον τὴν ἀφήγησιν τῆς τραγωδίας.

Μετὰ τὴν ἐκρηκτικὴν ἐπαναστάσεως οἱ σωματοφύλακες τοῦ Βασιλέως βῆκαν ἀπὸ τὸ Παλάτι καὶ χτυπήσαν τὸ λαὸν, ἀλλὰ βρῆκαν γενναίαν ἀντίστασιν. Ὁ βυζαντινὸς λαὸς, ἀρματωμένος μὲ σπαθιά, κοντάρια, μπαλντάδες, ἐμάχητο ἡρωϊκῶς. Τὸ αἷμα τρέχει ποτάμι... Τέλος ἡ νίκη γέρνει μὲ τὸ μέρος τοῦ λαοῦ, ὁ ὁποῖος σφάζει καὶ τὸν τελευταῖον σωματοφύλακα τοῦ Αυτοκράτορος, καὶ πλησιάζει εἰς πύλιν τοῦ Παλατιοῦ γὰρ νὰ δώσῃ σκληρὸ τέλος στὸν Καλαφάτη καὶ στὸ θεῖο τοῦ Νωβελίσμου Κωνσταντῖνον.

Ἐκείνοι ὅμως προφταίνουν, φεύγουν ἀπὸ τὴν πίσω πόρτα, καὶ ληστον καταφύγιον στὸ μοναστήρι τοῦ Στουδίου, σὲ μιὰ ἀπομακρυσμένη συνοικίᾳ τῆς Πόλεως, ὅπου ἐπῆσαν κρυφά, μὲ βάρκα. Ἐκεῖ δὲν εἶχε ἐκπλησθῇ ἀκόμη ἡ ἐπανάστασις. Θεῖος καὶ ἀνημέρος ἐκουρεῦσθαι σὺν ὁρῶν, φέροντες ἰαν καλονοητικὸν ἀσόν, ἐτάχτησαν στὴν ὑπηρεσία τῆς Μονῆς καὶ μὲ ἀπεριγραπτὴν ἀγωνία ἐπερίμεναν τὴν τύχην τους. Ἦταν δὲ τότε ἡμερῶν τῆς Τετάρτης, 21 Ἀπριλίου 1042.

Στὸ μετὰ, ἡ Σύγκλητος, κατὰ θέλησιν τῆς Ἐπαναστάσεως, συνέχευε, καθαιρεῖ τὸν Αυτοκράτορα, καὶ ἀναθίσει τὴν κυβέρνησιν τοῦ Βυζαντινοῦ Κράτους εἰς τοὺς ἀδελφεοὺς: τὴν Ζωὴ καὶ τὴν Θεοδώρα. Ὁ λαὸς, ποὺ εἶχε ἀγαπήσει πᾶσι τοὺς ἀνδρες κυβερνήτας, ζῆτει νὰ τὸν τοιοῦτον τώρα γυναικεῖα χεῖρα.

Ἡ Ζωὴ μισοῦσε τὴν ἀδελφὴν, καὶ τὴν εἶχε ἀναγκάσει νὰ μείνῃ χρόνιον στὸ μοναστήρι. Τώρα δὲ, κάνοντας τὴν ἀνάγκη φιλοτιμία, καλεῖ τὴν Θεοδώρα στὸ Παλάτι καὶ τὴν ὀνομάζει... συναυτοκρατορίσσαν.

Ἀλλ' ὅς ἐξαγορεύσαμε στὸν οἰκτρὸ Μιχαὴλ ἔτὼν Καλαφάτη καὶ τὸ θεῖο τοῦ Νωβελίσμου, Νευμένοι καλονοητικῶς, αὐτοεξευτελισμένοι, ἐνόμιζαν ὅτι θὰ κατεργάζοντο εἰς τὴν ὁρῇ τοῦ λαοῦ. Ἀλλ' οἱ μὲν τοὺς ὅμως! Γρήγορα ἐκείνοι ἀνέβησαν οἱ ἐπαναστάτες τοὺς ἐξήκουσαν παντοῦ γὰρ νὰ τοὺς τιμωρήσουν. Ἀπελπισμένοι, κατὰπληκτοὶ ἀπὸ τὸ φόβον τοῦ σκληροῦ θανάτου, βῆκαν ἀπὸ τὰ κελλιά τους καὶ κατέρχοντο εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν τοῦ μοναστηρίου, τὴν καθιερωμένην στὸν Ἅγιον Ἰωάννη τὸν Πρόδρομον. Ἀπὸ ὧρα σὲ ὧρα ὁ Βασιλεὺς καὶ ὁ μυστικοσυμβυλὸς τοῦ περιμέναν μὲ τρόμον τοὺς θύμους τοὺς, καὶ εἶχαν πιάσει στερὰ τὰ κάγκελα τοῦ Ἱεροῦ Βήματος· σκεπτόμενοι καὶ ἀπαραισίστου ἀσέβου. Οἱ δὲ αὐτοὶ δυστυχισμένοι ἐπιστεῦσαν ὅτι τὸ πλῆθος δὲν θὰ τολμοῦσε νὰ διαπράξῃ τὴν ἱεροσυλίαν νὰ τοὺς ἐκκολλήσῃ διὰ τῆς βίας ἀπὸ τὴν Ἁγίαν Τράπεζαν, τὴν ὁποῖαν κρατοῦσαν μὲ ἀπόγνωσιν, σὺν ἀγκυρᾷ σωτηρίας!

Σύγχρονος Βυζαντινὸς συγγραφεὺς, ὁ Ψελλὸς μᾶς ἀφηγεῖται θαυμάσια τὰ ἐπακόλουθα τῆς στάσεως αὐτῆς:

«Μόλις διεδόθη στὴν Πόλιν, γράφει, ἡ φυγὴ τοῦ Βασιλέως, κραυγὰς καὶ κατάρες ἀκούσθησαν ἐναντίον τοῦ καὶ οἱ οἱ ἐτρεχαν πρὸς τὸ μοναστήρι τοῦ Στουδίου γὰρ νὰ τὸν κατασφάζουν!

Ἀκούουσα, γράφει ὁ Ψελλός, ἀπὸ κοντὰ ἕνα φίλον μου, ἀξιοματικὸν ἐπιφανέστατον τῆς Αυτοκρατορικῆς φρουρᾶς, ποὺ μὲ εἶχε πάρει μαζί του σὲ ὅλες ἐκείνες τὶς περιπέτειες γὰρ νὰ τὸν βοηθῇ μὲ τὶς συμβουλές μου. Καβάλλα στὰ καλὰ ζωντανὰ ἀλογα μᾶς ἐφθάσαμε ὡς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Στουδίου, τὴν ὁποῖαν εὐρήκαμε περικυκλωμένην ἀπὸ ἀναριθμητὸ πλῆθος ἐπαναστατῶν ἐνόπλων, ποὺ σχεδὸν ἦθελαν καὶ αὐτὸ τὸ ἱερὸ οἰκοδόμημα ν' ἀνασκάψουν. Τόση ἦτο ἡ μαγία τους! Μὲ πολὺ μεγάλη δυσκολία καταρῶσάμε νὰ μπουκνῶν στὸ ναὸ, γιὰτι μαζί μας στοίμασσε νεὸ πλῆθος, πρὸς μανιασμένον καὶ πρὸς φόβον! Οἱ αὐτοὶ οἱ ἀνδρες, ἐφάνασαν ἀσχερὲς βρισιὰς καὶ φοβέρας ἐναντίον τῶν δύο δυστυχισμένων ἱκετῶν.

«Ὡς σὴν στιγμὴ αὐτὴ δὲν εἶχα ἀναμικθῇ ἐνεργεῖαν στὸν πολιτικὸν αὐτὸν ἀγῶνα. Δὲν εἶχα ὅμως μείνει ἀσυγκίνητος ἀπὸ τὰ παθήματα τῆς βασιλείας τῆς Ζωῆς. Καὶ ἐννοῶσα καὶ ἐγὼ κάποιον θυμὸν μέσα μου ἐναντίον τοῦ Βασιλέως, γιὰτι ἡ διαγωγὴ τοῦ ἀντιόνου τῆς γυναικὸς αὐτῆς, ποὺ τὸν εἶχε εὐεργετήσῃ, ὑπέβη ἀσχερῶς... Ὅταν ὅμως, μὲ πολλὰς δυσκολίας, διασώσας τὴν πυκνὴν καὶ φρενασμένην ἐκείνην λαϊκὴν μάζαν, ἐφθάσα στὸ Ἱερὸ Βῆμα καὶ εἶδα τοὺς δύο δυστυ-

χεῖς πρόσφυγας—τὸν μὲν Βασιλέα γονατισμένον νὰ κρατῇ τὴν Ἁγίαν Τράπεζαν, ὁρῶν δὲ τὸ Νωβελίσμον νὰ στέκεται στὸ δεξιὸν μέρος—ὅταν τοὺς εἶδα καὶ τοὺς δύο, ἀγνώριστους ἀπὸ τὴν σκηνὴν καὶ τὸ φόβον τοῦ θανάτου, κάθη ἱχνος ὁρῆς κατὰ τοῦ Βασιλέως ἐξέλιπε ἀπὸ τὴν ψυχὴν μου...

«Στὸ μετὰ αὐτὸ οἱ φρενασμένοι πολῖτες ἐπερικυκλῶσαν τοὺς δύο ἀνδρας καὶ φοβέριζαν νὰ τοὺς κατασφάξουν, ἐγὼ δὲ, στερημένος δρόμος στὰ δεξιὰ τοῦ Βήματος, ἔκλαιγα. Τότε οἱ δύο κείνοι ταλαίπωροι ποὺ ἀγωνισθῶσαν, μὲ εἶδαν καὶ μὲ ἀνεγνώσαν. Μόλις δὲ παρατήρησαν ὅτι ἐγὼ δὲν τοὺς ἐβόρκα, ὅπως οἱ ἄλλοι ἀλλὰ μὲχρι δακρύων τοὺς ἐλυκίσκουν, ἀντελήφθησαν τὴν συμπεριφορὰν μου καὶ ὤρμησαν πρὸς ἐμένα, σὺν γὰρ νὰ μποῦν ὑπὸ τὴν προστασίαν μου. Ἀρχίσαντες τότε ἕνα γοργὸ, παρόδοον καὶ δραματικὸν διάλογον. Ἀρχίσαντες νὰ ἐπικλήθω τὸν Νωβελίσμον Κωνσταντῖνον καὶ ἐλάβε μέρος εἰς τὴν ἐκδίκασιν τοῦ Βασιλέως ἐναντίον τῆς Βασιλίσσης Ζωῆς. Ἐπειτα ἐβύρκα πρὸς τὸν Βασιλέα Μιχαὴλ τὸν Καλαφάτην καὶ τὸν ἐρώτησα σὲ τί τοῦ εἶχε φταίει ἡ Βασίλισσα, γὰρ νὰ με κορυφώσῃ τόσο ἐναντίον τῆς... Ὁ Βασιλεὺς ἐκείνην ἰσχυρὰ κεφάλι του, ἐστένανε, δάκρυα καὶ εἶπε τὰ λόγια αὐτά: «—Ἄλλο ὁ Θεὸς ἔδικος δὲν εἶνε! Καὶ ἡ Θεὰ Δικαιοσύνην με τιμωρεῖ... τ' ἀνομήματά μου!— Μετὰ τὰ λόγια αὐτά, ἔπιασε σφιχτότερον τὴν Ἁγίαν Τράπεζαν...»

Κατὰ τὸ σβόλιον τῆς ἡμέρας φθάει τρεχάτος στὸ μοναστήρι ἕνας ἀνέστης ὑπάλληλος, σταλμένος ἀπὸ τὴν βασιλίσσαν Θεοδώραν φέρωντας διαταγὴν τῆς νὰ πάρῃ ἀπὸ κει τοὺς δύο πρόσφυγας. Τὸν τίτλο τοῦ τοῦτον ἀκολουθοῦσε μέγα πλῆθος, ἕνας συρφετός ἀπὸ στρατιῶτες καὶ πολῖτες τῆς ἑκατομίας τῆς πόλεως.

Ἡ ἄλλη βασίλισσα, ἡ Ζωὴ, εἶχε παρουσιάσει στὸν ἐξώστη τῶν Ἀνακτόρων καὶ ἀπὸ εὐχρηστικῶν τὸν ἐξηκουσθέντα λαὸν, ἐρώτησε τὴν γυναικα τὴν Ζωὴν, τί πρόβλεπε νὰ τὸν κάμῃ. Σὺν ὁρῶν τὴν ἐκείνην τρεμυλῶσαν σκωθῆκε τότε ἡ δημοσία κραυγὴ ἡ ναντίον τοῦ μισητοῦ Καλαφάτη. Μὲ τὸ βυζαντινὸν ἐξολογιστὸν τοὺς ἐφώνησαν:

—Θανάτωσον τὸν ἀνέσιον. ὦ ἡμετέρα Δέσποινα! Ἐκ μέσου ποίησον τὸν ἀλτήριον! Ἀνασπασθὲν πρὸς τὴν Ἁγίαν Τράπεζαν! τυφλωθῇτω!...

Ἡ Ζωὴ λυπώσασα νὰ θανατοῦσιν τὸν ὄχι καὶ καλὸν καὶ ἡμετέραν ἀνδρὸς τῆς πόλεως, καὶ δὲν φανταζομένην πρὸς τὴν ὑπερβολὴν τοῦ λαοῦ. Ἀλλὰ τώρα πάλιν ἐβασίλευσε μόνη. Ἡ Θεοδώρα, ποὺ θυμότατος ὄντος ἐξευτελισμένη καὶ βάσανα εἶχε ὑποφέρει ἐξ αἰτίας τοῦ Καλαφάτη, μὴ μπορῶντας νὰ συγκρατήσῃ τὴν θυμὸν, διέταξε τὸν νέον ἐπαρχὸν τῆς Πόλεως, Καραφάτην, ὄντομα, νὰ πάρῃ ἀμέσως στὴν Μονὴν τοῦ Στουδίου τὸν σὺν ἔξω ἀπὸ κει μὲ πονηρίαν ἡ διὰ τῆς βίας, τὸν πρόσφυγα καὶ νὰ τοὺς τυφλώσῃ! Αὐτὸς ἦν ὁ ἀπαίσιος ἀγγελιοφόρος γὰρ τὸν ὁποῖον μίλει Ψελλὸς καὶ ὁ ὁποῖος ἐφθασε στὸ μοναστήρι κατὰ τὸν βράδυν.

Ἡ συμβασιλεύσα Θεοδώρα καὶ τὸ κόμμα τῆς ἐφορῶντας μήπως ἡ Ζωὴ ἀπὸ μακροθυμίας ἀφῆκε τὸν Καλαφάτην καὶ τὸ θεῖο τοῦ Νωβελίσμου, οἱ αὐτοὶ ἀποκατασταθῶν στὴν ἐξουσία καὶ τότε ἀλλοίμονον σὴν Θεοδώρα καὶ στοὺς ἐπιστάτους τῆς! Ἐπρεπε λοιπὸν μὲ κάθε θυσίαν νὰ πάρῃ ἀπὸ τὴν μέσῃ ὁ ἄθλιος Βασιλεὺς...

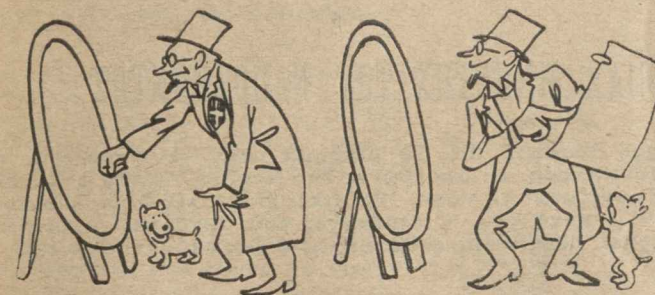
Εἶνε γνωστὴ ἡ προτίμησις τῶν Βυζαντινῶν στὴν φρικώδη τυφλωσὴν τῆς ἐκτυφλώσεως. Γινώταν μὲ τυφλὴν, μὲ πυρῶνον αἷμα ὅς ἡ με μαχαίρη.

Ὁ Καρμπαρῆς λοιπὸν διέσχισε τὸ πυκνὸν στοίμασσε πλῆθος ἐκπληκτικῶς τοὺς δύο πρόσφυγας καὶ μὲ φωνὴν αὐστηρὴν καὶ ἀπαιτητικὴν τοὺς εἶπε:

—Εἰσάγετε ἐξω ἀμέσως!

Οἱ δύο δυστυχισμένοι, βλέποντες τὸ λαὸν περισσότερον ἀπὸ ποτὲ ἄλλῃ στιγμῇ ἐξοργισμένον, περτορμένοι ἀπὸ τὴν ἀπειλητικὴν φωνὴν τοῦ ἐπαρχοῦ, ὅχι μόνον ἀνήχησαν νὰ βγοῦν ἀλλὰ καὶ ἀδελφωτικῶς σφιχτότερον τὶς κολλῶντες τῆς Ἁγίας Τράπεζας. Τότε ὁ Καρμπαρῆς ἀλλὰζοντας τρόπον ἐνεργείας ἀρχισε νὰ τοὺς μιλῇ μὲ πρὸς σπουδὴν ἐπικρίσιν καὶ νὰ ῥοιζίται σὲ ὅλους τοὺς ἀγίους ὅτι δὲν ἐδέχοντο νὰ βγοῦν ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν δὲν θὰ πᾶθαιαν κακῶς.

Ἀλλ' οἱ δύο πρόσφυγες δὲν ἐπίστευαν. Ἐκείνην τὴν στιγμὴν εἶχε τὸν ἱερὸν δεξιὸν καὶ τὸν ἄλλον, τρέμοντες, μὲ τὰ δόντια συγκρούμενα ἀπὸ τὸ φόβον τοῦ θανάτου, δὲν ἐπείδοντο εἰς τὸν

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Η ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΝΤΑΜΙΖΑΝΑΣ

Ξέρετε γιατί ἡ νταμιζάνης ὀνομάσθησαν ἔτσι; Ἀκούστε νὰ μάθετε. Τὸν καιρὸ ποὺ οἱ Ἀγγλοὶ ἐπολιόρκησαν τὴν Ὁρλεάνην, στήν πόλιν αὐτὴν κατοικοῦσε μιὰ τετραπέρατη καὶ τολμηρὴ ἀρχόντισσα ἡ Ἰωάννα Πουτσελ ἡ δὲ τὴν ἔλεγαν οἱ συμπολίται τῆς ἡ «dame Jeanne» (ντάμ-Ζάν=κυρία Ἰωάννα). Τὸ σπῆτι τῆς κυρίας αὐτῆς βρισκόταν στὰ πρόθυρα τῆς Ὁρλεάνης καὶ γι' αὐτὸ ἦταν ἐνὰ ἀπὸ τὰ πῶτα σπῆτια ποὺ κατέλαβαν καὶ ἐγκατεστάθηκαν οἱ πολιορκηταὶ Ἀγγελοι. Ὅταν εἶδε τὸ ἀπόσπασμα τῶν Ἀγγλων νὰ ἐγκαθίσταται στὸ σπῆτι τῆς ἡ τολμηρῆς Ἰωάννας, συνέλαβε τὸ σχέδιο νὰ τοὺς αἰχμαλωτίσῃ, ἡ τοὐλάχιστον νὰ τοὺς ἀποκρίσῃ καὶ ἐστὶν νὰ τοὺς καταστήσῃ ἀκινδύνους. Στὸ ὑπόγειον τῆς εἶχε μεγάλη ποσότητα παλαιῶν κρασιῶν, ἀρίστης ποιότητος, μέσῃ σὲ κοντόχονδρες μπουκάλιας, τῆς σημερινῆς νταμιζάνης, οἱ ὁποῖες τότε εἶχαν ὀνομασίαν νὰ κατασκευάζονται στὴν Γαλλία.

Ἐνῶ λοιπὸν οἱ Ἀγγελοι στρατιῶται καὶ ἀξιωματικοὶ ἐτοιμαζόντουσαν νὰ δειπνήσουν, ἡ πονηρὴ Ἰωάννα τοὺς ἔφερε μιὰ ἀπ' τὶς μπουκάλιας τῆς καὶ τοὺς τὴν εἶδε χάριν περιεργίας ἤθεν. Οἱ Ἀγγελοι περιεργασθῆσαν μὲ ἐκπληξὴ τὴν μπουκάλια ἐκείνη ποὺ ἦταν ἀγνώστη στὴν πατρίδα τους. Ἐπειτα ὅμως θέλησαν νὰ δοκιμάσουν καὶ τὸ κρασί τῆς. Καὶ ἔτσι σὲ λίγο εἶχαν ἀδειάσει καὶ ὁ λαὸς τὸ περιεχόμενον τῆς πρῶτης μπουκάλιας καὶ ῥώτησαν τὴν οἰκοδέσποινα ἀν εἶχε καὶ ἄλλες. Ἐκείνη τότε πρόθυμα καὶ πονηρὰ ἀρχισε νὰ ἀνεβράζῃ ἀπ' τὰ ὑπόγεια τῆς ντουζίνες ὀλόκληρες. Οἱ Ἀγγελοι ἔπιναν κατὰ κόρον ὡς ποὺ ἔπιναν σπουαὶ στὸ μεθύσι καὶ ἔπεισαν ὅπου βρισκόταν καθέναν καὶ ἀποκοιμήθηκαν. Τότε ἡ τολμηρὴ Ἰωάννα ἐστειλε τὸν ὑπηρετὴν τῆς καὶ φώναξε ἀπὸ τὴν πόλιν ἐνὰ ἱσχυρὸ ἀπόσπασμα Γάλλων, τὸ ὁποῖο καὶ αἰχμαλωτίσας ὅλους τοὺς κοιμισμένους Ἀγγελους.

Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ἐκείνην οἱ κάτοικοι τῆς Ὁρλεάνης τὶς κοντόχονδρες μπουκάλιας ποὺ τοὺς εἶχαν σώσει τὴν ὀνόμασαν στήν ἀρχὴν «ἡ μπουκάλιας τῆς dame Jeanne» (τῆς κυρίας Ἰωάννας) καὶ ἔπειτα ἀπλῶς νταμιζάνες. Ἡ ὀνομασία αὕτη μετεδόθη πολὺ γρήγορα σ' ἄλλην τὴν Γαλλίαν, ἀργότερα στήν Ἰταλίαν καὶ στήν Ἰσπανίαν καὶ σ' ἕνα ἀπὸ τὰ σ' ἕνα μέρη τῆς Εὐρώπης, μετὰ τῶν ὁποίων καὶ στήν Ἑλλάδα.

Ο ΓΥΡΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Γιὰ νὰ κάμῃ ἕνας ἀνθρώπος τὸ γύρον τοῦ κόσμου, πρέπει νὰ περπατῇ ἀκατάπαυστα, χωρὶς νὰ σταθῇ οὔτε στιγμὴν ἐπὶ 428 ἡμερών. Ἐνὰ τραπὶν τὸν κάνει σὲ 40 ἡμέρας, ὁ ὅρος μὲ ὁμιλὴν ἀπρόσφορα σὲ 32 1/2 ὥρας, ἡ σφαῖρα τῆς γῆς σὲ 21 3/4, τὸ φῶς σ' ἐνὰ δεκάτονον τοῦ δευτερολέπτου καὶ τὸ ηλεκτρικὸν ρεῖμα διὰ τοῦ σύρματος σὲ λιγώτερον ἀκόμη χρονικὸν διάστημα.

Βουλὲς τοῦ Ἐπαρχοῦ καὶ εἶπεν ὅτι προτιμῶν νὰ σφαγοῦν ἐκεῖ, μπροστὰ στήν Ἁγίαν Τράπεζαν, παρὰ ἐξω, στὸ δρόμον.

Τότε δέδοθη διαταγὴ νὰ τοὺς σύρουν ἐξω διὰ τῆς βίας. Ἐπειδὴ ὅμως αὐτοὶ κρατιόντουσαν σφιχτὰ ἀπ' τὴν Ἁγίαν Τράπεζαν, τὴν παρέσυραν μαζί τους καὶ τὰ ἐπ' αὐτῆς ἱερὰ σκεύη ἔπεσαν κάτω! Τὸ θέαμα αὐτὸ ἐξώργισε τὸ εὐλαβὲς πλῆθος. Τὸ τράβηγμα διεκόπη τότε καὶ προσεπάθησαν νὰ ἐξαγιστώσουν τὰ χεῖρα τῶν δύο φυγάδων ἀπὸ τὴν Ἁγίαν Τράπεζαν, ὅπου καὶ ἐγένετο. Ἀμέσως κατόπιν τοὺς ἐσύραν ἐξω καὶ τοὺς ὑπέβαλαν στὸ μαρτύριον τῆς τυφλώσεως.

Ὁ δῆμος ἐτύφλωσε πρῶτα τὸν Νωβελίσμον Κωνσταντῖνον, ὁ σὺν ὑπέστη τὸ μαρτύριον καρτερικῶς, κατόπιν δὲ τὸν Βασιλέα, ὁ ὁποῖος ἐδέχοντο καὶ ἔκλαιγε ζητώντας ἔλεος. Τοὺς φέρωσαν ὕστερα σὲ δύο μουλάρια ἀνάποδα καὶ τοὺς πῆγαν νὰ χουχαίσουν εἰς φυλακάς. Τὴν ἐπομένην ὁ Νωβελίσμος Κωνσταντῖνος ἐκλήθη ἀπὸ τὴν Ζωὴν καὶ τὴν Θεοδώραν νὰ μαρτυρήσῃ ποὺ ἦσαν κοινά μέλη τὰ χεῖρα, τὰ ὁποῖα εἶχαν κατακτείνῃ ἀπὸ τὸ δημόσιον, ἀπειλητικῶς διὰ νέον φρικτὸν βασανιστηρίον. Ὁ Κωνσταντῖνος κλαίον καὶ ὀδυρόμενος ἀπεκάλυψε πρᾶγματι τὸ μέρος, εὖρον δὲ ἐκεῖ δύο μεγάλα κιβώτια γεμᾶτα χρυσᾷ νομισμάτα. Ἐπρόκειτο δηλαδὴ περὶ ὀλοκλήρου θησαυροῦ, ὅστις ἐφθασε γὰρ ν' ἀνορθώσῃ τὰ ἄθλια οικονομικὰ τοῦ βυζαντινοῦ κράτους. Οἱ δύο ἐκπαιστωτοὶ ἔζησαν ἀποτραβηγμένοι πλὴν στὴν Μονὴν Στουδίου, ὅπου καὶ ἀπέθαναν...

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΝΘΑΝΕΤΕ

ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ

Ἐνὰ πουλὶ τῶν Ἰνδιῶν, τὸ Μπάγια, ὅπως τὸ λένε, συνειθίζει νὰ κλέβῃ στήν φωλιά του μὲ τὴν λάσπη ποὺ τὴν χιτίζει πυγολαμπίδες. Ἐπειδὴ δὲ ἡ πυγολαμπίδα τῶν Ἰνδιῶν εἶνε πολὺ μεγαλύτερη ἀπὸ τὴν Εὐρωπαϊκὴν, ἡ φωλιά τοῦ Μπάγια εἶνε νύχτες παρουσιάζει ἕνα φαντασμαγορικὸν θέαμα, σὺν νὰ εἶνε στολισμένη μὲ ἀπειρα μικροσκοπικὰ ἡλεκτρικὰ λαμπρόνια.

Ἡ πρώτη ἐκδοτικὴ τῆς Καινῆς Διαθήκης στήν Ἰταλικὴν εἶνε τὸ 1455 στή Μαγεντία, ἀπὸ τὸν Γουτεμβέργιον. Σήμερα σώζονται 16 ἀντίτυπα τῆς πρώτης ἐκδόσεως. Ἡ πρώτη ἐκδοτικὴ τῆς Καινῆς Διαθήκης ἐλληνικὰ τυπώθηκε τὸ 1684 στήν Τεργέστη. Καὶ τέλος ἡ Παλαιὰ Διαθήκη ἰταλικὰ τυπώθηκε τὸ 1614 στήν Ἰσπανίαν καὶ Κομπλουέντον, ἡ ὁποία σήμερον ὀνομάζεται Ἀλκαλὰ ντὲ Χενάρες, τὴν φροντίδιν τοῦ φιλοσόφου Ἐρᾶσμου.

Τὰ ἀκριβέστερα ποσότης πετρελαίου βγαίνει εἰς τὰ δι-λεπτα τῆς γῆσου Μωρξίους, τὰ ὁποῖα σήμερον τιμῶνται 60.000 φράγκα τὸ ἐνῶ.

Ἡ μεγαλύτερη ποσότης πετρελαίου βγαίνει εἰς τὴν Ἡνωμένην Πολιτείαν, ὅπου καθεὶς χρόνον γεμίζουν 688.474.000 βαρέλια. Ἡ Ἡνωμένη Πολιτεία παράγει τὰ 60 ἑκατοστὰ τῆς παγκοσμίου παραγωγῆς.

Τὴν μεγαλύτερα ποσότητα κρασιοῦ, ἀπὸ ὅλες τὶς χώρες τοῦ κόσμου, τὴν παράγει ἡ Γαλλία καὶ ἡ Ἰταλία. Τρίτη ἔρχεται ἡ Ἰσπανία καὶ ἀκολουθοῦν κατὰ σειράν ἡ Πορτογαλία, ἡ Γερμανία, ἡ Ἑλλάς, ἡ Οὐγγαρία, ἡ Τουρκία κλπ.

Στὴν Ἰαπωνίαν ὅπου οἱ ἀνεξαρτέτοι οἱ κάτοικοι μικροὶ καὶ μεγάλοι, πλούσιοι καὶ φτωχοὶ, κάνουν μπάνιο κάθε μέρα καὶ πολλοὶ μὲν καὶ τρεῖς φορὲς τὴν ἡμέραν, ἡ θνησιμότης τῶν παιδιῶν εἶνε μὲν ἀπὸ τὴν τῆς ἄλλης Εὐρώπης.

Στὸ Μάρκοπορο, τῆς πολιτείας τῆς Νέας Ὑόρκης, ἀπὸ τὸ 1911 καὶ ἐντεύθεν δὲν ἐσημειώθη οὔτε μιὰ γέννησις παιδιοῦ...

Ἀντιθέτως ἡ πόλις ποὺ εἶνε τὴν μεγαλύτερη... παραγωγή παιδιῶν εἶνε ἡ πρωτεύουσα τῶν Μορμόνων, ἡ Πόλις τῆς Ἀλμωρῆς Ἀλμωρῆς.

Στὸν ποταμὸν τῆς Γερμανίας Σπέρτα, ὁ ὁποῖος ὡς γνωστὸν περνᾷ μέσα ἀπὸ τὸ Βερολίνο, ἀπαρῶντο προ ὀλίγων ἐτῶν ἕνας κυρίως ἡλικίας 268 ἐτῶν.

Ὁ φωτῆς τῆς βέλους πῶς ἐξηκριβώθη ἡ ἡλικία του. Ἀπλούστατα. Κάτω ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ ἦσαν παρῶμενον ἕνα χρυσὸν δακτυλίδιον, ἐπ' αὐτοῦ εἶχε ἡμερῶν γραμμένον ὅτι τὸ φῶς αὐτὸ παρῶντο τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1660 καὶ ἐξαφανίστηκεν στο ποταμὸν γὰρ νὰ ἐξακριβώσουν οἱ μεταγενέστεροι πόσα χρόνια δὴ ζῆσιν.

Κάποιος ἀγγλὸς φυσιοδίφης, ὁ μίστερ Γκράιμς Κλάρκ, ἔκρινε συστηματικὰ πειράματα, ἀπ' τὰ ὁποῖα διεπιστώθη ὅτι τὸ ἀφθονότερον συστατικὸν ποὺ ὑπάρχει στήν γῆ εἶνε τὸ ὀξυγόνο. Ἐπειτα ἔρχεται ὁ πυρὴς λίθος.

Ἡ ἀρχαιότερα ἐπιγραφὴ τοῦ κόσμου εἶνε ἡ «Κιν-Πάμ» τοῦ Πεκίνου, ἡ ὁποία τὸ 1911 συνεπλήρωσε τὴν χιλιετηρίδα τῆς ἐκδόσεως τῆς. Σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα δὲν διεκίμην οὔτε μιὰ μέρα τὴν ἐκδοτικὴν. Σήμερα κυκλοφορεῖ εἰς τρεῖς ἐκδόσεις καὶ πωλεῖται 11.000 φύλλα. Ἡ πρῶτὴν τῆς ἐκδόσεως τυπώθηκε σὲ χιτῶνα χαρτί καὶ παρέχει ἐμπροσὶς εἰδήσεις. Ἡ μεσημβρινὴ ἡ ὁποία παρέχει τὰ ἐπισήματα ἀνακοινώματα τῆς Κυβερνήσεως, σὲ ἄσπρο χαρτί, καὶ ἡ βραδινὴ ἐκδοτικὴ, ποὺ περιέχει φιλολογία καὶ πολιτικὴς εἰδήσεις τυπώνεται σὲ μαύρο χαρτί μὲ ἄσπρα γράμματα.

Τὸ πρῶτον πινακοῦντο κατασκευάσθη τὸν 15ον αἰῶνα ἀπὸ τ

ΣΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΜΙΑΣ ΜΗΝΣΤΗΣ ΤΟΥ ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ

Ο ΒΕΡΝΑΔΟΤΤΗΣ
(Προτομή του γλυπτου Γκράου)

χέρια και τὰ ὀρειότερα πόδια τοῦ κόσμου κι' ἀκόμα μὰ ὑπὲρ τοῦ τυχεροῦ μ' εὐκορο σπῖτι, ὃ δὲ πατέρας τῆς ἔσαν' ἐμπόριο μετα-
ξωτῶν.

Οἱ γονεῖς τῆς, τίμοι ἄνθρωποι καὶ καλοὶ ἀπτοί, ἀπογορημένοι ἀπὸ τὴν οἰκογενειακὴν τους φροντίδα· καὶ ἀπὸ τὸ ἐμπόριο, δὲν ἀνδιεφύθησαν καθόλου μὴ τὴν πολιτικὴν, ὅταν ἐξεργάσθῃ ἡ Γαλλικὴ Ἐπανάστασις. Ὡστόσο, μὴ μὲρα πού κάποιος ἀγνωστός ἐπι-
λοχίας τοὺς παρακάλεσε νὰ τὸν φιλοξενήσουν στὸ σπῖτι τους, ἀγνήθησαν ἄγνωστο γιὰ ποῖο λόγο νὰ τὸν δεχτοῦν. Ὁ ἐπιλοχίας αὐτὸς λεγόταν Ἰωάννης-
Ἰούλιος-Βερναδόττης καὶ τότε γιὰ πρώτη φορὰ συ-
ναντήθηκαν ὁ μέλλων βασιλεὺς τῆς Σουηδίας καὶ
τῆς Νορβηγίας μὲ τὴν μέλλουσα σύζυγό του Ντεζι-
ρέ. Ἡ δευτέρα τους συνάντησις ἔγινε ὕστερ' ἀπὸ
δύο χρόνια.

Ἀπὸ πολὺ μικρῇ, οἱ γονεῖς τῆς Ντεζιρέ τὴν ἔ-
κλεισαν σ' ἓνα μοναστήρι γιὰ νὰ σπουδάσῃ. Μὰ λό-
γῳ τῆς ἐπαναστάσεως, ἡ σπουδὴ τῆς τελείωσε σὴν
πολὺ νωρὴ καὶ σὲ ἡλικία δώδεκα χρόνων ἐξανάρτισε
στὸ σπῖτι τῆς, στὴ Μασσαλία. Ἐκεῖ, σὲ λίγο, ἔλασε
τὸν πατέρα τῆς, ὁ ὁποῖος πέθανε στὴς 20 Ἰανουα-
ρίου 1794.

Ὁ μεγαλύτερος ἀδελφὸς τῆς Νικόλαος ἀνέλαβε
τότε τὴν διεύθυνση τοῦ σπιτιοῦ, ὅπου ἡ Ντεζιρέ
ἐξακολουθοῦσε νὰ κατοικῇ μαζί μὲ τὴν μητέρα τῆς καὶ τὴν ἀδελφὴ Ἰου-
λία. Κατὰ τὸ ἴδιο ἔτος ὁ ἀδελφὸς τῆς, καταγγελλόμενος
στατικὸ Δικαστήριον, ὡς ἐχθρὸς τῆς ἐπανα-
στατικῆς, συνελήφθη καὶ φυλακίστηκε.

Ἰδού πῶς ἀργότερα ἡ βασίλισσα Ντεζι-
ρέ διηγεῖτο στὸ γραμματεῖα τῆς βαρὺν
Χόστλιντ τὰ γεγονότα πού ἐπακολούθησαν:

«Ὁ ἀδελφός μου συνελήφθη χωρὶς καμμί ἀ-
φορμὴ καὶ ἡ γυναίκα του, ἡ ὁποία ἦταν τρελ-
λὴ ἀπὸ τὸ φόβον τῆς μήπως τὸν καταπονή-
σουν, ἀποφάσισε νὰ κἀν ἓνα διάβημα στὸν
ἀντιπρόσωπον τοῦ λαοῦ πού βρισκόταν τότε
περαστικός ἀπὸ τὴ Μασσαλία. Μὴ θέλοντας
ὅμως νὰ πάμ νῆρη τῆς, μὲ παρακάλεσε νὰ
τὴ συνοδεύω.

Μὰς ἔμψασαν σ' ἓνα μικρὸ δωμάτιο
μπροστὰ ἀπὸ τὸ γραφεῖο ἐκείνου ἀπὸ τὸν
ὁποῖο ἐξερχάτο ἡ τυχὴ τοῦ ἀδελφοῦ μου.
Συνωσιζόταν ἐκεῖ ἓνα πλῆθος κόσμου πού
πῆγαινε νὰ ζητήσῃ ρουσφέτια καὶ χάρες.
Κάταμε σ' ἓνα πάγκο, σὲ μὴ γωνία. Ἡ-
μουν τόσο συνηνημένη καὶ κοιρασμένη,
ὥστε ἀποκοιμήθηκα ἔκει. Ὅταν ἐξύπνησα,
ἀπὸ τὸ θόρυβον τοῦ κλεισίματος μιᾶς πόρ-
τας, εἶδα πῶς ἤμουν περὶ μὴν στὸ δωμάτιο
χωρὶς τὴν νύμφη μου κοντὰ μου καὶ χωρὶς
κανένα ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἐπισκέπτας. Ἡ νύ-
μφη μου, ὡς μοὺ ἐξηγήσε ἀργότερα, δὲ
θέλησε νὰ μὲ ἐξηγήσῃ, ὅταν ἤρθε ἡ σειρά
τῆς νὰ μὴ μέσῃ στὸ γραφεῖο τοῦ Ἀλμπί.
Ὅταν τελείωσε ἡ ἀκρόασις τῆς, δὲ μπόρεσε
νὰ μὲ ἐξαμβρῇ μέσῃ στὸ πλῆθος καὶ καθὼς
ἦτανε βιαστικὴ νὰ πάμ σὲς φυλάκας τῆς δια-
τάξης τῆς ἀποφυλάκισέως τοῦ συζύγου τῆς
τὴν ὁποία εἶχε ἐπιτύχῃ, φαντάστηκε πῶς ὅ-
ταν θὰ ἐξυπνοῦσα, θὰ μπόρουσα νὰ γυρίσω
χωρὶς αὐτήν. Περιμένοντας, στεκόμην ἐκεῖ

λίγο τρομαγμένη καὶ μὴ καταλαβαίνοντας τίποτε, ὅταν ἔξαφν
εἶδα νὰ βγαίνει ἀπὸ τὸ γραφεῖο τοῦ Ἀλμπί, ἓνας νέος πού μὲ
πλησίασε ἐξαφνισμένως καὶ μὲ ρώτησε πῶς βρισκόμην τόσο ὄργα
ἐκεῖ. Ὅταν τοῦ ἐξηγήσα, τί εἶχε συμβῇ μὲ καθύστερσεν ἀπὸ τὸ
γὰ τὴν τυχὴ τοῦ ἀδελφοῦ μου καὶ μοὺ εἶπε: «Μὴ μικρὴ δεσπο-
νίς σὺν καὶ σὰς δὲ μορεὶ νὰ γυρίσῃ νύχτα στοὺς δρόμους· θὰ μοὶ
ἐπιτρέψετε λοιπὸν νὰ σὰς συνοδεύσω στὸ σπῖτι σας.» Ἐκινήσαμε
ἀμέσως καὶ περπατώντας πιάσαμε κοινόντα. Ὅταν ἐφτάσαμε στὸ
σπῖτι, εἶχαμε γίνῃ περὶ δύο καλοὶ φίλοι. Τῇ στιγμῇ πού θὰ γυρί-
ζαμε, τοῦ εἶπα ὅτι ἡ μητέρα μου θὰ ἤθελε χωρὶς ἄλλο νὰ τὸν
εὐχαριστήσῃ γιὰ τὴν φροντίδα πού εἶχε λάβει γιὰ μένα καὶ τὸν
παρεκάλεσα νὰ μὴ μὲς ἐπισκεφθῇ.

— Ὡστε θέλετε νὰ μὲ παρουσιάσετε στὴν οἰκογενειὰ σας; μὴ
εἶπε.

— Μὲ μεγάλη μου εὐχαρίστηση μὴ δὲ ἔκρεπε προηγουμένως
νὰ μὴ θὰ τὸνομά σας γιὰ νὰ τὸν τὸ πᾶ.

— Ἐχετε δίκην, τοῦ ἀπάντησα, νὰ τοὺς πῆτε ὅτι λέγομαι Ἰω-
σήφ Βοναπάρτης.

Ἐπὶ ἐπὶ ἐπὶ ὁ πρῶτος δεσμός τῆς οἰκογενείας
μας μὲ τὴν οἰκογενειὰ Βοναπάρτου.

Ὁ Ἰωσήφ, μετὰ τὴν ἐκδόλυσή του αὐτῇ, ἔγινε
δεκτός ὡς φίλος στὴν οἰκογενειὰ τὸν Κλαρύ. δὲν ἔ-
πέρασαν δὲ μερικὲς ἡβδομάδες καὶ εἶχε ἐρωτηθῇ
κίχλας τὴν μικροῦλα Ντεζιρέ, ἡ ὁποία ἀνταπεκρίθη
ἀμέσως στὸ αἰσθημά του. Ἡ μητέρα τῆς ὅμως ἔ-
πειθῇ ἡ Ντεζιρέ ἦταν μὲ μὲς δεκατρεῖς χρόνων ἔ-
τησε, ὅταν ἔμαθε τὸν ἐρωτὰ τῆς, ν' ἀναβλήθῃ ὁ γά-
μος σὲ δύο χρόνια. Ὅλῃ ἐκείνη τὴν ἐποχὴ ὁ Ἰωσήφ
πὺν κατοικοῖσε μὲ τὴν οἰκογενειὰ του στὴ Μασσα-
λία ἐξακολουθῶσε νὰ συχνάζῃ στὸ σπῖτι. Μὴ μὲρα
τοὺς παρουσίασε καὶ τὸ μικρότερον ἀδελφὸν του, ἓνα
νεαρὸ ἀξιωματικὸ τοῦ πυροβολικοῦ ὃ ὁποῖος εἶχε
διακριθῇ στὴν πολιτοχικὴ τῆς Τουλῶνος, τὸν Ναπο-
λέοντα. Ἡ Ντεζιρέ, μὲλὸς τὸν εἶδε γοητευτικῶς ἀπὸ
τὸ πρῶτον καὶ παιδικῶς τοῦ ἔδωκε, ὅπως ἔλεγε
ἀργότερα ἡ ἴδια. Καὶ ὁ Ναπολέων, ὅμως μὲ τὸ ἄ-
πειρο βλέμμα τοῦ ἐξεχώρισε ὅλες τῆς χάρες τῆς κόρης,
ὅπως ἐπίσης κατὰλαβε καὶ τὴν συμπεριφορὴν τῆς μεγα-
λειτέρης τῆς ἀδελφῆς Ἰουλίας πρὸς τὸν ἀδελφὸν
τοῦ. Ὡστόσο δὲν εἶχε ἀντιληφθῇ τίποτε. Καθὼς δὲ ὁ Ναπο-
λέων ἐξασκοῦσε ἀπόλυτον ἐξουσίαν μετὰ τῶν μελῶν τῆς οἰκο-
γενείας του, ὕστερ' ἀπὸ λίγες μέρες κάλεσε μπροστὰ στὴν οἰκογενει-
ὰ Κλαρύ, τὸν ἀδελφὸν του καὶ τοῦ εἶπε: «Ἀ-
κούσε, Ἰωσήφ, ὁ χαρακτήρας σου δὲν ται-
ριάζει μὲ τὸ χαρακτῆρα τῆς Ντεζιρέ, ἐνὼ ὁ
δικός μου τῆς ταιριάζει. Λοιπὸν θὰ ἴαν
καλύτερα νὰ παντρευτῇ τὴν Ἰουλία.

Ὁ Ἰωσήφ, ὁ ὁποῖος δὲν εἶχε ἀντιληφθῇ τίποτε. Καθὼς δὲ ὁ Ναπο-
λέων ἐξασκοῦσε ἀπόλυτον ἐξουσίαν μετὰ τῶν μελῶν τῆς οἰκο-
γενείας του, ὕστερ' ἀπὸ λίγες μέρες κάλεσε μπροστὰ στὴν οἰκογενει-
ὰ Κλαρύ, τὸν ἀδελφὸν του καὶ τοῦ εἶπε: «Ἀ-
κούσε, Ἰωσήφ, ὁ χαρακτήρας σου δὲν ται-
ριάζει μὲ τὸ χαρακτῆρα τῆς Ντεζιρέ, ἐνὼ ὁ
δικός μου τῆς ταιριάζει. Λοιπὸν θὰ ἴαν
καλύτερα νὰ παντρευτῇ τὴν Ἰουλία.

Κ' ἐπειτα ἐπρόσθεσε, παίρνοντας τὴν
Ντεζιρέ στὰ γόνατά του: «...Καὶ ἡ Ντεζιρέ
θὰ γίνῃ γυναίκα μου...» Ἐπὶ ἡ μικροῦλα
Ντεζιρέ ἔγινε μνηστὴ τοῦ μέλλοντος αὐτο-
κράτορος τῶν Γάλλων.

Ὁ Ἰωσήφ δέχτηκε ὑποτακτικὰ τὴν ἀπό-
φασί του αὐτῇ, ἡ δὲ Ἰουλία γεμάτη χαρὰ
καὶ ἐνθουσιασμό. Ὁ γάμος τῆς ἔγινε γρή-
γορα, ἐνὼ ὁ γάμος τοῦ Ναπολέοντος μὲ τὴ
Ντεζιρέ ἀνεβλήθη μέχρι τῆς ἐνηλικιστέας
τῆς.

Ὁ Ναπολέων σὲ λίγο, σὲ ἡλικία εἰκοσι-
πέντε χρόνων, προβιβάστηκε εἰς στρατηγὸ καὶ
ὅλοι ἀρχισαν νὰ προβλέπουν ὅτε τὸ λαμπρὸ
τοῦ μέλλοντος. Οἱδὸς δὲ δὲν εἶχε καμμί ἀμφιβο-
λία γι' αὐτό. Νὰ τί ἔλεγε σχετικῶς στὴ μνηστὴ
τοῦ: «Θὰ σὲ κάνω νὰ ζήσῃς τὴ λαμπρότητι
ζωῆς, μὰ ζωὴ πού ἀσφαλῶς δὲν τὴν διεισθε-
τικες ποτε... Ἐγὼ ἴσως περῶσα ἀπὸ κοντὰ
σὺν ἓνα φωτεινὸ μετέωρον, σὲ βε-
βαιῶναι, ὅτι ἡ ἀνάμνησις τοῦ περασμένου
μου θὰ σοὺ μείνῃ ἀσβ. στὴ γιὰ πάντα...» Ὡ-
στόσο, ἡ λαμπρὴ του ἐξέλιξις φάνηκε γιὰ
μὴν στιγμὴ ν' ἀνακόπτεται. Τὸ διεσυντήθη
εἰς, πού εἶχε ὀρχίσαι νὰ τὸν φοβάται, ὅν
ἔθεσε ὑπὸ δυσμένειαν καὶ τὸν ἀνεκρίσε στὸ
Παρίσι. ἐνὼ ἡ κυρία Κλαρύ μὲ τίς κόρες τῆς
ἀκολουθῆσε τὸν Ἰωσήφ στὴν Γένοβα ὅπου

Ὁ στρατηγὸς Βερναδόττης ὡς βασι-
λεὺς Κάρολος XIV τῆς ΣουηδίαςὉ βασιλεὺς Κάρολος XIV (Βερναδόττης) ἀνέμεινε τὴν
βασίλισσα Ντεζιρέ, ἀκουμπισμένους στὴν πόρτα.

πῆγαινε μὲ ἀποστολὴ τῆς Κυβερνήσεως.

Μία ἀλληλογραφία πού τρυφερῶς ἄρχισε τότε μεταξὺ
τῶν δύο μνηστῶν, τὸν ὁποῖον ὁ γάμος θὰ γίνετο μὲλὸς
ἡ Ντεζιρέ ἔκλεινε τὰ δεκαπέντε τῆς χρόνια. Οἱ ἐπιστολὲς
τοῦ Ναπολέοντος δὲν σώζονται, σώζονται ὅμως στὰ βα-
σιλικά ἀρχεῖα τῆς Στουχόλμης μερικὲς ἐπι-
στολὲς τῆς Ντεζιρέ. Νὰ μὴ:

«Σὺ γράφω χωρὶς νὰ ἔξω σὲ ποῖο μί-
ρος θὰ σὲ βεῖ τὸ γράμμα μου. Δὲν ἔξω
γιατὶ ἔξωσες νὰ μοὺ δώσῃς τὴ διεύθυνσή
σου. Θὰ μπόρουσες ὥστόσο νὰ γράψῃς δύο λό-
για στὴν πιστὴ σου Ντεζιρέ, ἡ ὁποία, ἀπὸ τὴν
ἡμέρα τῆς ἀναχωρήσεώς σου, βρισκό-
μαι βυθισμένη στὴν σὺν μεγάλη λύπη...
Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη τίποτε δὲ μοὺ
ἄρσεν, δὲν βρίζω πούθεν ἀνάπαυσιν καὶ
εἶμαι πάντα ἀνήσυχη μακρὰ ἀπὸ ὅλα πού τόσο σ'
ἀγαπῶ. Σέβεις βέβαια εἰς ἀγαπῶ μὰ δὲ θὰ μπόρουσες
ποὶ νὰ νιώθῃς πόσο μεγάλη εἶνε ἡ ἀγάπη μου, εἰς
ὅπως τὴν αἰσθάνομαι ἐγώ... Ἡ ἀπουσία σου καὶ ἡ ἀπο-
μάκρυνσή σου δὲ μπόρουν νὰ ἐλαττώσουν καθόλου τὰ
αἰσθητά μου δὲ ἐννευσεν. Μὰ μὴ λέξῃς ἡ ζωὴ μου εἶνε
δύσκολη σου!...»

«Ἡδ' ἔδω ἓνας ἀντιπρόσωπος τοῦ λαοῦ, φίλος τοῦ Ἰωσήφ.
Μὰς εἶπε πῶς στὸ Παρίσι διασκεδάζουν ἀδιάκοπα. Ἐλπίζω ὅτι
οἱ διασκεδάσεις τῆς πολυθρόνης αὐτῆς πόλεως δὲ θὰ σὲ κάνουν
νὰ ἐξέλθῃς τὴν εἰρηνικὴν μας ζωὴν στὴ Μασσαλία καὶ ὅτι οἱ περι-
πατοὶ σου σὲ δάσος τῆς Βουλῶνης μαζί μὲ τὴν κυρία Τ... δὲ
θὰ οὐδύνουν ἀπὸ τὸ μυαλό σου τὴν ἀνέμνηση τῶν περιπέτειών μας
στὴν παλαιά. Γράψε μοὺ ὅσο μορεῖς πρὸς γρήγορα, ὅχι γιὰ νὰ μὲ
καθησυχάσῃς, γιὰ τὴν ἀγάπη σου γιὰ τὴν ἔξω δὲ οἱ καρδιὰς μας
εἶνε τόσο ἐνωμένες ὥστε νὰ μὴ χωρίζουν ποτέ, μὰ γιὰ νὰ μάθω
γιὰ τὴν ὕλη σου ἡ ὁποία δὲν ἦταν καὶ ἴσος περὶ φημος διὰν ἔ-
φυγε... Ὡ! φίλε μου, φρόντιζε γιὰ τὴν ζωὴ σου, ἀν' θέλῃς, νὰ ζήσῃς
καὶ ἡ Ντεζιρέ σου, ἡ ὁποία δὲ μπόρεῖ νὰ ζήσῃ χωρὶς ἐσένα! Ἐ-
πίσης θυμῶσαι εἰς μοὺ ἔκανε ὁμοῦ εἰς τὸν ἀγαπῶς αἰῶνα,
ὅπως θυμῶσαι καὶ ἐγὼ τὸν δικὸν μου ὁμοῦ!...»

Ὡστόσο ἡ πού πρῶτη αὐτῇ ἐρωτικὴ φλόγα δὲν ἄρχισε νὰ
σβ'σῃ. Γρήγορα ἡ δεκαεταετής μνηστὴ ἄρχισε νὰ ψυχραίνεται.
Κατηγοροῦσε τὸν Ναπολέοντα ὅτι δὲν ἦταν ἀφοσιωμένος στὴ Δη-
μοκρατία καὶ εἰς ἔκανε τὰ γυμνά μᾶτια στὴν Ἰωσηφίνα Μπωαρναί.
Σὲ λίγον καιρὸ, ἡ Ντεζιρέ ἔπαυε νὰ τοῦ γράφῃ.

Ὁ Ναπολέων, ἀπὸ μέρους του, ἄρχισε νὰ ληπάται καὶ νὰ πα-
ρανοῖετο γιὰ τὴν ἀδιαφορίαν αὐτῇ. Σ' ἓνα γράμμα του πρὸς
τὸν Ἰωσήφ ρωτοῦσε μήπως ἡ μνηστὴ του πηγαίνοντας στὴ Γένοβα
πέρασε ἀπὸ τὸ ποῖμά της Λήθη. Μὰ καὶ αὐτὸς δὲν ἄρχισε, ἀκο-
λουθώντας τὸ παράδειγμα τῆς, νὰ τὴν ἐξελθῇ καὶ νὰ ἀπορροφηθῇ
ἀπὸ τὸν ἐρωτὰ τοῦ πρὸς τὴ μέλλουσα σύζυγό του Ἰωσηφίνα. Ὑστερ'
ἀπὸ λίγο καιρὸ, ὅταν ἡ ἀδελφὴ τῆς Ντεζιρέ Ἰουλία, πῆγε στὸ Πα-
ρίσι, τῇ: ἐξομολογήθηκε τὸν ἐρωτὰ τὸν γιὰ τὴν Ἰωσηφίνα καὶ τὴν
παρεκάλεσε νὰ δώσῃ πίσω στὴν ἀδελφὴ τῆς τὸ λόγο του.

Ἡ θλίψις τῆς Ντεζιρέ γιὰ τὴν ἐγκατάλει-
ψή της αὐτῇ, ὑπῆρξε, ἀν' οὐκ ἐλάχιστη, ἀλλὰ ὅπως ἐπὶ τῇ
ἡμέρᾳ τῆς ἐξομολογήσεως, ἀμέσως ἐστειλε στὸν αὐστὸ
Ναπολέοντα μὴ ἐπιστολὴν γεμάτην πόνο καὶ
παράπονα, ἀπὸ τὴν ὁποία ἀναδημιουργήθη
ἓν ἀπόσπασμα:

«Δὲ μπόρεῖς νὰ συνηθίσῃς στὴν ἰδέαν τοῦ
χωρισμοῦ μας: μὲ σκοτώνει, δὲ θὰ μπόρε-
σω πειὰ νὰ ζήσω, θὰ σοὺ ἀποδείξω ὅτι
ἔμεινα πιστὴ στοὺς ὅρκους μου καὶ, μολο-
ντί ἐσπασες τοὺς δεσμούς πού μὰς ἔνωσαν, ν'
ποτέ μου δὲ θὰ ἐξαπανηθῶ. Οἱ δυ-
στυχίες μου μ' ἔκαναν νὰ γνωρίσω τοὺς ἀν-
θρώπους καὶ νὰ δυσπιστῶ πρὸς τὴν καρδιά
μου...»

«Σὺ εὐχομαι καθεστὴν καὶ ἐδδαιμο-
νία στὸ γάμο σου ἐπιθυμῶ ὅπως ἡ γυναίκα
πὺν διάλεξες σὲ κἀν ἐντυχισμένο, ὅπως θὰ
σ' ἔκανα ἐγώ, πρῶτα πὺν ἄλλωστε τὸ ἔξ-
εις. Μὰ, μέσῃ στὴν εὐτυχία σου, μὴν ἐξ-
ελθῇς ὁλντελὰ τῇ Ντεζιρέ καὶ κλάψῃ: τὴ μοί-
ρα τῆς...»

Εἶνε ὅμως πολὺ τολημῶ καὶ ἀπίθανο
πρῶτα νὰ γράφῃ ἓνα κορίτσι σὲ ἡλικία
δεκατριῶν χρόνων ὅτι δὲν θὰ παντρευτῇ
ποτέ. Αὐτὸ ἀντελήφθη ἄλλωστε καὶ ἡ ἀπα-
ρηγόρητη Ντεζιρέ, ὅταν εἶδε μὲς' στὸ σολό-
ν τῆς κ. Φαιπού, συζύγου τοῦ ὑπουργοῦ τῶν
Ὀικονομικῶν τῆς Γαλλίας ὅπου συχνάζε, πῶς
τὰ ὄρατα τῆς μάτια καὶ ἡ μεγάλη προικα
εἶχαν γίνῃ σκόπος τῆς χρῆσις νεολαίας
καὶ τῶν ἀξιωματικῶν τῆς στρατιᾶς τῆς Ἰ-
ταλίας.

Μεταξὺ ὧν αὐτῶν, ὁ πὺν λαμπρὸς γω-
ρὶς ἄλλο ἦταν ὁ εἰκοσιπενταετής στρατι-
γὸς Ντυρὸ, τοῦ ὁποῖου φλόγιζε ἀμέσως τὴν

Ο ΝΤΥΦΟ

Ο ΙΩΣΗΦ ΒΟ-
ΝΑΠΑΡΤΗΣΟ ΒΕΡΝΑ-
ΔΟΤΤΗΣ

Ο Ν. ΒΟΝΑΠΑΡΤΗΣ

καρδιά ἡ ὁμορφία τῆς ὁραίας Μαρσενίτσας. Μὰ ἡ καρδιά
τῆς Ντεζιρέ, τὴν ὁποία εἶχαν κἀν κίχλας δύο ἐρωτικὲς
φωτιές, ἀγνήθηκε αὐτὴ τὴ φορὰ νὰ φουτώσῃ. Παρ' ὅλες
τὴς προτροπὰς τοῦ κ. καὶ τῆς κ. Φαιπού, τῆς Ἰουλίας, τοῦ
Ἰωσήφ, τῆς μητέρας τῆς πὺν ἐπελόγησαν στὸ λαμπρὸ μέ-
λον τοῦ σιρ ιτηγῶ, τοῦ Ναπολέοντος τοῦ ἴδιου, πού ἤθελε
νὰ βεῖ ἓνα ἀξιο ἀντικαταστάτη του κοντὰ στὴ Ντεζιρέ, ἔ-
κείνη ἔμεινε διστακτικὴ, τόσο πού ὁ Ντυφὸ
ἀναγκάσθηκε νὰ πάμ νὰ κερδίσῃ μερικὲς
ἀκόμη νίκες ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν, γιὰ νὰ
κερδίσῃ τελικῶς τὴν καρδιά τῆς σκληρᾶς του.

Καὶ μόνο τὴ στιγμῇ πού ἡ Ντεζιρέ ἐφευ-
γε ἀπὸ τὴ Γένοβα γιὰ τὴ Ρώμη, ὅπου ὁ Ἰω-
σήφ εἶχε διορισθῇ πρεσβευτῇ, ἐνοίωσε τὴν
καρδιά τῆς νὰ λυγίσῃ καὶ ἀνέδρασε σὺν κ.
Φαιπού νὰ πῇ στὸν Ντυφὸ νὰ πάμ νὰ τὴν
συναντήσῃ στὴ Ρώμη.

Αὐστυχὸς ὅμως καὶ ὁ τρίτος αὐτὸς ἀρα-
βὼν τῆς Ντεζιρέ, ἔμελλε νὰ λυθῇ μὲ τὸν
τρόπο. Μόλις ἔφτασε στὴ Ρώμη, ἔξεργάγη
ἐπαναστάσις. Ὁ ὄχλος τὸν συνέλαβε καὶ τὸν ἐσφαξε μπρὸς
στὴν πόρτα τῆς Γαλλικῆς Πρεσβείας, κάτω ἀπὸ τὰ μᾶτια
τῆς μνηστῆς του.

Περὶ τὴν ἀπ' αὐτὸ τὸ φοβερὸς θέημα, ἡ Ντεζιρέ ἐγκα-
τέλειψε τὴ Ρώμη καὶ γύρισε στὸ Παρίσι, ὅπου ἐγκατεστάθηκε ὁ-
ριστικῶς τὸ 1797.

Ἡ Ντεζιρέ ἦταν τότε 16 χρόνων, ὁμορφῇ, πλούσια καὶ συνδε-
δεμένη μὲ τὴν πανίσχυρη οἰκογενειὰ τοῦ Βοναπάρτου. Ὁ θάνατος
τοῦ Ντυφὸ δὲν τὴν ἔλυνε καὶ πολὺ γιὰ ἐδὲν τῇ: ἄρσεν ὅπως
ἐπανελάμβανε διαρκῶς ἡ ἴδια. Μεταξὺ ὧν τῶν λαμπρῶν ἀξιο-
ματικῶν, μέσῃ στοὺς ὁποῖους ἡ ὁμορφία τῆς δὲν ἔχε πορὰ νὰ
διαλέξῃ, ἓνας μόνος τράβηξε τὴν προσοχὴ τῆς: ὁ στρατηγὸς Μαρ-
μόν. Μὰ αὐτὸς πῆγε μὴ μὲρα καὶ ἄρχισε νὰ συνηγορῇ στὴ Ντεζιρέ,
ὕπερ τοῦ στρατάρχου Ζινὸ, ὁ ὁποῖος τὴν ἐλάτρευε. «Ἀχ! ἔλεγε
ὕστερ' ἀπὸ πενήντα χρόνια ἡ Ντεζιρέ, ἀν' μοὺ μιλοῦσε γιὰ τὸν
ἐαυτὸ του, ποὺς ἔχει: πιθανὸν νὰ τὸν ἐταίρια συνόνο μου...
Ἦταν τόσο ὁραῖος ἄνθρωπος!... Μὰ εἰ νὰ τὸν κἀν πού ἤρθε καὶ
καὶ μοὺ συνηγόρησε γιὰ τὸ Ζινὸ!...»

Ὁ Ζινὸ, ὅπως καὶ πολλοὶ ἄλλοι κατόπιν, ἀπερρίφθησαν ἀπὸ
τὴν ὁραία Ντεζιρέ, ἡ ὁποία εἶχε ἀγαπήσῃ τὸν Ναπολέοντα καὶ
εἶχε πληγωθῇ στὸν ἐγωισμό τῆς γιὰ τὴν ἐγκατάλειψή της. Ὡστόσο
ἔκανε πῶς δὲν εἶχε κανένα παράπονον ἐναντίον του καὶ τὸν συγ-
χωροῦσε ἐπισήμως τουλάχιστο, ἐκδηλώνοντας ὅπως ὅλη τὴν
ἀντιπάθειαν πρὸς τὴν Ἰωσηφίνα τὴν ὁποία ἀποκαλοῦσε δημοσίᾳ
«γριά».

Ὅτε καὶ περικοποῖσε ἡ Ντεζιρέ τὴν ὑποστήριξη τοῦ Ν πο-
λέοντος, γιὰτὶ ἔξερε ὅτι μ' αὐτὸ τὸν τρόπο θὰ μπόρουσε ἴσως
νὰ τὸν ἐκδικηθῇ. Αὐτὴ τὴν ἐκδικήσιν ὅμως τὴν ἔβλεπε προπάντων
ἀν' ἐπιτύχαινε ἓνα γάμο μ' ἓνα ἄνδρα πού νὰ μπόρουσε νὰ συγ-
κορῇ πρὸς τὸν Ναπολέοντα. Καὶ τὸν ἄνδρα αὐτὸν τὸν εὗρε. Ἡ-
ταν ὁ Βερναδόττης, ἀρχιστρατάρχος τῆς Γαλλίας, Ἰωσήφ τῶν
Στρατιωτικῶν, Σύμβουλος τῆς Ἐπικρατείας, πρεσβευτῇ κ.τ.λ. Ὁ
Βερναδόττης, ὁ πρῶτος ἀξιωματικὸς τοῦ Ναπολέοντος καὶ ἀντίπα-
λὸς του συγχρόνως, λιγώτερον ἴσως μεγαλοφυῆς ἀπ' αὐτὸν καὶ πού
θὰ μπόρουσε ν' ἀντιπαραταχθῇ μερστὰ πὺν
μὲ τὸλμῃ.

Κατὰ τὴν ἐποχὴ πού ὁ Ναπολέων ἀπου-
σίαζε στὴν ἐστρατεία τῆς Λιγυρίας, ὁ ἀ-
δελφὸς τοῦ Ἰωσήφ παρουσιάσθηκε στὴν δεσπο-
νίδα Ντεζιρέ τὸ Βερναδόττη. Ἦταν ἓνας
ὁραῖος ἄνθρωπος, φηλὸς καὶ ὀβελτός μ' ἓνα
ὕπερο κασκόκο κεφάλι καὶ μὲ μᾶτια πού
πετο σαν φλόγες. Ἦταν ἀκόμη καὶ διανοού-
μενος καὶ καταμνηστὴς μὲ τὴν φιλολογία καὶ
μὲ τὴν μουσικὴ, μὲ τὸ ἴδιο ἐνδιαφέρον πού ἔ-
δειχνε καὶ γιὰ τ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΛΟΥΛΟΥΔΙΩΝ

ΟΙ ΘΡΥΛΟΙ ΤΟΥ ΡΟΔΟΥ

Η ΠΑΡΘΕΝΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΡΟΔΑ. (Το Γερμανόζωγροφου Μαρτίνου Σονγκάουερ). Στην εικόνα του αυτή ο Γερμανός ζωγράφος εμποδίστηκε την Παρθένα και το Θείο Βρέφος μέσα σε φόντο από ρόδα του Παρθένου.

Κάποτε ο αυτοκράτωρ της Γερμανίας Λουδοβίκος κινήθηκε στο μέρος που λέγεται σήμερα Χιλντεχάιμ. Καθώς έτρεχε πίσω από ένα έλαφο έχασε το πολύτιμο θρησκευτικό φυλαχτό του κ' έστειλε έναν από τους ανθρώπους του γιά να το βρεί. 'Εκείνος, το βρήκε πασμένο σε μία αγιοτριανταφυλλιά, μά, παρ' όλες του τις προσπάθειες, δεν κατάφερε να το αποσπάσει από τους κλώνους της. 'Ο υπηρέτης έπηγε άμέσως και το έφερε στον αυτοκράτορα. 'Ο αυτοκράτωρ, ξαφνιασμένος, πήγε κι' ο ίδιος γιά να δει τι συνέβαινε. Τότε ένα όραμα παρουσιάστηκε μπροστά του. Είδε στη μέση ενός πυκνού δάσους, μία χιονισμένη πεδιάδα ή όποια είχε σχήμα τρούλου έκκλησίας. Στην άκρη της πεδιάδος βρισκόταν γεμάτη από ρόδα ή τριανταφυλλιά στην οποία είχε πασέψι το φυλαχτό του. Μόλις συνήλθε από το όραμα του, ο Λουδοβίκος διέταξε να χτίσουν στο μέρος εκείνο μία έκκλησία, χωρίς όμως ν' αγγίζουν την αγιοτριανταφυλλιά. Πράγματι κανείς δεν την άγγιξε. 'Η έκκλησία από τότε πολλές φορές χτίστηκε και γκρεμίστηκε σε διαφόρους πολέμους. Τη βλέπουν ακόμα και σήμερα όσοι πηγαίνουν στο Χιλντεχάιμ. Είπε η μητρόπολις της πόλεως: 'Όταν κατά τον 11ον αιώνα, ξανάχτισαν την έκκλησία, ο επίσκοπος συνέταξε στους εγγάτους να προσφύλαξουν τις ρίζες της θαυματουργής τριανταφυλλιάς και να στηρίξουν τους κλώνους της σε μία άριδα. 'Ετσι κ' η τριανταφυλλιά κατώρθωσε να ζήσει μέχρι των ημερών μας. Και σήμερα' ακόμη λεγόμενες περιηγητών πηγαίνουν αυτή τη θαυματουργή τριανταφυλλιά που έχει ύψος 25 ποδών και ή οποία λέγεται «'Η χλίοχρονη τριανταφυλλιά του Χιλντεχάιμ».

Και σ' ένα άλλο μέρος, πολύ μακριά από το προηγούμενο, στην 'Ιταλία, έξω από τη Ρώμη, υπάρχει ένα κωδωνοστάσιο γεμάτο από θαυματουργά ρόδα: τα ρόδα του 'Αγίου Φραγκίσκου της 'Ασίζης, όπως τα λένε. Το καμναριό αυτό βρίσκεται στο μοναστήρι του 'Αγίου Βενεδικτού.

'Εκεί έζησε ο 'Αγιος Βενεδικτός, ο οποίος γιά να δαμάσει τή πάθη της σαρκός του είχε φυτέψει τσουκνίδες άπάνω στις όποιες κλυότανε. 'Υστερ' από πολλούς αιώνας κατόπιν, ο 'Αγιος Φραγκίσκος της 'Ασίζης έπηγε να επισκεφθί το ιερό εκείνο μέρος. Καθώς όμως άρχισε να προχωρή μέσ' άπ' τις τσουκνίδες, εκείνες, μόλις τον άγγιξαν, μεταβαλλόντουσαν σε τριανταφυλλίες με θαυμάσια όμοια ρόδα. 'Από τότε ή τσουκνίδα έγιναν τριανταφυλλίες και δεν έπαψαν νάνηίζουν. 'Εχουν σκεπάσει όλο το κωδωνοστάσιο και μέσα στο παρεκκλήσιο του μοναστηριού υπάρχει μία θαυμασία τοιχογραφία που παριστάνει το θαύμα.

'Υπάρχουν και άλλοι θρύλοι σχετικοί με το ρόδο, οι όποιοι δεν εινε πια θρησκευτικοί, αλλά σχετικοί με το ωραιότερο πάθος των ανθρώπων, τον έρωτα. Τέτοιος εινε ο θρύλος του Μαργκνόν και της Λιζάνης. 'Ο ταπεινός καταγωγής, μά γενναίος Μαργκνόν, είχε παντρευθί την ωραία Λιζάνη, κόρη ενός από τους πιο δυνατούς άρχοντες της Μεγάλης Βρετανίας. Μά βλέποντας ότι, λόγω της φτώχειας τους δε μπορούσε να σταθί κοινωνικός, αποφάσισε κατόπιν συμβουλής της γυναίκας του, να πάη να ζητήσει την τύχη του στην Αθήν του βασιλέως της 'Αγγλίας. 'Ενα πράγμα τον άνησυχούσε μόνο, ή άγάπη που ένοιωσε γιά τη Λιζάνη και ο φόβος του γιά τους κινδύνους που διέτρεχε ή νεότης της και ή όμορφιά της: όταν εκείνη θα έμενε μόνη.

Ο τάφος του Τριστάνου και της 'Ιζόλδης με την τριανταφυλλιά και την κληματαριά από πάνω.

Μά ή Λιζάνη τον καθήσυχασε, δίνοντάς του, κλεισμένο μέσα σ' ένα κουτί από φίλντσι, ένα ρόδο και λέγοντάς του ότι μόλις κείνη τον λημονούσε, το ρόδο αυτό θα μαραζινόταν. 'Όσο εκείνη θα του έμενε πιστή, το ρόδο θα έμενε άρροστο σά να είχε και μόλις από την τριανταφυλλιά.

'Ησυχος έτσι, ο Μαργκνόν ξεκίνησε άμέσως και πήγε στην Αθήν του βασιλέως Περσεφόρεστ, του όποιου δεν άργησε ν' αποκτήσει τη συμπάθεια και την εύνοια. Μά ή ανέλιξη αυτή τύχη του δεν τον έκανε να ξεχάσει την άγαπημένη του Λιζάνη και πολλές φορές, στο διάστημα της ήμερας, τραβιόταν παρμένο και εκεί, άνοιγοντας το κουτί, παραδινόταν στη μεγάλη χαρά να βλέπει το ρόδο της πάντοτε άρροστο και γεμάτο λάμψη. Από ίσπότες όμως του παλατιού ζηλεύοντας την εύνοια του Μαργκνόν κοντά στο βασιλέα, τον παραφύλαξαν, τον είδαν ν' άνοιξη πολλές φορές το κουτί του και τον κατηγόρησαν στον Περσεφόρεστ ότι έκανε μαγειείες. Μά ο βασιλεύς όταν άκουσε από το στόμα του Μαργκνόν γιά ποιά λόγο τραβιόταν παρμένο κάθε μέρα, τότε τον άφησε ακόμα περισσότερο, ενώ συγχρόνως, ένοιωσε το μεγαλύτερο θαυμασμό γιά την πιστή Λιζάνη. 'Η ζήλεια των ίσποτων έναντιον του Μαργκνόν μεγάλωσε μ' αυτό ακόμα περισσότερο και ξεκίνησαν γιά τον πύργο του γιά να του καταστρέψουν την εύτυχία του. Μά τα πράγματα ήρθαν έναντιον τους τόσο ώστε ρεζιλέφτηκαν και διώχτηκαν από το παλάτι, ενώ το ρόδο του Μαργκνόν δεν μαράθηκε ποτέ.

Περιήγημος επίσης θρύλος, σχετικός με το ρόδο, εινε ο θρύλος του Τριστάνου και της 'Ιζόλδης, ο όποιος άποθανάτιστηκε με τι ωραιότερο ίσως και το τραγικότερο άσφαλώς μεσαιωνικό ποίημα. 'Ο θρύλος αυτός έπαι πολλούς αιώνας είχε λημονηθί ως ότου τον έκανε και πάλι δημοτικό ο Βάγνερ με το περίφημο όνομα του μελόδραμα του. 'Ιδου ή υπόθεσίς του: 'Ο Τριστάνος ντε Λεονοσί, φημισμένος ίππότης της 'Αγγλίας, άνημφος του βασιλέως Μάρκου, είχε πάει στην Βρετανία γιά να παραλάβη την ωραία 'Ιζόλδη που ήταν προσωρίμενη γιά σύζυγος του θείου του και βασιλέως. 'Η 'Ιζόλδη ο Τριστάνος την ήξερε και προηγουμένως γιά κείνην είχε περιποιηθί τα τραύματά του όταν έπεσε πληγωμένος σε μία μάχη. Ξαναβλέποντας τον ή 'Ιζόλδη θυμήθηκε την παλιά του περιπέτεια και άρνήθηκε να πάη να ζήσει κοντά στο βασιλέα Μάρκο. Προκειμένου μάλιστα να έγκυαλειψη τον Τριστάνο, η έξηγητής από την άκόλουθό της, φαρμάκι γιά να το πιη. Μά ή κόλουθος τροσιγμένη με την ιδέα ότι θα έκανε την κυρία της, την έξηπάτησε και αντί να της φαρμάκι της έριξε το φίλητό της άγκυρας. Τό πρόσφερε στην κυρία της, καθώς και στον Τριστάνο.

'Από αυτό προήλθε μία σειρά δυστυχιών και πολέμων. Στο τέλος ο Τριστάνος πολιορκούμενος από τους στρατιώτες του βασιλέως Μάρκου, άφου πληρώθηκε θανάσιμα, άναγκάστηκε να πορευθί. 'Η 'Ιζόλδη πέθανε κι' αυτή από τη λύπη της κοντά του, και μόλις ο καλός βασιλεύς έφθάσε να τους συγχωρήσει. Δεν έπρόφτασε όμως και να τους σώσει. 'Αποφάσισε όμως να τους στήσει ένα μνημείο αντίστοιχό προς τον έρωτά τους. Τους έθαψε όχι μακριά τον ένα από τον άλλο και φύτεψε πάνω από τον τάφο του Τριστάνου μία τριανταφυλλιά και πάνω από τον τάφο της 'Ιζόλδης ένα κλημά. «'Η τριανταφυλλιά και το κλημά άπλωναν τότε τις ρίζες τους—γράφει ο ποιητής—σε μέσα στην καρδιά των δύο άγαπημένων κ' επ' γεννικών νεκρών. Με το θερμό πότισμα της άγάπης που γέμιζε ακόμα τις σβυσμένες ψυχές τους, τα δυο δαντεράκια θέρειψαν κι' έπλωσαν του κλώνους τους τό ένα προς το άλλο και σφικτα γκαλιάστηκαν έρωτικά πάνω από τους δυο τάφους».

Σήμερα το ρόδο δεν συμβολίζει πια τόσο βαθιά αισθήματα. Δ'ν εινε παρ' ένα σύμβολο της άνοχής, ή, όταν το έχη κανείς τον γεμώνα, ένα σύμβολο πολυτελείας.

'Ο τελευταίος του ρόλος άλλωστε δεν εινε σημαντικός: Διηγούται ότι όταν ή Κλεοπάτρα διοργάνωσε προς τιμήν του 'Αντωνίου τις περίφημες έορτές τις προσωριμένες να τον θωπύσουν, άγόρασε, αντί πολλών ταλάντων, χιλιάδες ρόδων με τα όποια έστρωσε τις αίθουσες του παλατιού της σε ύψος ενός άγκωνος. 'Ομοίως ο 'Ηλιογάβαλος άρμαμάτιζε τις αίθουσες των συμπόσιων και των όργων του προκαλώντας τεχνητή βροχή από πέταλα ρόδων.

ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ, ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ, ΓΟΗΤΕΙΑ...

Ο ΚΡΕΜΑΣΜΕΝΟΣ

(Συνέχεια έκ του προηγούμενου)

—'Η κρεμάλα δεν στήθηκε ακόμα, του φώναξε ο Λαχερέ. Κι' όταν στήνεται, αθάνεται, όπως ο κύριος κόμης, κρεμούν τους όμοιους σου!

Τό πλήθος του κόσμου άκουσε τά λόγια του Λαχερέ κι' άρχισε να γελάει εις βάρος του Χαιρεμαρία, ο όποιος έγινε έξω φρενών κ' ήταν έτοιμος ν' άρχιση να χτυπή τους πολίτες διαλαρές με το σπαθί του. 'Εξαφνα όμως ένας κοντός, παχύς, ροδοκόκκινος και φαλακρός άνθρωπος, μ' άγαθό πρόσωπο, διέσχισε τους περιέργους και πλησίασε τον Χαιρεμαρία. 'Ο σωματοφύλαξ του Κοντοσταύλου βλέποντάς τον τον χαιρέτησε με σεβασμό:

— Χάιρε Μαρία κεχαριτωμένη!... Είσαστε σεις κύριε Σαιντάντ.

— Καλημέρα, φίλε μου κ. Χαιρεμαρία, είπεν ο Σαιντάντ. Με περιμένετε πολλή ώρα; Είχα πεταχτεί ως τον πύργο του Βάτα. Τι τρομερό έγκλημα έλήθεα! Και δολοφόνος ένας κόμης Κανδάλ!... Τρομερό! Τρομερό! Και πώς τα περνάτε στο Ταλεμόντ; 'Εγινον καλά τά κρασιά έφάτος; 'Εδώ δεν πουλιούνται περισσότερα από έξ φράγκα ή βαρέλα. Μά που στο διάβολο έβαλα τό κλειδί μου; 'Α! 'Αυτό, έπί τέλους!... 'Ας οδηγήσουμε τον κρατούμενο στη φυλακή του κ' έπειτα θα ρήθην να ποιήσω ένα ποτήρι...

'Ο Σαιντάντ άνοιξε την μεγάλη πύλη των φυλακών, έμπηχαν όλοι μέσα στο προαύλιο και ξανάκλεισαν. 'Ο κόμης Κανδάλ άκούγοντας την μεγάλη κόπτα να κλείνη πίσω του αισθάνθηκε την καρδιά του να σφίγγεται. 'Ηταν χαμένος πιά, οριστικώς χαμένος!...

'Η φυλακή της Βάτας ήσαν την εποχή αυτή τις πιο τρομερές φυλακές της Γαλλίας, γεμάτες μυστήριο και σκότος! Τά κελιά που τοποθετούνταν τους έλαφροπινίτες ήσαν σε τέσσερους πύργους που βρισκόντουσαν στις τέσσερες γωνίες της άπαισίας οικόδομης και που δεν είχαν κανένα παράθυρο! Γιά τους βαρυνμένους, έγκληματίας, παραχαράκτες, ιεροσούλους, είχαν πιο φρικώδη δεσμοτήρια. Τά δεσμοτήρια αυτά βρισκόντουσαν στα βάθη της γής! 'Ησαν βαθύτατα, άνήλια, ύγρα, κατακόρυφα, άπαισία και τρομερά πηγάδια, μέσα στα όποια κατέβαζαν τους ύποδικους και καταδίκους με σκουριά, ξανακλείνοντάς τα έπάνω με βαρείες σιδερόπορτες. (*)

Σ' ένα από τά φρικαλέα αυτά πηγάδια κατέβασαν και τον κόμη Κανδάλ! 'Ο κόμης, ο όποιος είχε διατηρήσει μέχρι της στιγμής αυτή κάποια ψυχραιμία, άπελπίσθη έντελώς, όταν είδε να τον ρίχνουν ζωντανό σ' ένα τόσο άπαιστο τάφο. Στέναξε με νόνο κι' άπόγνωση, νόμισε πως έφτασε ή τελευταία του στιγμή και λιποθύμησε...

Η ΑΝΘΟΥΛΑ ΣΑΙΝΤΑΝΤ

'Όταν ο Ράλφ Κανδάλ συνήλθε άπ' τη λιποθυμία του, στο βάθος της φοβερής ύποψης τρέπας, όπου τον έροίαν, άνοιξε τά μάτια του και είδε γύρω του σκότος. Κολάσως, όταν αισθάνθηκε το κρύο και την ύγρασία να του παγώνουν τά κόκκαλα, έστέναξε άπελπισμένα κι' άρχισε να κλαίη. Καμιά έλπις σωτηρίας πλέον. 'Εκει μέσα θα πέθαινε...

Ψαχούλεψε γύρω του κ' έβασε σασπισμένα άχυρα και λάσπη. Συγχρόνως καί τον δάγκωσε στο χέρι κ' έφυγε γρήγορα. 'Ηταν κάποιο έρπετό ή κανένας ποτικός! 'Ο Κανδάλ σφύγγισε τά δάκρυά του και σηκώθηκε. 'Εκαμε δυο βήματα έμπρός κ' έπεσε πάνω στον τοίχο του ύψους τάφου του. 'Οπισθοχώρησε τρία βήματα και του συνέβη το ίδιο. Αυτό του έδωσε να καταλάβη πώς: ο λάκκος στον όποιον τον είχαν ρίξει δεν είχε πλέον των τέσσερων-πέντε βημάτων πλάτος.

— Είπε ο τάφος μου! Ψυθόρισε άπελπισμένος ο Κανδάλ. Μ' έθαναν ζωντανό!...

Ξανακάθισε έπειτα κάτω και τό χέρι του άγγισε καί που ήταν τοποθετημένο σε μία γωνία του λάκκου. Τό πασπάτευσε προσεκτικά και κατάλαβε πως ήταν ένα λαγνί με νερό κι' έπάνω σ' αυτό ένα ξεροκόμματο ψωμί.

'Ο Κανδάλ θυμήθηκε τώρα πως είχε να φάγη από της στιγμής πουφυγε άπ' τον πύργο του. Πεινούσε... Κ' ενώ τά δάκρυα τρέχαν άφθονα από τά μάτια του, σήκωσε τό λαγνί, έπρε γιά να βρούη τη δίψα του κι' άρχισε να τρώγη κατόπιν τό ξερό κριθίνο ψωμί που του είχαν ρίξει και μέσα, σάν να ήταν σκύλος!

'Ετρωγε κλαίγοντας, παρακαλώντας το Θεό γιά τη σωτηρία του, καταράμενος την ήμερα που γεννήθηκε!...

'Εξαφνα μία γλυκειά, μά άγγελική φωνή άντή-

χισε στ' αυτιά του:

— 'Εκλαμπρότατε!... Είστε ζωντανός;

'Ο Ράλφ Κανδάλ κατεπλάγη. Ποιος του μιλούσε έπάνω, από τό κηκλιδόφρακτο άνοιγμα του λάκκου;

'Ηταν όμως έτσι σκαμένος ο λάκκος αυτός μέσα στη γή ώστε να μη μπορή να δει προς τό άνοιγμα, Βαθεία μόνον συγχνημένος ρώτης:

— Ποιός μου μιλεί; Ποιός ενδιαφέρεται γιά μένα; Ποιός καλός άγγελος ενδιαφέρεται γιά τη συμφορά μου;

— Δεν είμαι άγγελος, κύριε κόμη, ξανακούστηκε ή φωνή, δεν έχω φτερά. Καλή καρδιά έχω μόνον, αυτό είνε όλο...

— Ποιά είστε; Ξαναρώτησε με συγκίνηση ο Κανδάλ. Είστε νέα, όπως καταλαβαίνω άπ' τη φωνή σας. Είστε καλή γιά να ενδιαφέρεστε γιά μένα. Είστε άγγελος!...

— Σας είπα, έκλαμπρότατε, δεν είμαι άγγελος. Δεν έχω φτερά. 'Εχω όμως καλή καρδιά, σάς συμπόνεσα και σάς έφερα ένα σερβώμα γιά να μη πλαγιάσετε κάτω, μέσα στη λάσπη. Σταθήτε λοιπόν να σάς τό ρίξω, πριν με δουν. 'Ελπίζω πως θα μπορούσατε να τό τραβήξετε ως τό μέρος που βρισκεσθε. Πάρτε το!

'Ο κόμης άκουσε το σερβώμα να πέφτη στο χείλος του λάκκου του και τά μάτια του βούρκωσαν μπρός στη τόση καλωσύνη μιάς άγνωστης κόρης. Με τρεμουλιαστή φωνή τότε της φώναξε:

— Σ' ευχαριστώ, καλέ μου άγγελε, σ' εύχαριστώ.

'Η φωνή της νέας του άποκρίθηκε από πάνω:

— Μη με λέτε άγγελο, έκλαμπρότατε. Είμαι απλώς μία καλόκαρδη κοπέλλα. Με λένε 'Ανθούλα...

— Σ' ευχαριστώ 'Ανθούλα! Σ' ευχαριστώ κόρη μου! 'Αλλά γιά πές μου. Πώς μπορείτε σ' έφτασε ως εδώ;

— Είμαι ή κόρη του διοικητού των φυλακών Βάτας, κύριε κόμη, ή κόρη του ύπολοχαγού Σαιντάντ.

'Ηταν πράγματι ή έμμορφη και καλόκαρδη 'Ανθούλα, ή κόρη του Σαιντάντ, άγαθό και ευγενικό πλάσμα, λουλούδι των άγρών, όπως την έλεγαν στη Βάτα, πολυάγαπημένη και πολυκατεμένη άπ' τους γονείς της, τρυφερή και γεμάτη καλωσύνη.

Σαστισμένος μπρός στην τόση της καλωσύνη ο Κανδάλ την ρώτησε.

— Δεν σου προένω φρίκη, κόρη μου; Δεν έβρεις λοιπόν γιά ποιά λόγο με κρατούν εδώ; Δεν έβρεις πως με συνέλαβαν ως δολοφόνο;

— Ω, κύριε κόμη, μονάχα χτες σάς είδα όταν μπαίνατε στην πύλη και άμέσως κατάλαβα πως δεν ήτονε δυνατό να είστε ένοχος. Αυτά τά πράγματα, έχετε έμεις οι γυναίκες τά καταλαβαίνουμε πολύ εύκολα... 'Οι άντρες δικαστά!... Οι άντρες νομίζουν πως τά ξέρουν όλα, και όμως δεν ξέρουν τίποτα!...

— Σας ευχαριστώ πολύ, καλέ μου! Σας παρακαλώ να μου κάνετε την τιμή και την ευχαρίστηση να δειπνήσετε μαζί μου!

— Μάχ' σας; ρώτησε ο αικμάχτος που είχε καταγοητευθεί από το άρροστο πνεύμα της 'Ανθούλας. Καλά, και τι θα φάμε;

— Τό πράγμα είνε άπλοστότατο! του άποκρίθηκε ή νέα. Και, πρώτα—πρώτα, να τό κρασί. Προσέξτε το σκουρί!

Πράγματι, κατά μήκος του τοίχου του πηγαδιού ήταν κρεμασμένο ένα σκουρί. Στην άκρη αυτού ή νέα έθεσε ένα μπουκάλι κρασί. 'Ο κόμης τό έλυσε άμέσως και τό πήρε. Τό σκουρί ανέβηκε άμέσως άπάνω.

— Τώρα, να και τό φαί μας! είπε ή νέα.

Τό σκουρί ξανακατέβηκε μ' ένα μικρό κιάδι, στην άκρη του. Τό κιάδι αυτό είχε μέσα φρέσκο ψωμί, μισή βενίτα κ' ένα κομμάτι χοιριόρεζι.

— 'Αλλ' αυτό που κάνεις, από μεγάλη σου καλωσύνη, αντιβαίνει προς τον κανονισμό της φυλακής! είπεν ο κόμης.

— Τό έρω, του άποκρίθηκε ή νέα, μά ο δεσμοφύλαξ και να με δει δεν θα μου κάνει τίποτα, έπειδή με έβρει από μικρό, τόσο δειχορικό, και μ' άγαπάει σάν παιδί του. 'Ας αφήσουμε τώρα που τη στιγμή αυτή θα είνε μεθυσμένος και θα χαλαρίζη δυνατά!... Προέτι να ξέρετε, κύριε κόμη, πως έγω διοικώ πράγματι τη φυλακή!

— 'Ο Θεός να σ' εύλογη, μικρή μου 'Ανθούλα!... της είπε ο κόμης συγχνημένος.

Δεν πρόκει ν' άπελπίστε, είπεν ή κόρη, οι δικαστά θα σάς άδωάσουν.

'Αχ! 'Ανθούλα μη ζητάς να με παρηγορήσεις. Τό έρω καλά πως είμαι καταδικασμένος σε θάνατο...

('Ακολουθεί)

Λουλούδι των αγρών!...

(*) Περιγραφή αληθοστάτη, άπολύτως άκριβης.

ΕΚΔΕΚΤΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

Η ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΑ ΜΕΣ' ΣΤΟ ΦΕΡΕΤΡΟ

Δανικὸς μῦθος

ΤΑΝΕ μιά φορά κι 'έναν καιρό ένας βασιλιάς πού βασιλευσε σ' ένα από τὰ πλουσιότερα βασίλεια τού κόσμου.

Ο βασιλιάς όμως αυτός δεν ήταν καθόλου ευτυχισμένος, γιατί δεν είχε παιδιά. Κι όσο περνούσαν τὰ χρόνια, τόσο του κακοφάνετανε πού η βασίλισσα δεν έκανε παιδί. Τέλος, μιά μέρα, είπε στη βασίλισσά του:

— Άκουσε, γυναίκα. Αυτό πειά δεν ήμπορώ νά τὸ υἱοφέρω. Θά πάω λοιπόν ταξίδι, καὶ θά λείψω ἕνα χρόνο. Ἄν, ὡς ἐστὺν γυρίσω, ἔχῃς κάνει παιδί, ὅλα θά'ναι καλά. Ἄν όμως γυρίσω καὶ σὲ βρῶ πάλι ἔτσι, θά σὲ διώξω ἀπὸ τὸ παλάτι μου...

Αὐτὰ εἶπε ὁ βασιλιάς, καὶ τὴν ἄλλη μέρα ἔφτασε τῇ βασίλισσα καὶ ἔφυγε γιὰ τὸ ταξίδι του. Σὺν ἔμεινε μόνη τῇ στο παλάτι, ἡ βασίλισσα σκέφτηκε νὰ συμβουλευθῇ μιά σοφὴ γυναίκα πού ζούσε στὴν ἴδια πολιτεία, μιά γυναίκα πού ἤξερε πολλὰ πράγματα καὶ πού πολλοὺς ἀνθρώπους εἶχε βοηθήσει σὲ δύσκολες περιστάσεις. Ἔστειλε λοιπόν καὶ τὴν ἔκαλεσε σὺν παλάτι καὶ τῇς εἶπε τὸ παραπάνω της.

— Ἐχε ὑπομονὴ βασίλισσά μου, τῇς ἀποκρίθηκε ἡ σοφὴ γυναίκα καὶ προτοῦ γυρίσῃ ὁ βασιλιάς θά'χῃς ἀποκτήσῃ μιά κόρη. Πρόσεξε όμως καλὰ σ' αὐτὰ πού θά σοῦ πῶ: Μόλις γεννηθῇ τὸ κορίτσι, θά τὸ παραδόσῃς σὲ μιά ἀπὸ τίς ἐμπιστευμένες γυναίκες πού'χεις σὺν παλάτι σου, καὶ θά τὴν βάλῃς νὰ ζῇ μὲ τὸ παιδί σου μόνη της, σ' ἕνα ἀπὸ τὰ πικρὰ ἀπὸ ἀμέτρητα διαμερίσματα τῆς πόλεως. Ἐκεῖ ἡ κόρη σου πρέπει νὰ ζῇ μὲ τὴν γυναίκα αὐτὴ δεκατέσσερα ὅλα-κερα χρόνια. Κινένας ἄλλο: σὺν δίστημα αὐτὸ δεν πρέπει νὰ τὴν ἴδῃ τὴν κόρη σου. Οὔτε σὺ οὔτε καὶ ὁ βασιλιάς ὁ ἴδιος...

Ἄλλοι ὅμως καὶ τὴν κόρη σου θά χρίσῃς καὶ ἄλλες καταστροφές μεγάλες θά σημάξουν τὸ βασίλειό σου.

Αὐτὰ εἶπε ἡ σοφὴ γυναίκα καὶ ἔφυγε. Καὶ τὰ λόγια τῇς ἀληθεύσαν. Ἐξ ἡμέρας μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ βασιλιά, ἡ βασίλισσα ἀπόκτησε μιά κόρη. Ἀμέσως ἔκανε, ὅτι τὴν εἶχε συμβουλευμένη ἡ σοφὴ γυναίκα: τὴν ἐμπιστεύθηκε σὲ μιά ἀπὸ τίς καλύτερες γυναίκες τοῦ παλατιοῦ, καὶ τὴν ἔβαλε νὰ ζῇ μαζὺ τῇς σ' ἕν' ἀπὸ τὰ διαμερίσματα.

Σ' ἕν' ἔτος, ὅπως τότε πῆ, ὁ βασιλιάς γύρισε πρὸς τὸ ταξίδι. Ὅταν ἔμαθε τὸ νέο, χάρηκε πολὺ, φίλησε τὴν βασίλισσα, καὶ ζήτησε φυσικὰ νὰ δῇ τὴν κόρη του. Τότε ἡ βασίλισσα τοῦ εἶπε τὰ καθέκαστα, καὶ ὁ βασιλιάς λυπηθῆκε ἑξαιρετικὰ πού δὲν θά μπορούσε νὰ δῇ τὴν κόρη του ἄλλ' ἀποφάσισε νὰ κάνει ὑπομονή.

Κι' ἔτσι τὰ χρόνια περνοῦσαν, χωρὶς ὁ βασιλιάς καὶ ἡ βασίλισσα νὰ ἴδουν μιά φορά τὸ παιδί. Τέλος κόντευε νάρθῃ ἡ μέρα πού θά μπορούσαν εἶναι τέλους οἱ βασίλεις νὰ δοῦν τὸ παιδί τους. Τὴν παραμονὴ τῇς ἡμέρας πού ἡ βασίλισσα θάβλεπε τὰ δεκατέσσερα τῇς χρόνια, ὁ βασιλιάς ἔχασε τὴν ὑπομονή του καὶ εἶπε στὴ βασίλισσα:

— Σήμερα πειά δεν ἔχει. Θά πάω νὰ δῶ τὸ παιδί μου. Δεν μπορῶ νὰ περιμένω ἄλλο... Ἀῦριο ἡ κόρη μας κλείνει τὰ δεκατέσσερα τῇς χρόνια. Μιά μέρα γρηγορότερα δεν πειράζει, τί σήμερα, τί αὔριο... Μιά μέρα δεν εἶναι τίποτα. Πάω νὰ τὴν δῶ...

Τοῦ κάκου ἡ βασίλισσα τοῦ θύμισε τίς συμβουλές τῇς σοφῇς γυναίκας καὶ τὸν παρεκάλει νὰ μὴν πάει. Ὁ βασιλιάς ἦταν ἀμεταμέλητος. Πῆγε ἴσα σὺν μέρος τοῦ παλατιοῦ πού ἔμεινε ἡ κόρη του, ἔβαλε καὶ ἀνοίχανε τὴν κλειδωμένη κάμαρά της, καὶ μῆνις μέσα. Βρέθηκε μπροστὰ στὴν ὁμορφότερη βασίλισσα πού'χε δῇ στὴ ζωὴ του, ἄσπρη καὶ κόκκινη, σὺν τὸ γάλα καὶ σὺν τὸ ρόδο, μὲ γαλανὰ σὺν τὸν οὐρανὸ μάτια, καὶ χρυσὰ μαλλιά σὺν τὸν ἥλιο. Ἡ βασίλισσα ἔτρεξε σὺν πατέρα της καὶ τὸν ἀγκάλιασε καὶ τὸν φίλησε. Κι' αὐτὴ τὴν ἡμέρα ὁ βασιλιάς, χάρηκε ὅσο δεν εἶχε ποτὲ χαρὴ στὴν ζωὴ του, καὶ ἡ βασίλισσα τὸ ἴδιο. Χαρὰ μεγάλη ἀλώθηκε σ' ὅλο τὸ παλάτι. Ὅμως, ἄλλοι μόνον! Ἡ χαρὰ αὐτὴ δὲ βασίτηξ καθόλου...

Τὴν ἄλλη μέρα, ἡ βασίλισσα ἐξημερώθηκε ἄρρωστη βαρεὰ. Ὁ βασιλιάς ἔστειλε καὶ μίσησε σὺν παλάτι ὅλους τοὺς πατέρας τοῦ βασιλείου του. Κι' ὅσο περνοῦσαν ἡ μέρες, τόσο χειρότερα ἀρρωστικὴ κόρη του. Κι' ὅσο περνοῦσαν, τόσο χειρότερα ἀρρωστικὴ ἡ βασίλισσα. Τέλος, ὅταν εἶδε πειά πὺς οἱ γιατροὶ δεν κάνουν τίποτα, ἡ βασίλισσα θυμήθηκε τὴν σοφὴν ἑκείνη γυναίκα πού τὴν εἶχε συμβουλευμένη. Τὸ εἶπε τοῦ βασιλιά, καὶ τότε ὁ βασιλιάς ἔστειλε καὶ τὴν φέραν ἀμέσως σὺν παλάτι.

— Πές μου, σοφὴ γυναίκα, τῇς εἶπε μόλις παρουσιάστηκε μπροστὰ του, τί μπορῶ νὰ κάνω γιὰ νὰ σώσω τὸ παιδί μου;

— Βασίλη μου, τοῦ ἀποκρίθηκε ἑκείνη προσκυνώντας τον, δεν

εἶχα πῆ πὺς δεν ἔπρεπε κανεὶς τὰ μάτια νὰ δοῦν τὴν κόρη σου προτοῦ κλείσῃ τὰ δεκατέσσερα τῇς χρόνια; Βάστηξες ὑπομονή τὰ χρόνια. Δεν μποροῦσες νὰ βαστήξῃς ἄκόμα μιά μέρα. Ἐξ αἰτίας σου πεθαίνει ἡ κόρη σου. Ἐφταίξῃς βασιλιά μου καὶ τώρα τιμωρεῖσαι. Διὼξέ τους γιατροὺς, εἶπε περτοῦ. Ἡ κόρη σου πεθαίνει, καὶ τώρα κανένας δεν μπορεῖ νὰ τὴν σώσῃ. Πρόσεξε όμως σ' αὐτὰ πού θά σοῦ πῶ. Κι' ἂν κάνῃς, ὅτι σοῦ πῶ, ἴσως μιά μέρα ἀποκτήσῃς καὶ πάλι τὴν κόρη σου. Ἀῦριο πρωί, ἀπὸ τὰ γοῦραματα, ἡ κόρη σου θά'χῃ πειά ξεγυμνασθῇ. Δὲν θά τὴν θάψῃς. Θά κλείσῃς μονάχα τὸ φέρετρο, καὶ θ' ἀφίσης τὴν κόρη σου εἰς ἕνα ὁλόκερο χρόνο μέσα στὴν ἐκκλησιὰ τοῦ παλατιοῦ σου. Θά βάλῃς τὸ φέρετρο στὴ μέση, μπροστὰ στὴν πόρτα τοῦ ἱεροῦ. Καὶ κάθε βράδυ θά βάζῃς ἕνα στρατιώτη νὰ φυλάττῃ διπλὰ σὺν φέρετρο. Ἄν τὸ κάνῃς αὐτό, ἴσως μιά μέρα ἀξιώσῃς νὰ δῇς πάλι ζωντανή τὴν κόρη σου...

Αὐτὰ εἶπε ἡ σοφὴ γυναίκα, καὶ ἔφυγε. Ὁ βασιλιάς ἀκούσθηκε πιστὰ τίς συμβουλές τῇς. Ἐβαλε τὸ λείψανό σ' ἕνα μεγάλο φέρετρο, καὶ ἔφτασε στὴν ἐκκλησιὰ. Καὶ κάθε βράδυ, ἔβαζε ἕνα στρατιώτη νὰ τὸ φυλάττει. Μὰ κανένας ἀπ' αὐτοὺς τοὺς στρατιώτες δεν ἔφησε ὡς τὴν ἄλλη μέρα. Κάθε πρωί εὐρίσκον τὸν στρατιώτη πού'χε φυλάττει τὴ νύχτα νεκρό, τοὺς εὐρίσκον ὅλους ἐξαπλωμένους στὴν ἴδια θέσι, μπροστὰ στὴν κάσπα, πού'χε μέσα τὸ λείψανό τῇς βασίλισσας.

Τὸ κακὸ αὐτὸ βάστηξ πολὺ, ἴσως πού κανένας στρατιώτης δεν πῆγαινε νὰ φυλάττῃ τὴν ἐκκλησιὰ. Διαδόθηκε σ' ὅλη τὴ χώρα πὺς ἡ πεθαμένη βασίλισσα εἶχε βουκοκαίσει, καὶ οἱ στρατιώτες προτιμοῦσαν νὰ σκοτωθοῦν παρά νὰ πᾶνε νὰ μένουν νύχτα μὲς στὴν ἐκκλησιὰ τοῦ παλατιοῦ.

Ἔτσι, σὲ λίγο, ὁ βασιλιάς βρέθηκε στὴν ἀνάγκη νὰ ὑπόσταιται μεγάλες ἀμειψές σ' ὅποιον θά πῆγαινε νὰ φυλάττει. Ἀλλὰ καὶ ἀπ' αὐτοὺς κανένας δὲ βῆκε ἀπ' τὴν ἐκκλησιὰ ζωντανός.

Τότε ὁ βασιλιάς ἀποφάσισε νὰ στείλῃ νεαλῆδες γιὰ διασκέδαση σ' ὅλο τὸ βασίλειο πὺς γυρίσει ἀνθρώπους γεννημένους γιὰ νὰ τοὺς βάλῃ νὰ φυλάξουν μιά βραδυὰ διπλὰ σὺν φέρετρο τῇς πεθαμένης τῇς κόρης.

Κατοικοῦσε τότε σ' ἕνα χωριὸ κοντὸ στὰ σύνορα, καὶ μὲ τὸν πατέρα του καὶ τὴν μητέρα του, ἕνα κολὸ καὶ ἕνιο παλληκάρι, ποῦτανε γενναῖο ὅσο κανένα παλληκάρι τοῦ χωριοῦ.

Ἀμα λοιπὸν ἀκούσε τοὺς νεαλῆδες ἀποχαίροντες τοὺς γονεῖς του καὶ ἐκίνησε γιὰ τὴν πρωτεύουσα. Φτάνοντας στὴ πρωτεύουσα, τὸ παλληκάρι ἀντάμωσε σὺν δρόμῳ μιά γυναίκα πού εἶχε νᾶνα ἡ ἴδια ἡ σοφὴ ἑκείνη γυναίκα, ποῦ'χε συμβουλευμένη ἄλλοτε τὸ βασιλιά καὶ τὴν βασίλισσα.

— Πές μου, καλὴ κυρά, τί ρῶ; — Ὅχι, παλληκάρι μου, τ' ἀποκρίθηκε ἡ γυναίκα. Τράβα ἴσα σὺν παλάτι;

Τότε τὸ παλληκάρι εἶπε στὴν γυναίκα τὸ σκοπὸ του, καὶ τῇς ἐξήτησε τὴ συμβουλή της.

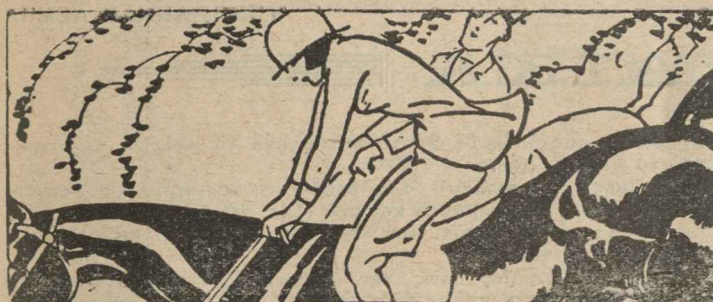
— Ἀκουσε, καλὸ μου παιδί, τοῦ εἶπε τότε ἡ σοφὴ γυναίκα. Ἰδὲς ν' ἀνοίγῃ τὸ φέρετρο καὶ νὰ βγαίνῃ ἀπὸ μέσα ἡ βασίλισσα. Μὴ τρομάξῃς, δὲν θά σοῦ κάνῃ κακὸ, πρόσεξε μονάχα νὰ μὴ σε ἀποκαρυνθῇ λίγο ἀπ' τὸ φέρετρό της, ἐστὶν ὅτι θά φύγῃς ἀπὸ τὴ θέσιν σου καὶ θά πᾶς νὰ ἐξαπλωθῇς μέσα σὺν φέρετρο. Ἐκεῖ μέσα θά προσπαθῇς νὰ κοιμηθῇς. Κι' ἂν τὸ κατορθώσῃς καὶ σὲ πᾶσθ' ὅθνος, καὶ σὺ δὲ θά πάθῃς τίποτα, καὶ τὴ βασίλισσα θά σώσῃς.

Τὸ παλληκάρι χάρηκε μ' αὐτὰ πού ἀκούσε, εὐχαρίστησε τὴν σοφὴν γυναίκα καὶ τὰ καλύτερα λόγια, καὶ τράβηξε γιὰ τὸ παλάτι. Ὁ βασιλιάς εὐχαρίστηθηκε ἅμα τὸν εἶδε, τοῦ δωσε νὰ φορεθῇ νὰ τὸν ὀδηγήσουνε στὴν ἐκκλησιὰ, ὅπου θά φυλάγε ὅλη τὴ νύχτα. Ἐκεῖ μέσα τὸν κλείσανε καὶ τὸν ἀφίσανε μόνον τοῦ διπλὰ σὺν φέρετρο.

Ὅπως εἶχε πῆ ἡ γυναίκα, τὰ μεσάνυχτα, μόλις ἀκούσθηκε ὁ γάλλος χτύπος τοῦ ρολοιοῦ τῇς ἐκκλησιᾶς, τὸ σκέπασμα τῇς μετὰ τὸ γενναῖο παλληκάρι δεν τρομάξε καθόλου. Μόλις ἀποκαρυνθῇ τοῦ τὰ λόγια τῇς σοφῇς γυναίκας, καὶ πῆγε καὶ ἐξαπλώθηκε μέσα σὺν φέρετρο. Ἐκείνος τότε τὰ μάτια, καὶ καθὼς ἦταν καὶ

Τὸ παλληκάρι ἔβαλε τὸ μανδύα του καὶ τὸν φόρεσε τῇς βασίλισσας...

ΟΙ ΠΡΟΛΗΨΕΙΣ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Ο ΑΡΙΘΜΟΣ 13

Κάποιος Ἀμερικανὸς δημοσιογράφος ἐξήτησε τελευταῖα ἀπὸ δύο χιλιάδες ἀνθρώπους τὸν γραμμάτιον καὶ τὸν τεχνὸν τὴν γνώμην τους διὰ τὸν ἀριθμὸ 13.

Ἔνας διεθυντὴς θεάτρου τοῦ ἀποκρίθηκε ὅτι ἐπειδὴ πολλοὶ θεαταὶ εἶναι προληπτικοὶ καὶ φοβοῦνται τὸν ἀριθμὸ 13 ἀναγκάσθηκε σὲ ὅλα τὰ καθήκοντά του θεάτρου του πού εἶχαν τὸν ἀριθμὸ αὐτὸν, νὰ βάλῃ 12 β'.

Ἡ χήρα τοῦ Γερμανοῦ κερικοῦ Τέγγαν τοῦ διηγήθηκε ὅτι ὁ ἄνδρας τῇς τὴν παραμονὴ τοῦ θανάτου του εἶχε λάβει δεκατρία βιβλία, τὰ ὅποια τοῦ εἶχαν στείλει διάφοροι συγγραφεῖς γιὰ νὰ γράψῃ βιβλιοκρισίας στὴν ἐφημερίδα ὅπου ἐργαζόταν. Τὸ βράδυ ὁ Τέγγαν ἀρχισε νὰ γράφῃ τίς βιβλιοκρισίες. Μόλις όμως ἔγραψε δώδεκα σειρές κοντοκόπησε γιὰ μιά στιγμὴ καὶ εἶπε:

— Δὲν ἔξωρα, ἀλλὰ μοῦ φαίνεται ὅτι θά πάθω κάποιο κακὸ ἂν γράψω καὶ τὴν δεκάτην τρίτην σειράν. Γέλασε όμως γιὰ τὸν ἔμφανιστον φόβον του, καὶ ἐξηκολούθησε τὸ γράψιμό του.

Τὴν ἄλλη μέρα πέθανε ἀντελὼς ἑξαπνικά.

Ὁ μέγας μουσουργὸς Ριχάρδος Βάγνερ ἀπὸ τὰ παιδικὰ του χρόνια φοβόταν σὲ ἀπᾶντα τοῦ θημὸν τὸν ἀριθμὸ 13. Καὶ ἔτρεπε γιὰτί: Γιάτί τὸ ὄνομα τῆς μητέρας του στὴν γερμανικὴ ὀρθογραφία τοῦ εἶχε 13 γράμματα καὶ διότι εἶχε γεννηθῇ τὸ 1813 πού τὸ ἄρθρομα τῶν ἀριθμῶν του εἶναι 13 (1+8+1+3=13). Ὁ Βάγνερ πέθανε στὶς 13 Φεβρουαρίου.

Ἐπίσης ὁ Σάβρος τῇς Ρωσσίας Ἀλέξανδρος 3ος φοβόταν πολὺ τὸν ἀριθμὸ 13 ὁ ὅποιος εἶχε παίξει ἀνεργητικὸν ρόλον στὴν ἐξοχή του. Ἐν πρώτοις ἦταν ὁ 13ος Τσάρος μετὰ τὸν Μέγα Πέτρο. Ἀνέβηκε σὺν θρόνον τὴν 13 Μαρτίου. Ἐπίσης τὴν 13 Μαρτίου 1877 διέφυγε ὡς ἐκ θανάτου ἀπὸ μιά δολοφονικὴ ἀπόπειρα πού εἶχε γίνει ἐναντίον του. Ἡ ἀγαπημένη του κόρη ἡ Ὀλγα γεννήθηκε τὴν 13 Ἰουνίου. Τέλος πέθανε σὺν 130ν ἔτος τῇς βασιλείας του.

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΡΩΤΟΥΣ ΤΟΥ ΣΤΙΧΟΥΣ

ΣΤΑ ΧΟΡΤΑ ΤΑ ΧΛΩΡΑ

Θυμᾶς ἔχει στὴν ἐξοχὴν στὰ χορτὰ τὰ χλωρὰ,
Τί μοῦβεις μιά φορά;

Ἄχ! ὅλα τὰ λησιμόνησες τὰ λόγια πού γιὰ μένα ἔβγαίναν ἀπ' τὰ χεῖλιν σου τὰ χεῖλιν τ' ἀνθισμένα.
Ἄχ! ὅλα τὰ λησιμόνησες, μὰ ἐγὼ δὲ λησιμὸν
Τί μοῦβεις σὺν καθόμασταν σὺν χορτὸ τὸ χλωρὸ.
Θυμᾶσαι τί ἐκάμαμε στὰ χορτὰ, τὰ χλωρὰ
Μικρὴ μου μιά φορά;

Ἄχ! ὅλα τὰ λησιμόνησες, μὰ ἐγὼ δὲ λησιμὸν
Πόσο γλυκὰ φιλιόμασταν σὺν χορτὸ τὸ χλωρὸ!

Ἱ. Παπαδιαμαντέπουλος (Ζάν Μορεάς)

κουρασμένος, γρήγορα τὸν πῆρε ὁ ὕπνος.

Ἐπνιξε κατὰ τὰ χροῖματα. Σήκωσε τὸ κεφάλι, καὶ κούταξε γύρω του. Λίγα βήματα μακρότερα, εἶδε τὴν ὁμορφότερη βασίλισσάν τοῦ κόσμου.

Τὸ πρόσωπό της ἦταν ἄσπρο καὶ κόκκινο σὺν τὸν τριαντάφυλλο, καὶ τὰ μακρὰ μαλλιά της, χυμένα σὺν ὅμοις της μοιάζαν μὲ χρυσάφι. Ἦταν καθισμένη χαμῶ, καὶ μόλις εἶδε τὸ παλληκάρι, τοῦ χαμογέλασε γλυκὰ. Αὐτὸ πετάχτηκε τότε ἀπάνω καὶ πῆγε κοντὰ της. Κι' ἡ βασίλισσα τοῦ πᾶς πὺς αὐτὸς ἦταν ὁ σωτήρας της, καὶ πὺς αὐτὸν ὅπρεπε ἀντὶ τῆς καὶ κανένας ἄλλος. Τὸ παλληκάρι ἔβαλε τότε τὸ μανδύα του καὶ τὸν φόρεσε τῇς βασίλισσας, πού φέρεγε μονάχα τὸ σάβανό της καὶ ἔτρεπε ἀπ' τὸ κρύο.

Μόλις βῆκε ὁ ἥλιος, πῆγε καὶ ἀνοίξε τὴν ἐκκλησιὰ ὁ ἴδιος ὁ βασιλιάς, πού πρὶν μὲν νὰ βῇ πάλι τὸ παλληκάρι νεκρό. Ὅταν όμως εἶδε καὶ τὸ παλληκάρι καὶ τὴν βασίλισσα ζωντανούς ἡ καρδιά του γέμισε χαρὰ. Τοὺς ἀγκάλιασε, τοὺς φίλησε καὶ τοὺς εἶπε πὺς θά τοὺς πάντρευε καὶ θά τοὺς ἔκανε διαδόχους καὶ κληρονόμους του.

Κι' ἔτσι σὲ μιά βδομάδα ἐορτάσανε σὺν παλάτι τοὺς γάμους τῇς βασίλισσας μὲ τὸ γενναῖο παλληκάρι πού τὴν εἶχε σώσει. Καὶ σὲ λίγα χρόνια γίνανε καὶ βασιλεῖς, κανένας πολλὰ παιδιὰ, καὶ ζήσανε πολλὰ καὶ καλὰ χρόνια.

Μετάφρ. Σταθ.

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΥΣ ΠΟΛΕΜΟΥΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΒΕΛΙΣΣΑΡΙΟΥ

Ἐμπρός! Πάντοτε ἔμπρός!... Μιά πολεμικὴ τακτικὴ τοῦ Βελισσαρίου. Πὺς νίκησε σὺν Σαραντάπορο. Καμπίσι καὶ ὄρεινοι... αἰχμαλώτοι. Ὁ Μαύρος. Ἡ κουτσίδα τῇς τσοῦ-πας τῶν εὐζώνων. Ὁ θάνατος τοῦ Μαύρου. Ὁ Βελισσαρίου κλαίει!...

Συνεχίζουμε καὶ σήμερα τὰ ἀνέκδοτα τοῦ ἀνδρείου τῶν ἀνδρείων, ὅπως εἶχε ἀποκλήθῃ ὁ ταγματάρχης Βελισσαρίου, πού σκοτώθηκε στὰ 1913, λίγο πρὶν ἀκουσθῇ τὸ αἰσίσμα τῇς ἀναχω-χῆς, κοντὰ στὰ Βουλγαρικὰ σύνορα.

Μιά μέρα ὁ Βελισσαρίου ἔκαλεσε τὰ παλληκάρια του καὶ τοὺς εἶπε:

— Ὁ Βασιλιάς μᾶς διέταξε ν' ἀνεβῶμε σ' ἐκεῖνο ἐκεῖ τὸ κορφοβούνι. Ἐκεῖ ἀπάνω εὐρίσκεται ὁ ἐχθρὸς, μὰ αὐτὸ γιὰ σᾶς δεν ἔχει καμμιὰ σημασία. Ὅπως τὸν πετάξουμε μὲ τὴν λόγχην ἀπὸ τὸ 605, θά τὸν πετάξουμε καὶ ἀπὸ 60. Λίγες, ὅσον μπορεῖτε λίγες τουφεκιές καὶ πολλὰ πηδήματα. Ὁ Βασιλιάς περιμένει, ὅς τὸ βράδυ, νὰ τὸν εἰδοποιήσῃ ὅτι τὸ Δεμῖρ - Καποῦ, εἶναι δικὸ μας.

Οἱ εὐζῶνοι ἔβγαν τραγὰ, κατσίκια, θιέλλα.

Ἐμπρός μὲ τὸ σταβὶ βγαλμένο ὁ Βελισσαρίου, ἀπάνω στ' ἄλογο του, φώναζε:

— Λίστες παιδιά, ἔμπρός, σὲ λίγο θά σκάσουν ἡ ἀρχοῦδες!

Οἱ εὐζῶνοι ἀπάνω σὺν βράσιμο τῇς μάχης, φρόντιζαν καὶ γιὰ τὸ Βελισσαρίου.

— Αἶνετε οὐδὲ θά σὲ σκοτώσουν! τοῦ φώναζαν. Ντίπ δεν φυλάγουν! Κούτα λίγο καὶ τὸν εἰδοποιήσῃ σου καὶ ἡμεῖς τοὺς διορ-θῶμε αὐτοὺς!

Σὺν μεταῦ αὐτὸ οἱ εὐζῶνοι προχώρασαν ἀκράτητοι. Οἱ διμοι-ρίτες προσπαθοῦσαν μὲ κάθε τρόπο νὰ τοὺς συγκρατοῦν γιὰ νὰ μὴ χαθῇ ἡ συνοχὴ τοῦ τάγματος. Γιὰ τὴν συνοχὴ αὐτὴ, ἦσαν πολὺ ἀσθητικὸς ὁ διαταγὴς τοῦ Βελισσαρίου.

Ὁ ἴδιος ἔλεγε κάποτε:

— Ἐτσι κατάρθοντο νὰ κἀναι ἑκτὴν τὴν ἐπίθεσιν τοῦ Σαραντάπορου, πού ἡμπορεῖ νὰ τὴν πῇ κανεὶς καὶ ἐπέλασι. Ἐμάζετο τοὺς ἀνδρες κοντὰ τὸν ἕνα σὺν ἄλλο. Δεν τοὺς ἀφῆκε νὰ σκορπιστοῦν. Ἀλλοῖνον σὺν στρατιῶτῃ πο βλέπει τὸν ἐαυτοῦ τοῦ ἀπομονωμένο. Ὅσο παλληκάρια καὶ νὰ εἶναι τὸν πῆρε ὁ φόβος...

Ἐπαραχόμεν' αὐτὴν μάχην τοῦ Δεμῖρ - Καποῦ. Σὺν ἀνέβησαν οἱ εὐζῶνοι χίλια τετρακόσια μέτρα, οἱ Βουλ-γαροὶ, καθώς ἦσαν ψηλά, τοὺς ἀρχίζουν μὲ τίς χειροβομβίδες. Μαζὺ δὲ μὲ τίς χειροβομβίδες καὶ τρία τρανὰ κανόνια τοὺς χτυποῦσαν διαρκῶς!

Ἐκίνη τὴ στιγμὴ ἀκούσαν μιά φωνή:

— Ἐδὼ εἶμαι παιδιά. Ἀπάνω τους μὲ τὴν λόγχην.

Ἦταν ὁ Βελισσαρίου.

Καὶ σὲ λίγα λεπτά τοὺς σαρῶσαν τοὺς Βουλγάρους. Τοὺς πῆ-ραν σαρῶντες ἀπὸ βόμβες, τὰ κανόνια, τοὺς καὶ αἰχμαλώτους. Αὐτὴ τὴ στιγμὴ φέρονται καὶ 2 αἰχμαλώτους πού τοὺς εἶχανε πᾶσαι κάτω σὺν τοὺς κάμπους κομμένους στὰ στάχνα.

Ὁ Βελισσαρίου ρώτησε:

— Καμπίσι εἶναι αὐτοὶ ὅτε παιδιά.

— Καμπίσι (παραμένον σὺν κάμπῳ), τοῦ ἀπαντοῖν.

— Ἀφῆστε τους τότε νὰ πᾶνε νὰ χαθῶν. Δεν ἀξίζουν τέ-τοιον αἰχμαλώτοι γιὰ μᾶς, πού γενήναμε αὐτοὺς καὶ πᾶσαμε αἰχ-μαλώτους σὺν 1605. Αὐτοὶ εἶναι γιὰ τίς χαλῶνες!

Σὺν μεταῦ αὐτό, μερικοὶ εὐζῶνοι πληγωμένοι πού κατεφαίναν τὸ βουνό, μονογούσαν γιὰ τὸν ταγματάρχη τους:

— Τί νὰ τὸ κάνῃς! Θί πάη ὁδὸν, αὐτὸς ὁ Βελισσαρίου.

Δεν φυλάγεται διόλου ὁ δαίμονας!

Ὁ Βελισσαρίου εἶχε ἕνα μαῦρο ἄλογο, πού ἔμεινε ἱστορικόν, μὲ μιά μακρὰ ὄδρα, πού ἐφῆνε ἔως κάτω στὰ πόδια του. Τὸ λέ-γαν Μαύρο. Οἱ εὐζῶνοι ἀστυνόμενοντες μ

ΣΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΗΣ ΙΩΑΝΝΑΣ ΔΕΜΠ

ΜΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑ

Π' ΟΛΕΣ τις γυναίκες του αιώνα μας, είχα συμπαθήσει περισσότερο την πιο άχαρη και κρύα, εκείνη ακριβώς που κανείς δεν την αγαπούσε: Την Κλαίρη 'Αρζάν. Δεν ξέρω γιατί, απ' την πρώτη όμως στιγμή που την είδα, μου φάνηκε πως η γυναίκα αυτή, ή φαινομενικά αντιπαθητική και αναισθητική, έκρυβε μια καρδιά πολύ τρυφερή, πολύ μεγάλη, πολύ πονεμένη. Οι άλλες οι γυναίκες την περιφρονούσαν και την κορόιδευαν επειδή δεν ήταν φιλάρε-

σκη και δεν είχε έρωτικές περιπέτειες. Έγώ όμως είχα την γνώμη πως η Κλαίρη θα είχε βασανιστεί τρομερά στη ζωή της απ' τα βέλη της αγάπης και πως η γυναίκα αυτή είχε κριμμένο στα βάθη της καρδιάς της ένα πολύ μεγάλο μυστικό. Γι' αυτό και την κάλεσα να περάσει λίγες μέρες μαζί μου στην έξοχή, όταν έφαιγα απ' το Παρίσι με άδεια.

Και ένα βράδυ, η Κλαίρη 'Αρζάν μου άνοιξε την καρδιά της και μου είπε όλη την απλή και λυπητερή ιστορία της ζωής της. Εκείνη τη μέρα απ' το πρωί την έβλεπα ανήσυχη και ταραγμένη με νεύρα τεταμένα, έτοιμη από στιγμή σε στιγμή να ξεσπάσει σε δάκρυα. Τό βράδυ, ή ώρα όχτώ, κάτσαμε μαζί, άμילητοι, στην όχθη του μικρού ποταμού που έβγαζε ολόκληρο το χωριό μας. Η νύχτα αντικαθέρριζε σε απάνεμα νερά του ποταμού τον αστροφωτισμένο ουρανό. Βαθύτατη γαλήνη βασιλεύει παντού. Πέρα, μακριά, ακουγόταν ο αντίλαλος από τα μουγκρίσματα που βγάζαν τα άκουσμένα καματερά.

«Άξαφνα η Κλαίρη έπεσε μπρούμυτα μες στο χορτάρι, έκρυψε το πρόσωπό της μες στα χέρια της και ξέσπασε σε αναφύλητά. Δέ θυμάμαι πια τα πρώτα λόγια που ξεπήδησαν τότε μες απ' τη βουρκομένη καρδιά της. Θυμάμαι όμως τη συνέχεια της παθητικής εξομολογήσής της:

«Η ζωή μου ήταν πολύ δυστυχισμένη, άρχισε να μου λέει η Κλαίρη. Όταν ήμουν 20 χρονών, δούλευα σε ένα μοδιστράδικο με είκοσι όχτώ άλλες κοπέλλες... Η ζωή μου ήταν κρύα και μονότονη. Δεν είχα οικογένεια. Είχα μια γριά θεία κουφή, που μου είχε παραχωρήσει ένα δωμάτιο στο σπίτι της...

«Ποτέ μου δεν μπόρεσα να γίνω ένα φίλο πολλών καριών. Άλλοτε με παρατούσε κείνος και άλλοτε πάλι τον βαργινόμουν... και τον παροτούσα εγώ. Δες και ήτανε γραφτό μου να μπορώ να πιάσω στερεή αγάπη μ' έναν άντρα. Τι θλιβερό και άχαρο ζωή περνούσα τότε. Απ' το πρωί ως το βράδυ ήμουν με το γέλιο στο στόμα—ένα προκλητικό και αδιάντροπο γέλιο—μ' από μέσα η καρδιά μου το ήξερε... «Ήσουν πλάσιμένη για ν' αφοσιωθείς μονάχα σε έναν άντρα, και όμως αυτό ήταν αδύνατο να το απολαύσω... Είχα βγάλει όνομα γυναίκας άκαρδης, που ζητάει μονάχα την παροδική χαρά σ' εφήμερους ερωτες... Ώστόσο, έχω λαχταρούσα να βρω τον ένα και μοναδικό άντρα που θα μιλούσε στην καρδιά μου, για να του αφοσιωθώ να γίνω σκλάβο του, να τον κυτάζω μες στα μάτια, να κάνω ό,τι θά μου διάταζε αυτός... Κάθε βράδυ, όταν τελειώνα απ' τη δουλειά μ' έφερνα μόνη μου βόλτες στους σκοτεινούς άποκεντρους δρομάκους του Παρισιού και τους έβλεπα γεμάτους έρωτικά ζευγάρια, έννοιωθα μια μαύρη σπελισία να πλημμυράει την καρδιά μου. Έμένα κανείς δεν θα μ' αγαπούσε και γω δεν θα βρισκα έναν άντρα να τον αγαπήσω!

«Είχα πιάσει πολλούς φίλους. Μά τους συχαινόμουν ύστερ' από λίγες μέρες. Όλοι εκείνοι οι άντρες έμοιαζαν πολύ άναμεταξί τους και πολλές φορές ο ένας ήτανε χειρότερος από τον άλλον. Όλοι ήτανε σκληροί, πρόστυχοι, έγωιστάι. Και αν κάποτε τύχινε να γνωρίσω κανένα λεπτό, διακριτικό και ευγενή, ή απογοήτευσή μου τότε ήτανε ακόμα μεγαλύτερη, γιατί δεν περνούσε πολλές καίρες και καταλάβαινα τον πραγματικό, το διεστραμμένο χαρακτήρα του, που τον έκρυβαν κάτω από τη φαινομενική τους λεπτότητα...

«Στο μοδιστράδικο όμως που δούλευα ήτανε και ένας νέος που όλοι τον φώναζαν Κακό. Οι γυναίκες δεν ήθελαν να τον βλέπουν στα μάτια τους, μά την ίδια περιφρόνηση αισθανότανε και κείνος για το φίλο μας. Τό βλέμμα αυτού του ανθρώπου ήταν άγριο: σε τρεπούσε σαν μαχαίρι και φανέρωνε μίσος και περιφρόνηση. Τό μετωπό του ήτανε στενό, τό στόμα του πάντα κλειστό, τά μαλλιά του κοντά και σκληρά... Πάντα ήτανε μόνος του, ποτέ δεν τον είδα με παρέα...

«Μια μέρα, τά μάτια μου έπεσαν στα χέρια του. Ξέρεις βέβαια πως πολλές φορές τά χέρια μιλάνε! 'Αχ! τί όμοια χέρια που είχε ο Κακός. Μικρά, άσπρα, ήρεμα, παιδικά χέρια που φοβότανε να παλαίψουν!... Είχα μείνει μ' άνοιχτό τό στόμα από την κατάπληξη. Ποτέ δεν τό φανταζόμουν πως ο άγριόανθρωπος αυτός θα μπορούσε να έχη τόσο ευγενικά χέρια!... Και τότε, χωρίς να ξέρω τί κάνω, άρχισα να τον παρακαλώ, μά οι φιληνάδες μου έβαλαν

στοιχήματα μαζί πως δε θα τά κατάφερα να μιλήξω τό άγριό αυτό στα δάχτυλα μου...

Και όμως: τόν τύλιξα! Ένα βράδυ, τη στιγμή που φεύγαμε απ' τη δουλειά, με πλησίασε και μου είπε χωρίς περιστροφές: —Θέλεις νάρθης σπίτι μου; Μονάχα όμως για μία βδομάδα. Όχι περισσότερο...

«Δέχθηκα. Επειδή όμως την πρόταση αυτή μου την έκανε μπρός σ' όλες τις γυναίκες του μοδιστράδικου, περνούσε πολύ, τό πήρα τό ζήτημα στο φιλότιμο μ' έκανα τά αδύνατα δυνατά για να μείνω μαζί του περισσότερο από μιά βδομάδα... Και τό κατάφερα αυτό... Ύστερα όμως από λίγον καιρό, κατάλαβα πως ήμουν σκλάβο του Κακού.

«Είμαι αδύνατος να ύπάρξω στον κόσμο πιο σκληρόκαρδος, πιο άπότομος, πιο κακός, πιο μοχθηρός και πιο πρόστυχος άντρας από αυτόν. Ό,τι και αν τού έκανα, όποια θυσία και αν έκανα για αυτόν, με πληρώνε μονάχα με βρισιές, με την περιφρόνησή του—και με έβλο. Ώστόσο, με μεγάλο κόπο τά κατάφερα να μείνω δεκαπέντε μέρες στο δωμάτιό του, τρις βδομάδες, ένα δολόκληρο μήνα. Τό γέλιο είχε χαθεί από τό στόμα μου. Δεν μπορούσα πια να κοιμηθώ τη νύχτα. Γιατί τη νύχτα μονάχα μπορούσα να τον βλέπω καταπρόσωπο άφοβα—ένώ έκείνος κοιμότανε—να τον χαίρομαι, να τον φιλώ στον λαιμό και στα μαλλιά, χωρίς έκείνος να καταλαβαίνει τίποτα.

«Τόν αγαπούσα, γιατί καταλάβαινα πως ήτανε πολύ πονεμένος, πολύ μικρομένος, πως ή ψυχή του θα είχε ματώσει από κάποιο τρομερό μαρτύριο. Σπανίως μου μιλούσε. Ώστόσο στό βλέμμα του ζωγραφίζοντανε κάπου-κάπου μιά άπέραντη άπελπισία. Ποιός κρυφός πόνος του θέρριζε τά σωτικά; Αυτό ποτέ δεν μπόρεσα να τό μάθω. Και ούτε τολμούσα να τον ρωτήσω σχετικά με την περσμένη ζωή του, επειδή ήμουν σίγουρη πως δεν θα μου έλεγε τίποτα. Σιγά-σιγά, άρχισα να του συγχωρώ την κακία του και τη μοχθηρία του. «Ο άνθρωπος αυτός, έλεγα με τό νού μου, έγινε κακός έκπειθή έπινε πολύ».

«Έξη μήνες πέρασαν και έξακολουθούσα να μένω στο δωμάτιό του. Όταν μου συνέβαινε να κλάψω πολύ από την άπελπισία μου ή επειδή με κακομεταχειρίστηκε και πάλι, μου έφτανε να δώ τά χέρια του, για να μαλακώσω άμέσως ο πόνος μου και να παρηγορηθώ... Επιστενα πως τά χέρια αυτά θα άνηκαν σε μιά ευγενική και τρυφερή ψυχή, άδιόφορο αν ο άνθρωπος αυτός μου φανότανε πρόστυχα και βάρβαρο... Προσπαθούσα τότε να φανώ πιο ήρεμη, πιο καλόβολη, έβαζα όλα τά δυνάτά μου για να τον ευχαριστήσω, να τον περιποιηθώ όσο μπορούσα καλύτερα, πηγαίνοντας με την έλπίδα πως θα τον συγκινούσα έπί τέλους καμιά μέρ, πως θα τόν έβλεπα γονατιστό μπροστά μου, να μου άνοίξη την σκοτεινή καρδιά του, κλείνοντας μ' μου ζητάει συγγνώμη για τη διαγωγή του, με τά βασανιστήρια που μου έκανε...

«Μά ή μέρα αυτή δεν έρχότανε...

«Στό μετξύ, είχα βάλει τό σπικέτο του σε τάξη. Έκανα οικονομίες στο ντύσιμό μου για να μ'ήν το λείγη έκείνου τίποτα. Τον περιτομούσα σαν σκλάβο του, ή σαν μητέρα του...

«Πέρασαν έφτά, όχτώ, έννιά μήνες κ' έχω τόσα ακόμα μαζί του. Είχα ξεχάσει πια τί θά ήη καλός λόγος, έρωτικό χόδι, τρυφερή κουβέντα... Τά νεύρα μου είχανε χαλαρωθεί, ο χαλαρότης μου είχε αλλάξει, είχα γίνει άλλος άνθρωπος. Κοί έξακολουθούσα να ζω κουλουριασμένη σαν συγγνώμη, να τον κυτάζω μες στα μάτια και περιμένοντας από στιγμή σε στιγμή τό μεγάλο ρόμα που θ' άλλαζε την κατάσταση.

«Τό δράμα αυτό, που τό περίμενα με τόσο χτυποκάρδι, συνέβη πράγματι, όχι όμως όπως τό φανταζόμουν έγώ.

«Μιά Κυριακή πρωί, μου είπε πως ήθελε πολύ να πάμε σε κανένα προάστειο, έξω απ' το Παρίσι, να ξεσκάσω λιγάκι... Πήραμε τό τρέινο... Και ύστερ' από δύο ώρες ή άμαρσοτομία μας βρισκότανε άναποδογυρισμένη πάνω στις σιδηροδρομικές γραμμές. Μια ράγια είχε ξεκαρτωθεί απ' τη θέση της κ' έγινε ατσία του τρεμερού έκείνου δυστυχήματος.

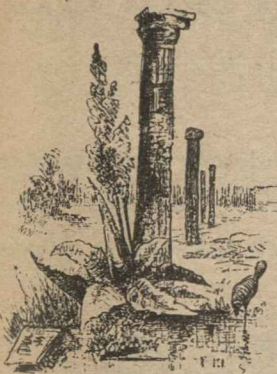
«Ανάμεσα στις φρικαλέες κραυγές πόνου και άγωνίας που ύψόνονταν από παντού, έχω βρισκόμουν—ζωντανή!—δίπλα στον καλό που ήμουν σοβαρά θλιμένος. Άρχισα τότε να φωνάζω τρελά από την άπελπισία μου. Προσπάθησα να τον φέρω πίσω από τά δάκρυα του βαγονιού, μά δεν είχα τη δύναμη. Εκείνη τη στιγμή ήρθανε κάτι άνδρες και τόν τράβηξαν, και τόν μετέφεραν σε κατι χορτάρι έκεί κοντά...

«Ο Κακός ήταν άναισθητος. Πάνω στο κεφάλι του άνθιξαν παράξενες παπαρούνες—μεγάλες κόκκινες πληγές. Τό σώμα του είχε γίνει θούμματα. Ώστόσο άπένευ ακόμα... Μά ήταν έτοιμος θάνατος... Άξαφνα, ένω του χείδενα τά μάγουλα, τόν είδα ν' άνοίγει τά μάτια...

«Θέ μου! τό πρόσωπό του είχε αλλάξει με μιάς έκφραση! Είχε

ΠΑΡΑΞΕΝΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ

Η ΡΕΚΛΑΜΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Τά μεγαλεία τών Νεοελλήνων. Τι είπε ο Κλεμανσώ. 'Ο... Φαβροποιός της Ζακύνθου. Κεφαλοποδορομαγειρείον ή... άραία 'Ελλάς! Η παράξενες και πολυσύνθετες έπιγραφές! 'Ο θάνατος, ή ζωή, ή λύπη και ή χαρά άδερφωμένες. 'Ο Βίκτωρ Ουγκώ και τά μαστιχάδικα τών Πατρών. 'Η Δικαιοσύνη και τά τριαντάφυλλα. Τά Κουρεία στη Σύρο. Συμβολικές εικόνες. Τι σημαίνουνε τά τέσσερα Φ. 'Η κηδεία του Βερσέ, κτλ. κτλ.

Έγραψαμε για την μανία που είχαν ή περασμένη γενιά, στις Γαλλικές και τις άραίες έπιγραφές. Νά ήταν όμως αυτό μόνον;

Όταν ο Κλεμανσώ ήρθε στην 'Ελλάδα και ταξίδεψε σε διάφορα μέρη της Πελοποννήσου, πήγε και στον Μισορά, όπου τού έκανε έντύπωση τό γεγονός, ότι όλα τά πράγματα ήσαν μεγάλα, ξιπάνω στις... έπιγραφές: Grand Café, Grand Restaurant, Grand Hotel.

Ρώτησε λοιπόν ο Γάλλος πολιτικός: — Όστε δεν έμεινε τίποτα μικρό στην 'Ελλάδα; Στην 'Αθήνα μάλιστα υπήρχε, πρό καιρού και ή έξης έπιγραφή σε ένα ιδιωτικό λύκειο: «Grand Lycée!...» Και σήμερα άκομη γύρω στην 'Ομόνοια και στην όδω 'Αθηνών, βλέπει κανείς κάτι ύποπτα ταβερνεϊά, με την έπιγραφή: «Γράντ Μπρό!...» Έως πρό όλίγων δε στό Δημαρχείο, υπήρχε από πάνω από ένα υπαίθριο τραχείο ή έξης έπιγραφή: «Μεγάλο Τροχείον!» Γενική δηλαδή ασθένεια μεγαλίας.

Στην Ζακύνθο πάλιν υπήρχε πρό έτών ή έξης έπιγραφή: Νίκωνος Σγάριλλος. Φαβροποιός.

Τι ήταν δε ο φαβροποιός αυτός; 'Απλούστατα σιδηρογυρός. Επειδή δε 'Ιταλιστί λέγεται «φάβρος» έγινε κι' αυτός... «φαβροποιός».

Επίσης πρό όλίγων έτών ακόμα ήταν κοντά στο Χημείο στην 'Αθήνα τό «Γαλοποιείον ή Τρίπολις», κοντά δε στην παλιά βρύση του Καλαμάτου τό γνωστό στην έσοχή του... «Τορνείον!» Τέτοιον είδους έπιγραφές ήσαν άφθονες μιά φορά στην 'Αθήνα.

Ποιός λησμόνησε τόν περιφημον... «άδελλοποιόν» της Πλάκας και τό περιφημον... επίσης «Μπαρομειροπολιείο ή Κεϊλονή!...»

Στην όδω 'Αθηνών υπήρχε επίσης πρό έτών ή κίεσθι έπιγραφή:

«Κεφα'οποδορομαγειρείον ή 'Οραία 'Ελλάς!...» Πού ήθελε νά πη «κατσάς» έν υπερτάτη έξελ- λησσει!...

Άλλά έκεί που, άγνωστον γιατί, ή έπιγραφές ήσαν περίφημες και πρωτότυπες ήσαν ή άραίες και τά νησιά. Και πρώτα—πρώτα ξαφνίζει τόν ξένον, ή σύνθεσις τών έπιγραφών. Όπως π. χ.

«Μπαρομειροπολιείον—Συμβολαιογραφείον και Χαρτοσημοπολιείον!...» Επίσης: «Άτμομυροπολιείον!...» Άκόμη: «Επιπιποποιός, επιπιποκομύτωρ και υβροτοποιός!...» Και από κάτω Γαλλιστί:

«Sallier, Tapisserie et habillier!...» Και τέλος: «Ζυθοπνευματοπολιείον...πνευματοποδοπολιείον και άλνυρομανεστροπολιείον!...» Και έξακολουθούμεν: «Πνευματοκαπνοπολιείον», «Βιβλιοπολοπαντοπολιείον», «Καπνοιντοπνευματοπολιείον», «Όπωροπαντοπολιείον», «Άλευροαρτομανεστροπολιείον», «Ολνπονευματοκαφεντοπολιείον» και τό άκρον άωτον: «Μαγειροινωαρτοπολιείον!» Και άρτοπολιείον μ'έν και οίνοπολιείον καλά «Μαγειροπολιείον» όμως τί σημαίνει; Μήπως ότι πουλάει... μαγειρους;

Άλλά δεν είχε μονάχα αυτά. Έβλεπε κανείς έκεί: «Ιδιωτικόν... Έπιστολείον!», (Ιδιωτικόν Ταχυδρομείον, δηλαδή) και «Γυναικεία πιλοκομύτωρ εκ Φλωρεντίας» και άλλα τέτοια.

Σ' ένα ποτοπολιείο είδαμε κάποτε και την έξης έπιγραφή: «Νέον είδους τζιντζιμυροποιείον. Έξέρχονται δροσεράι εκ φρέσκα!»

Η τζιντζιμυρία δηλαδή.

Αν όμως ή παραπάνω έπιγραφές σάς ξαφνίζουν με την σύν- γινε άγιο, άθωο, ευγενικό—σαν τά χέρια του. Τι γλυκά που ήτανε τότε τά μάτια του! Με κοίταξε κάμποσο και ύστερα μου είπε:

«Αγαπημένη μου!...» Και έσφυ- χησε... Εσφύχθηκε σαν παιδί, μ' έ- σαγνισμένη την καρδιά από τό μίσος και τη μοχθηρία...

Και ή Κλαίρη 'Αρζάν, έσπλησμένη πάντοτε μπρούμυτα στο χορτάρι, έξακολουθούσε να κλαίει... να κλαίει...

Ιωάννα Δεμπ

θεσή τους, τί θα λέγατε με την παρακάτω έπιγραφή, που ήταν μιά φορά σ' έναν από τούς κεντρικούς δρόμους του Πειραιά:

«Κατασκευή όργάνων, κιθάρας, μανδολίνων και έτέρων. Φέ- ρετρα εις τιμάς συγκатаβατικάς!...»

Όλόκληρος φιλοσοφία! 'Ο θάνατος και ή ζωή, έκεί άδερφω- μένα, ή χαρά και ή λύπη έννομένες!

Περίεργα επίσης ήταν και τά όνόματα τών καταστημάτων, που φηγοιούσαν άπάνω στις έπιγραφές. Άφ'ηκε έποχή μιά φορά, ένα οίνοπολιείον κοντά στο 'Ορείον, που ονομαζότανε «Ψυχής 'Ια- τρείον».

Στην Πάτρα δε υπήρχε, και ίσως νά ύπάρχη και σήμερα ακόμα «Πνευματοπολιείον ή Βίκτωρ Ουγκώ», με την εικόνα του μεγάλου ποιητού, που άπάνω στο στήθος του, τού Βίκτωρος Ουγκώ δηλαδή, ήταν μιά δεύτερη, μικρή έπιγραφή που έλεγε: «Οδ γάρ ύπάρχει άνάτερον πνεύμας».

Και στη Σύρο, άπάνω σ' ένα κουρείο ήταν ή έπιγραφή: «Κου- ρείον ή ύπομονή!...»

Από αυτού του είδους τις έπιγραφές ήταν γεμάτη τότε ή 'Α- θήνα και όλη ή 'Ελλάς.

Υπήρχε π. χ. στην 'Αθήνα «Καφενείον ή Χάρις και ή 'Αλή-θεια!» Και «Κρεοπολιείον ή Δικαιοσύνη!»

Με μιά δικαιοσύνη ζωγραφισμένη δίπλα, με κλεισμένα τά μά-τια μ' ένα τυφλόπανο και με μιά ζυγαριά στο ένα χέρι και ένα... τριαντάφυλλο στο άλλο.

Επίσης στην 'Αθήνα ήταν και τό «Κουρείον τό... γεροντο- μπουμπουνο!»

Πριν έξακολουθήσουμε τις έπιγραφές του είδους αυτού, άς έλ-θουμε και στις συμβολικές. Ποιός δεν θυμάται τά τέσσερα Φ που άνεγραφόσανε σε όλες τις τα-βερνες και τις μυυραρίες:

Φίλε φέρε φάγε φύγε
κι' όταν έχεις
να μην έχεις
να πίνης.

Η τό έβλεπνο και άτέλειωτο έκείνο, που άνα- γραφότανε στους φούρνους (ίδιος και στις ταβέρνες μιά φορά.

Σήμερα βερσέ δεν έχει άδριο έχει!...

Η τ ζωγραφιστή έκείνη κηδεία, που έσύμαινε τόν θάνατο του... «Βερσέ» προσωποποιούμενου, και την έκφορά τών λειψάνων του, ένώ από κάτω φηγοιούρατε ένα ποίημα, του όποιου, δυστυχώς, μόνον τόν πρώτον στίχον ένθυμείται ο γράφων, πορκαλών όσους τόν γνωρίζουν, να τόν συμπληρώσουν και να τόν στείλουν στο «Μπουκέτο».

«Ο Βερσέδες άπέθανε, τό τζάμπα πάει στην Πόλη!...»

Άλλοτε θά σάς πούμε περισσότερα.

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟ ΛΕΒΙ...

Ο Νικόλαος Τομπάζης άναγκάστηκε κάποτε λόγω θάλασσοτα-ραχής νά καταπλεύση στην Πύλο, έπί Τουρκοκρατίας. Έκεί βρήκε άγκυροβολημένον και τόν φίλον του καπετάν Λάμπρον Σπεσιώ-την. Και τούς δύο Έλληνες καπετάνιους τούς προσκάλεσε ο άγός του τόπου σε γεύμα. Άφου λοιπόν φάγανε ήρθαν στο κρη. Τότε ο Τομπάζης άγάς είπε στον Τομπάζη νά τραγουδήσ. Ο Τομπάζης ζήτησε έναν καμπούρα κι' άρχισε νά τό λαλάη:

Λιψών οι κάμποι για νερά
Και τά βουνά για χιόνια,
Λιψάει κι' ο δόλιος Ζαχαρίας
Για Τουρκικά κεφάλια!...

Όταν τέλειωσε τό πρώτο του αυτό τραγούδι ο Τομπάζης γύ- ρισε στον άγά και τόν ρώτησε:

— Μπας και σου κακοφάνεται ά- γά μου; Τό τραγούδι τό λέει...

— Δεν πειράζει καπετάνιο, δεν πειράζει οείη Νικόλα, τού άποκρί- θηκε ο Τομπάζης διοικητής. Τελείωσε τό τραγούδι σου...

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΒΟΣΚΟΣ

ΟΝ καιρό που έμενα στη Λυών, είχα γνωρίσει έναν πλούσιο κτηματία, που είχε πολλά κτήνη στα περίχωρα της πόλεως. Ο κτηματίας αυτός ήταν ένας άνθρωπος παράξενος, εκκεντρικός και ιδιόρρυθμος. Τον είχα όμως γνωρίσει πολύ καλά και τον είχα εκτιμήσει, γιατί πολλές φορές μου είχε δοθεί ευκαιρία να θαυμάσω τα ψυχικά και ηθικά του προτερήματα.

Όταν έφυγα από τη Λυών κι' έρχατοστάθηκα στο Παρίσι, του έγραψα και μου έγραψε τακτικά. Αξάφνα όμως, δεν έλαβα καμιά. Κι' έτσι έπαυα κι' έχω να του γράφω.

Παράσαν καμιά δεκαριά χρόνια. Τέλος μια μέρα, είδα στο δρόμο έναν άνθρωπο που μου φάνηκε πως κάπου τον είχα δει... Αυτός όμως με γνώρισε άμεσα. Ήταν ο πλούσιος κτηματίας της Λυών. Παρατήρησα τότε ότι είχε αλλάξει πολύ, είχε γεράσει και φαινότανε καταβεβλημένος. Εύχαριστηθήκα όμως που τον έβλεπα έτι τέλος, και τον ρώτησα που έμενε, τί γινότανε και γιατί δεν μου έγραφε. Αυτός σκυθρωπώσας κι' μου είπε:

Καλύτερα φίλε μου, να μη σου πω τίποτα. Άφου θέλεις όμως να μάθεις, θα σου τα πω όλα. Ήμουν στη φυλακή! Δώδεκα χρόνια, φίλε μου, φυλακισμένος, δώδεκα χρόνια. Είχα καταδικαστεί σε δεκαπέντε χρόνια, αλλά μου δόθηκε χάρις, μόλις πού δύο μηνών...

Εδώ σταμάτησε ο φίλος μου για μία στιγμή, εξακολούθησε όμως με μία ευλογισία και με μία όρμη που μου έκανε εντύπωση:

Είχα πάντοτε, φίλε μου, την ιδέα κι' οι εισαγγελλείς, κι' όλοι γενικά, οι δικαστικοί υπάλληλοι, οι άνθρωποι αυτοί που λένε από το Κράτος την ανωτάτη εξουσία να κρίνουν και να καταδικάζουν τους άλλους παίζοντας με τη ζωή τους, είναι άνοητοι και στενοκέφαλοι, άδικοι και άσυνειδητοι. Έχουνε πάντα μία πολύ στενή και πολύ διεστραμμένη αντίληψη της πραγματικότητας και των έλευθέρων που προκαλούν τις διάφορες πράξεις, τα εγκλήματα του ανθρώπου. Ποτέ δεν κοιτάζουν λίγο μακρύτερα, δε σκέπτονται λίγο βαθύτερα, δεν αποφασίζουν να εξετάσουν πού φυσικά και να κρίνουν πού δίκαια τα εγκλήματα αυτά, πού ο νόμος τους δίνει την εξουσία να διαπορίσουν κι' επέπει να τιμωρήσουν. Δεν σκέπτονται τίποτ' άλλο, ούτε την ιδιαίτερη σε κάθε άτομο ευαισθησία, ούτε τα ηθικά έλατήρια, που προκαλούν μία πράξη, ένα έγκλημα...

Άκουσε τώρα και τη δική μου ιστορία, και θα δεις ότι δεν έχω έντελλος άδικο...

Εσκότωσα, φίλε μου, ένα μικρό βοσκό, που υπηρέτησε σ' ένα κτήμα που δεν άπαιχε και πολύ απ' το δικό μου, κάτω στη Λυών.

Τον εσκότωσα, γιατί έτσι μου έβγαλε μία άνωτέρα δύναμις, που μου έλεγε πως ήτανε δικαιο να τον σκοτώσω, πως ήταν ανάγκη, πως έπρεπε να το κάνω άμεσα, χωρίς τον παραμικρό δισταγμό...

Θα σου διηγηθώ τώρα πως έγιναν τα πράγματα, με τη σειρά τους...

Εν' άπομνημείο, άκουσα άξαφνα ένα νιαούρισμα. Ήταν ένα νιαούρισμα παράξενο, έπίμονο και παρατεταμένο, που σταμάταγε κάθε τόσο κι' άρχιζε πάλι άμεσα, ένα νιαούρισμα γεμάτο πόνο κι' άγωνία.

Από περιέργεια, βγήκα έξω για να ιδώ τι ήτανε. Γύρισα όλον τον κήπο, μα δεν είδα τίποτα. Όπως θυμάσαι το σπίτι μου, ήταν χτισμένο στη μέση του κήπου, που τον περιτοιχίζανε τα ψηλά και λεπτά άκείνα σιδερένια κάγκελα, τα όποια ήταν άπάνω πολύ μυτερά. Άφ'ε λοιπόν στον κήπο δεν είδα τίποτα, αποφάσισα να βγώ κι' έξω. Μόλις όμως τράβηξα κατά την πόρτα διάκονα, άπάνω ψηλά στα κάγκελα, άνάμεσα στα φύλλα μιας κληματαριάς ένα μικρό γατάκι σταχτί, με μαύρες γραμμές. Περιέργως να ιδώ τι είχε και νιαούριζε έτσι, πήγα κοντά. Είδα τότε ότι το γατάκι ήτανε κρεμασμένο κει πάνω απ' το πόδι, το όποιο βρισκόταν καρφωμένο, περασμένο πέρα-πέρα, σ' ένα μυτερό κάγκελο!... Γεμάτο αίματα, το φτωχό έζω, μάταια πάσχιζε να ξεφύγει.

Και δεν ήτανε μονάχα αυτό. Παραπάνω, το πόδι του ήτανε σπασμένο! Σ' ένα μέρος, κάτ' απ' το γδαρμένο πετόι του, φαινότανε γυμνό το σπασμένο κόκαλο!...

Σκαρφάλασα άμεσα στα κάγκελα, έβγαλα το πόδι του γατιού απ' το σίδερο, και θυμήθηκα τότε πως το γατί αυτό άνήκε σ' ένα γειτονά μου. Είπε άδύνατον να φαντασθής πόσο το λυπόμουν. Ή καρδιά μου σπρίγγω. Μολαταύτα πήρα την άποφαση να το άποτελειώσω, άφου δεν μπορούσα ν' το γυαρώσω. Έξαφνα όμως σκέφθηκα πως όδ'είταν καλύτερα να το πάω στο γειτονά μου.

Μόλις το είδε αυτός μου είπε με πεποίθηση:

— Ά, είν' αυτός ο άναθεματισμένος ο μικρός βοσκός

Τούχωνε άγκάθια στα μάτια...

που έχω στην ύπηρεσία μου. Τον έχεις δει, θά' τον έβρεις... Έ, αυτός τάχει κάνει όλ' αυτά, για να γουστάρη. Μανία έχει να ραννί τα έζω αυτό το παιδί... Άφήστε το, τέλος πάντων, έδω κι' γατί. Γιατί να β'ισανίζεται; Θά' τ' άποτελειώσω έγω με το όπλο μου.

Τάφησα τότε κι' έφυγα. Καθώς γύριζα στο σπίτι μου, είδα το μικρό βοσκό. Δεν έζω άν' με είχε δη' με το γατί. Ήταν άκοιμισμένος σ' ένα δέντρο. Καθώς περνούσα τον είδα να μου πίνει λοξές ματιές.

Εκείνη την ήμερα, παράξενο πράγμα, όλον πήγαινα, στα χωράφια, στο δάσος, στο δημόσιο δρόμο, παντού, έβλεπα το παιδί αυτό μπροστά μου. Πότε τρέβλεπα πίσω από κανένα φυτό, να σφυρίξη ή να τραγουδά, πότε κάτω από κανένα δέντρο, να με κοιτά με το σκληρό και ειρωνικό του βλέμμα. Ή παρουσία του με τρομάριζε, με θύμωνε και μ' έκανε να άγανακτώ. Μοχλότανε να τ'άσασ το παιδί αυτό και να το δείρω, να το δείρω άλύπητα, να το κάνω να υποφέρει, όπως είχε βασανίσει κι' ο ίδιος το γατάκι.

Παράσαν τότε μερικές μέρες. Τελος, καμιά βδομάδα άργότερα, καθώ; περπατούσα στον κήπο, είδα πάλι άξαφνα το μικρό βοσκό. Ήτανε γονατισμένος χαμώ και φαινόταν άησυχολημένος.

Ο κρότος που άκουσα δυό άγγελάδες που άβουσαν έκει, κοντά σε κάτι θύμους, δεν τον άφρινα να μ' άκούση κι' έτσι άποφάσισα να τον πλησιάσω χωρίς να μ' άντιληφθώ. Όταν τον είδα έί έκανε άνατριχίλασα όλόκληρος, απ' την κορυφή ως τα νύχια. Έπειτα το αίμα μου άνέβηκε στο κεφάλι, κι' άρχισα να τρέμω από άγανάκτηση, από φόβο, από... δεν έζω κι' έγώ τί... Τό παιδί κρατούσε στα χέρια του το γατί, το ίδιο άκείνο γατί, που έγω νόμιζα πως ο γειτόνάς μου το είχε σκοτώσει. Τούχωνε άγκάθια στα μάτια, τούχωνε τις πληγές του ποδιού του, κι' έπαισε τούσφιγγε το λαιμό με τα δυό του χέρια, και το κοίταγε συνάφ'ε με ξεφωνητά άγρία χαρά. Έβλεπα τα μάτια του να λάμνουν με μία λάμψη πορτοκαλί, μία χαρά δολοφόνου, μια ήδονή τέρατος. Ό, άυτή τη λάμψη πούχε το βλέμμα του δε θά' τη ξεχάσω ποτέ. Μ' έπιασε τότε μία μανία άδύνατη, μία μανία τρομερή, άπερίγραπτη. Μ' ένα πήδημα, βρέθηκα δίπλα του.

— Τι κάνεις έκει δυστυχισμένε; είπα.

Τό παιδί δεν παραξενεύθηκε πολύ και δε μ' άποκρίθηκε τίποτα.

— Άφρησε το γατί και φύγε από δη' το πρόσταξά.

Μά αυτό τίποτα. Ούτε κουνιόταν, ούτε μ' έλυνε.

Θά' σηκωθείς; είπα για τελευταία φορά. Τίποτα. Καμιά λέξη, καμιά κίνηση. Μόναχα τα μάτια του, τα άπαίσια μάτια του, με κύματα'αν και μου τρυπούσαν την ψυχή από χαρά.

Και τότε έξέσασα. Άπό την ταροχή μου, μπορού να πω πως ούτε έβλεπα, ούτε ήξερα να έκανα. Ρίχτηκα άπάνω του με κλειστά τα μάτια, του έπιασα το λαιμό με τα δυό μου χέρια, κι' άρχισα να σφίγγω, να σφίγγω, να σφίγγω μ' όλη μου τη δύναμη...

— Δολοφόνε, δολοφόνε, δολοφόνε! ούρλιαζε όλόενα.

Δοκίμασε ν' άντισταθί με κλωτσιές και ν' μου ξεσχίση τα χέρια με τα νύχια του, μα δεν τό κατορθώσας και σιγά-σιγά έλαψε να κινώ και παραδόθηκε μόνος μου στην άστυνομή... Και τώρα, πές μου: Άν ήσουν έσύ δικαστής, θά' με καταδικάζεις;

ΜΕ ΔΥΟ ΛΟΓΙΑ

ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΑΤΥΧΟΥΣ...ΔΙΑΒΟΛΟΥ!

Ή περίφημη κόρησα Έμερίκ ντε Ναρμπόνν' πήχε ένα πορτί στο δωμάτιο του γιου της, ένος χαριτωμένου ταχαλίνι έξ' έλάν, και τον βρήκε να προσεύχεται γονατισμένος μπρός στο εικονισμά του.

— Για ποιόν προσεύχεται με τόση άφοσίωση; τον άρώτησε τότε.

— Για τόν...διάβολο, μαμά! άπάντησε ο μικρός.

— Πώς! Για τόν διάβολο;

— Ναί, μαμά.

— Και πως σούρθε αυτή ή ιδέα;

— Ω μαμά... Είπε τόσο δυστυχισμένος ο κακομοίρης μου, κανένας δεν τον άγαπάει, κανένας δεν ένδιαφέρεται γ' αυτόν!... Παρακαλώ λοιπόν τόν Θεό να... τον προστατεύη!...

ΤΡΑΓΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΕΝΑ ΔΡΑΜΑ ΣΤΗΝ ΦΥΛΑΚΗ

Μέσ' στην φυλακή της Ρουάν, στο κελλί 17, ο Πέτρος Τερράιγ, καταδικασμένος σε θάνατο, έπαψε ήσυχα-ήσυχα χαρτιά, με τους δυό δεσμοφύλακες των Μπλανσέ και τόν Μπερνάρ, στους όποιους είχε άνατεθή ή φρουρήσή του. Ο τρόμος των πρώτων ήμερών του είχε περάσει πειά. Κάθε όηρησία τουχε φύγει. Είπε πειά ήσυχος σαν να μη τόν περιμένω ο θάνατος...

Όταν έγύρισε απ' το Κακουροδικείο, μετά την έκδοσι της εις θάνατον καταδίκης του, ο Πέτρος Τερράιγ, είχε πέσει σε μία άπερίγραπτη ψυχική και σωματική κατάπτωση. Άλλά πολύ γρήγορα ή καλύτερέρευσι της τροφής που του έδιναν και πού πάντων τα καθουσιαστικά λόγια των δυό δεσμοφυλάκων του τόν είχαν ήσυχάσει, του είχαν γεννήσει την έλπίδα ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας θά' του χάριζε την ζωή. Γι' αυτό περίμενε τη χάρι του, ή όποια όπως του έλεγαν δεν θ' άγορούσε να ύπογραψή.

Η άλήθεια είνε πως ο Τερράιγ είχε καταδικασθί σε θάνατο για ένα έγκλημα τρομακτικό. Το δικαστήριο τόν καταδίκασσε βέβαιο για την άνοχη του, μη θέλοντας ν' άκούση τις διαμαρτυρίες του και τα παράπονά του. Έκεινο που έβάρυνε πού πολύ τη θέσι του ήταν ένα παλιό του έγκλημα, το όποιο ή άνάγκρις είχε φέρε εις φώς, και το όποιο δεν μπορούσε να περιληφθί βέβαια στο κατηγορητήριο γιατί από τόν καιρό που το διέπραξε είχαν περάσει περισσότερα από δέκα χρόνια και κατά τόν νόμο είχε παρρηγορηθί. Πάντως όμως το έγκλημα έκείνο έβάρυνε ήθικώς πού τον Τερράιγ. Σε ήλικία δέκα όκτω έτών ο Τερράιγ, που είχε πάρε πειά τόν κακό δρόμο, μπήκε μία νύχτα έσπρινά σε μία άγορική και έσφαξε τόν ιδιοκτήτη και την γυναίκα του, για να τους ληστεύη! Μόνο το παιδί τους είχε γλυτώσει από την σφαγή, ένα μικρό παιδάκι, το όποιο μόλις είδε τόν κακούργο να όρμά με το

τεράστιο μαχαίρι του έναντίον του πατέρα του, τρύπωσε κάτω απ' το κρεβάτι και από έκει άπορηκόσθησε άμυλντο το φρόν των γονέων του. Το δυστυχισμένο αυτό παιδί περιέγρεψε την έπομένη τα το έγκλημα τόν άνάγκρις, μα ο δολοφόνος δεν άνεκαλύφθη. Έπί δεκαπέντε χρόνια ο κακούργος ήχε μένει άγνωστος.

Υάρχει όμως θεία δική. Και να πού ο Τερράιγ συνελήθη για το τελευταίο έγκλημα, και να πού μαζί μ' αυτό άνεκαλύφθη και το πρώτο κακούρημα, το όποιο τόσο τόν έβάρυνε ήθικώς.

— Άσφαλώς θά' σου δώσουν χάρι. Τού έλεγαν οι δυό δεσμοφύλακες ένω έπαιζαν χαρτιά με τόν. Οι ένοχοι έπηρεάζονταν βέβαια απ' το παλιό σου έγκλημα και γ' αυτό σε καταδίκασαν. Άλλά το Συμβούλιο των Χαρίτων θ' άποφασίση χωρίς να έπηρεασθί απ' το παρελθόν σου, και άσφαλώς θά' προτείνω να μετατραπή ή ποινή σου σε ισόβια καταναναγκαστικά έργα.

Άρχισαν μάλιστα να τού ένκομίζον την ζωή που θά' περνούσε στη Νέα Καληδόνα, όπου θά' τόν έστειλαν για να καταναγκαστικά έργα.

— Άς με στείλουν έκει κάτω και θά' ριχτώ με τα μούτρα στην δουλειά και θά' γίνω ο καλύτερος άνθρωπος, έλεγε ο Τερράιγ. Με τέτοιες κουβέντες πέρασε ή βροδυά όσπου πήγε ή όρα δέκα. Τότε ο Μπλανσέ, ο ένας απ' τους δεσμοφύλακες, σηκώθηκε, καληνύχτισε και έφυγε για να πλαγιάση. Μαζύ με τόν κατόδικο θά' έμενε ο Μπερνάρ εκείνη την νύχτα για να τού κρατή ή συντροφιά και να τόν άπαιβλήπη.

Μόλις έφυγε ο συνάδελφός του, ο Μπερνάρ έγεννη στον κατάδικο να γδυθί για να φορέση τόν ειδικό μανδύα. Ήταν ένας μανδύας από έκείνους που φορούν στους καταδικασμένους σε θάνατο και που παραλούν κάθε τους κίνηση, προλαμβάνοντας έτσι είτε άποπειρα αυτοκτονίας έκ μέρους των, είτε έίθεσι έναντίον του δεσμοφύλακος την όρα που θά' κοιμάται.

Ο Τερράιγ φόρεσε χωρίς καμιά άντίσταση τόν μανδύα και φώναξε στόν φυλάκα του:

— Καληνύχτα κύριε άρχιφύλακα! θά' κοιμηθώ σκεπτόμενος την Νέα Καληδόνα. Έτσι θά' άποφύγω τα άσχημα όνειρα.

Καληνύχτα, άποκρίθηκε ο Μπερνάρ με σαρκαστικό τόνο φωνής, και πού πάντως καλό έύπνισμα.

Μην άστετεύσθαι έτσι, ψιθύρισε ίκετευτικά ο κατόδικος.

Δεν άστετεύσθαι καθόλου, αλλά άπλώ; σου θυμίζω ότι το κεφάλι σου δεν ήνε καθόλου καλά στερεωμένο στους ώμους σου. Στο άκουσμα έκείνο ο κατόδικος πετάχθηκε όρθος άπάνω στο κρεβάτι του.

— Μήπως μάθατε καμιά είδησι; ρώτησε τρυπίζοντας και τρέμοντα.

— Έπειτα όμως έκανε μία άπόπειρα να χαμογέλαση και ήπε:

— Μπλ! Τι άστείο! Άν είχατε μάθει τίποτε θά' μου το λέγατε.

Άλλά ο δεσμοφύλας άντι να τόν καθουσιασθή, τόν πλησίασε, ά-

κούμπησε βαρειά τα χέρια του στούς ώμους του και τού είπε:

— Τερράιγ, χρειάζεται θάρρος. Άκουσε... ή αίτησί σου για την χάρι άπερρίφθη!

Ο κατόδικος ένοιώσας ένα τρομερό τίναγμα σ' όλο του το σώμα. Κύριε άρχιφύλακα, είπε με φωνή άλλωμένη σε τρομερό βαθμό, άστετεύσθαι, δεν είν' έτσι; Γιατί σάς άρέσει να με βασανίζετε; Δεν σας έκανα κανένα κακό.

Δεν μου έκανες κακό; φώναξε τότε μ' ένα άπαίσιο ξεσπάσμα ο δεσμοφύλαξ Μπερνάρ. Δεν μου έκανες τίποτε; Θυμάσαι το παλιό σου έγκλημα, το πρώτο σου έγκλημα τού Νιούς; Ο ίδιος κτήτης της άγορικής που έσφαξε άλύπητα με την γυναίκα του ήταν ο πατέρας μου και ή μητέρα μου! Το μικρό παιδάκι που έφυγε απ' το μαχαίρι σου τρυπώνοντας κάτω απ' το κρεβάτι ήμουν έγω. Ναί έγω, έγω είδα με τα μάτια μου το άπαίσιο μακαλειό σου. Ή μοιρα βλέπεις θέλησε να πέσει στα χέρια μου, να γίνω ο τελευταίος δεσμοφύλακός σου. Και τώρα σε κρατώ... Ή τιμωρία που σου έπέβαλαν δεν μου άρχει. Έπρεπε να μην έχουν καταργήσει τα βασανιστήρια. Άλλά ένοια σου. Θά' είνε άρκετό βασανιστήριο για σένα το να βρίσκεσαι στα χέρια μου τις έξ τελευταίες μέρες της ζωής σου.

Ο κατόδικος με τα μάτια γουρλωμένα προσπάθησε στην άρχή ν' άπαλλαγί απ' τόν μανδύα που τόν κρατούσε σ' άκίνησι. Άλλά δεν τό κατορθώσας. Τέλος τού ήρθε μία έσπρινά σκέψης και είπε:

— Λές ψέμματα. Ή χάρι μου δεν άπερρίφθη. Θέλεις να με άδικήθεις, θες να με κάνεις να φοβηθώ. Άλλά δεν πέφτω στην παγίδα, όχι...

— Όχι, άθλιε. Δεν θά' γλυτώσης την ζωή σου. Ή έκτελέσεις σου θά' γίνη την έρχομένη Πέμπτη. Και τότε θά' ιδής άν σου λέω ψέμματα.

Φθάνει! Σώπα! Ικέτευσε ο Τερράιγ. Αυτό που κάνεις είνε φρικτό... άπάνθρωπο... Λυπήσου με...

— Να σε λυπηθώ; Λυπήθηκες σου τους δυστυχισμένους που γονείς, όταν γονατισμένοι σου ζητούσαν έλεος; Θυμάσαι; Όσο έκείνοι σε έλκπαρούσαν τόσο έσύ τους χτυπούσες δυνατότερα.

Δεν θέλω να πεθάνω! Δεν θέλω!...

— Έλα, κουράγιο. Έχεις έξη μέρες για να προπαρασκευασθής. Έπειτα από έξη μέρες, στί; τέσσερες το πρωί, θά' άνοιξη ή πόρτα του κελλιού σου και θά' έμφανισθί ο εισαγγελέας. Ο γραμματέας του δικαστηρίου θά' σου διαβάση την άπόφαση. Έπειτα θά' σου δώσουν λίγο ρούμι για να μη λυκοθυμήσης και θά' σε πάρουν έξω. Θά' σε παραδώσουν στόν δήμο. Κι' έκείνος μαζύ με τους βοηθούς του...

Σώπα!... Λυπήσου με!

...Θά' σε τερπύσουν άπρώγοντας... θά' σου κοψουν τα μαλλιά, θά' σε δώσουν χειροπέδα και έπειτα... αλά ταξείδι... Τώρα γυμνήσου άν μπορείς και όνειρέψου την Νέα Καληδόνα...

Έξη όλόκληρα μερόνυχτα ο Μπερνάρ, άμείλιτος, τρομερός, άπαίσιος στο μίσος του βασανίζε φρικτά τόν φονιά των γονέων του. Την νύχτα της έκτης ήμέρας ή άγριότης του έφθασε στο κατόδικο. Άνέφερος στόν κατόδικο όλες τις λεπτομέρειες της έκτελέσεως. Ο Πέτρος Τερράιγ τόν άκουγε τρέμοντας. Το στόμα του άφριζε. Σπυρταρούσε όλόκληρος. Σε μία στιγμή τινάχθηκε και προσπάθησε ν' άπαλλαγί από τόν μανδύα. Άλλά δεν τό κατορθώσας. Μία νεκρική όχρότης είχε χυθί στο πρόσωπό του...

— Η όρα πλησιάζει, τού είπε σε λίγο ο Μπερνάρ. Είπε τέσσερες πού είκοσι. Κουράγιο. Όπου νάνε θάρρος ο εισαγγελέας να σου...

Δεν πρόφτασε όμως να τελειώση. Ένα άπαίσιο ουρλιασμα έξέφυγε άξαφνα απ' το στόμα του κατόδικο. Ο δυστυχής Τερράιγ μη μπορώντας πειά να ύποσέη το φρικτό αυτό μαρτύριο, σωριάστηκε κάτω νεκρός! Είχε πέσει συγκοπή της καρδιάς!...

Το ουρλιασμα του ήταν τόσο δυνατό όστε έύπνισσε κι' ο άλλος δεσμοφύλαξ, ο Μπλανσέ, που κοιμόταν στο δίπλα κελλί. Άνίσουσε έτοιμς στο κελλί του Τερράιγ νομίζοντας πως ο κατόδικος είχε έπιτελή έναντίον τού συνάδελφου του. Όταν είδε όμως τόν νεκρό στάθηκε έκπληκτος και ψιθύρισε:

— Καθμένο παιδί! Τι άτυχος! Να πεθάνη σήμερα άκριβώς πού ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έπρόκειτο να ύπογραφή την χάρι του.

Έξαφνα άκουσε δίπλα του κάτι σαν γέλιο. Γύρισε και είδε τόν Μπερνάρ να γελάει σαρκαστικά.

— Γιατί γελάς; τόν ρώτησε. Δεν ήξερες ότι έπρόκειτο να τού δοθί χάρι;

Ο Μπερνάρ κούνησε το κεφάλι του και είπε ξερά:

— Ναί, το ήξερα!...

Δεν ήξερα!...

Δεν ήξερα!...

Δεν ήξερα!...

Δεν ήξερα!...

Δεν ήξερα!...

Δεν ήξερα!...

Δεν ήξερα!...

Δεν ήξερα!...

Δεν ήξερα!...

Δεν ήξερα!...

Τό Βιβλίον του "Γλάξο,"

Ἡ θαυμασία ἑκδοσις τοῦ

Glaxo

ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ

ΔΙΑ ΜΗΤΕΡΑ
ΚΑΙ ΒΡΕΦΟΣ

θὰ σᾶς χρησιμεύσῃ ὡς ὁδη-
γός. Περιέχει πολλὰς σοφὰς
συμβουλὰς ἀπαραιτήτους,
διὰ τὴν ἀνάπτυξιν καὶ κα-
λὴν ὑγείαν τοῦ Βρέφους.
Ἀποστέλλεται δωρεὰν εἰς
κάθε μητέρα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

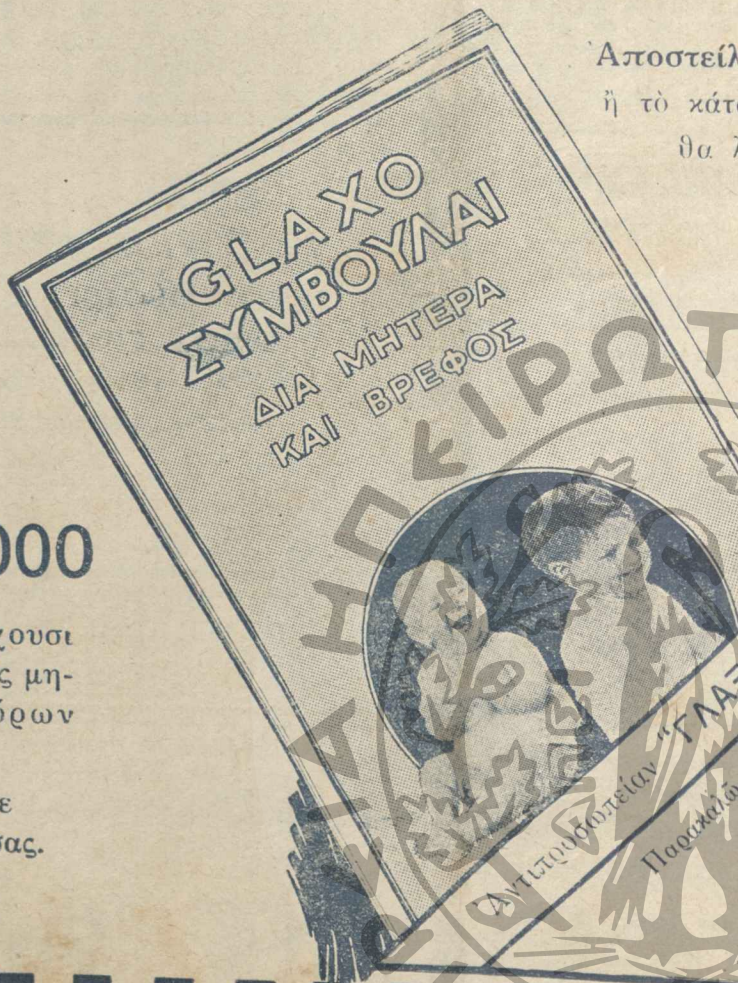
Αδενώματα	Κοκκύτης
Αδύνατα βρέφη	Κωλυκοί
Αἴη καθαρός	Λουτρὸν τοῦ βρέφους
Ἀνάστημα τοῦ βρέφους	Ὀδόντες τοῦ βρέφους
Ἀνορεξία τοῦ βρέφους	Ὀδοντοφυΐα
Ἀσθενεῖαι	Ὀστρεκία
Ἀσκησις	Ὀφθαλμοί
Βιταμῖναι	Παιγνίδια τοῦ βρέφους
Γάλα μητρικόν	Πιπιλιστήρ
Γάλα νωπὸν	Πολυφαγία
Διάρροια	Πρὸ τῆς γεννήσεως τοῦ βρέφους
Διατροφή	Πρώρα βρέφη
Διφθερίτις	Πυρετοὶ
Δυσκοιλιότης	Ραχισμός
Ἑμβολιασμός	Σπασμοὶ
Ἑμετοὶ	Στόμαχος
Εξάνθησις	Συνήθειαι κανονικαὶ
Εὐλογία	Ὑγιεινὴ τοῦ βρέφους
Θερμοκρασία	Ὑπνος τοῦ βρέφους
Θήλαστρον	Φάρμακα διὰ τὸ βρέφος
Ίλαρὰ	Χυμὸς φρούτων
Καθαριότης	Ῥτα
Κήλη	κ. τ. λ. κ. τ. λ.

Ἀποστείλατέ μας τὴν Διεύθυνσίν σας
ἢ τὸ κάτωθι δελτίον συμπληρωμένο, καὶ
θα λάβετε διὰ τῆς ἐπιστροφῆς
τοῦ ταχυδρομείου ἐν
ἀντίτυπον τοῦ
βιβλίου.

2.000.000

ἀντίτυπα ἔχουσι
διανεμηθῆ εἰς μη-
τέρας διαφόρων
χωρῶν.

Ζητήσατε
τὸ ἰδικόν σας.

ΑΝΤΙΠΡΟΪΩΤΙΚΟΝ
Παράκλησις ἀποστείλατε μὲν τὸ βιβλίον τοῦ "ΓΛΑΞΟ".
Ὁδὸς Μενάνδρου 52 - Εἰς Ἀθήνας
Ὄνοματεπώνυμον
Διεύθυνσις
Πόλις
Νομός